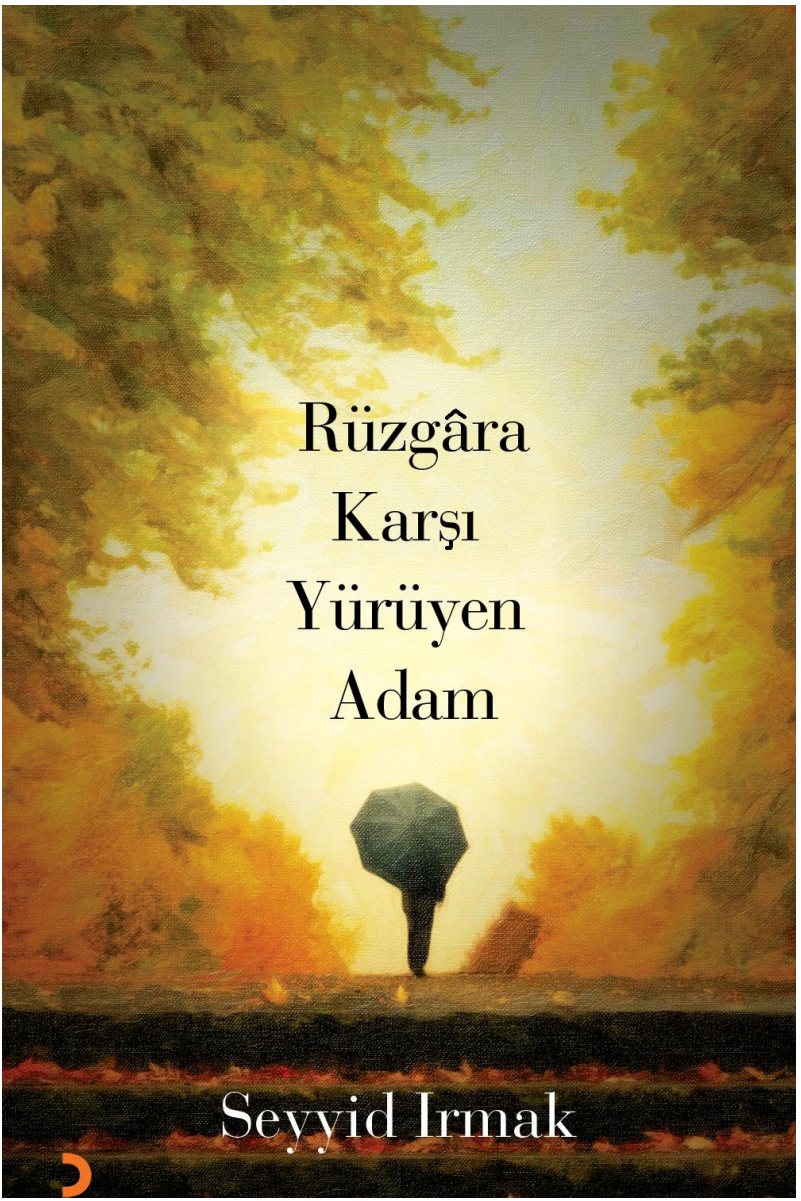
Rüzgâra
Karşı
Yürüyen
Adam
Seyyid Irmak

RÜZGÂRA KARŞI YÜRÜYEN ADAM

ROMAN

SEYYİD IRMAK

ISBN: 9978-605-127-668-7
Baskı: CİNİUS Yayınları
Baskı Tarihi: 2013

* * *

Penceremi sonuna kadar açtım. İçeriye küfül küfül serin ve temiz hava doldu. Mis gibi iğde kokuları geliyordu dışarıdan. Mayısın başları hep böyle olur, bayıltıcı iğde kokusu sarar her yanı. Malum bu tarihler iğde ağaçlarının çiçek açma mevsimidir bizde. Sıcaklar biraz daha artınca bu kokular daha da bayıltıcı bir hal alır.

Saatlerce okuduğum mektubun tesirinden kurtulamadım. Mektupta yazanlar o kadar gerçekçi, o kadar etkileyiciydi ki, saatlerce serüveninin peşinden sürükleyip götürdü beni. Dönerek akan sularda oluşan anaforlar gibi, insanı çekip alıyordu içerisine ve bir daha o girdabın tesirinden kurtulamıyordunuz.

Mektup değil, sanki koskoca hacimli bir kitaptı okuduğum. Bu memlekette neler olmuş, neler yaşanmış da haberimiz yok. Bazı şeyler duyuyorduk, ama bu kadar müşahhas, bu kadar elle tutulur şekilde ilk defa şahit oluyordum. İçeriye mis gibi temiz hava dolmasına rağmen, okuduğum mektupta yazan şeylerden dolayı yüreğim daralıyordu.

Tam da hafta sonu Bodrum'daki yazlığımıza tatile gitmeye hazırlanıyorduk. Bu mektup tatil planlarımızı allak bullak etti. Eşimle konuşarak tatile çıkma işini bir hafta tehir ettik. En azından bu mektupta yazanları kitap haline dönüştürünceye kadar tatile çıkmayacaktık.

Bu iş benim bir haftamı, bilemediniz on günümü alırdı. Ama yapmam gerekeni bir an önce yapmalıydım. Çünkü buna müteallik yapmam gereken iş, Bodrum'da tatil yapmamızdan çok daha önemliydi. Buna bütün yüreğimle inanıyorum.

Hatırı sayılır bir yayınevinin baş editörüydüm. Benim emrim altında çalışan daha birçok editör ve yardımcı asistanlarım vardı. Onların yönlendirme ve koordinasyonunu ben yapıyordum.

Çalıştığım yayınevi daha çok hikâye ve roman üzerine kitaplar basıyordu. Yayınevinin bastıracağı her kitap son olarak mutlaka benim kontrolümden geçerdi. Basılmak için yayınevine gelen müsvedde ve çalışmalar önce bana gelirdi. Ben de gelen çalışmanın konusuna göre ayrı bir editöre gönderirdim onu.

Mesela tarihi bir romansa onun editörü başkaydı, sosyal bir romansa onun editörü başka, polisiye roman ise yine onun da başka bir editörü vardı. Gelen kitabın konusuna göre farklı bir editöre yönlendirirdim. Bu editörler eserleri inceleyip basılmasını uygun gördükleri zaman son olarak yine bana gelirdi her eser. Ben de gerekli incelemeyi yaptıktan sonra, ilgili eserin basılıp basılmaması yönünde son noktayı koyardım.

Hikâye kitaplarının basımı da böyleydi. Gelen hikâyeleri de konusuna göre farklı bir editöre gönderirdim. Fakat bu eseri öyle yapmadım, diğer editörlere göndermedim. Bu çalışmayı bizzat kendim okuyacak ve değerlendirmesini kendim yapacaktım.

Şunu itiraf etmeliyim ki, şimdiye kadar belki yüzlerce eser inceledim ve yayımlanmasına karar verdim. İçlerinde hiçbir eser beni bu kadar etkilemedi ve bu kadar kendisiyle meşgul etmedi zihnimi.

Ben bütün romanları az çok tanırım, bu okuduğum müsvedde eser diğer romanlara pek benzemiyordu. Zira bu eserde yazılanların hepsi yaşanmış ve adam yaşadıklarını içinden geldiği gibi kâğıda dökmüştü. Onun için bu kadar etkileyiciydi bu mektup.

Bu çalışmayı yayına hazırlamam planladığımdan da kısa sürdü. Bu eser kökü topu beş günümü aldı.

Doğrusu elimdeki esere fazla müdahale etmedim, edemedim. Birkaç yazım hatasının dışında fazla bir yerine, içeriğine pek dokunmadım. Sadece baştan sona kadar ağır ağır bir kaç kez okudum, o kadar.

Her okuduğumda ilk kez okuyormuşum gibi aynı heyecanı hissettim ve aynı hazzı yeniden yaşadım.

Bu mektup benim için çok önemliydi ve mutlaka kitap halinde yayınlanması gerekliydi. Bu yüzden elimdeki yayına hazırlanması gereken hikâye ve romanları bir kenara bırakarak, bunu en öne aldım.

Bu mektubun mutlaka yayınlanması ve paylaşılması gerekirdi. Herkes duysun, herkes okusun istiyorum bu mektubu. Zira yaşanan öyle şeyler var ki mazinin karanlık sayfalarında gizli kalmamalı. Gün yüzüne çıkmalı bu gerçekler.

Bu nedenle bu mektubun bir roman şeklinde hemen yayınlanması talimatını verdim.

Aslında bu mektup, doğrudan bana yazılmış bir mektup değildi. Mektubu yazanı şahsen tanımıyordum. Üniversitede bir öğretim üyesi arkadaşım var, ona yazılmış. O tanıyor mektubu yazanı.

Mektuptan anladığım kadarıyla, mektubu yazan da bir öğretim üyesiydi. Öğretim üyesi arkadaşım benim yayınevinde editör olduğumu bildiği için, belki değerlendiririm düşüncesiyle bana göndermiş bu mektubu.

İyi ki de göndermiş. Belki de böyle müsvedde halinde bir köşede kalıp gidecekti bu mektup. Ve yaşananlar kısa sürede unutulacaktı. Bu nedenle, bu mektubu kitap halinde yayınlayıp okuyucularla paylaşmayı vicdani bir borç biliyorum.

Ben de bu mektubu bir roman şeklinde yayınlıyorum. Ve okuyucuların vicdanına havale ediyorum onu. Kararı onların vicdanı versin. Benim için bu mektubu okuyan okuyucularımın vicdanında bırakacağı tesir çok önemlidir.

Lütfen açın kalplerinizin kapısını. Şu eseri okumak için birkaç saatinizi benden esirgemeyin. Bu eserin değerlendirilmesini siz sevgili okurlarımın vicdanına havale ediyorum.

* * *

Değerli Hocam, mektubuma nereden başlayacağımı bilemiyorum. Elimde kâğıt kalem kaç gündür bir türlü başlayamadım yazmaya. Çünkü size yazacağım o kadar çok şey var ki, nereden başlayacağıma bir türlü karar veremiyorum. Ah bir başlayabilsem, arkasının çorap söküğü gibi geleceğini biliyorum.

En iyisi o malum üniversitede göreve başladığım tarihten başlayım.

Yıl 1985.

Üniversiteden yeni mezun olmuş, askerlik görevim için celp bekliyordum. Bu arada bol bol kitap okuyarak vakit geçirmeye çalışıyordum.

Bir gün duydum ki, Anadolu'nun ücra köşelerinden birinde yeni açılan bir fakülteye asistan alınacakmış. Mahrumiyet bölgesi olduğu için kimse gitmek istemiyormuş oraya.

Saygı duyduğum bir büyüğüm:

—Gitmek ister misin oraya? Diye sordu bana.

Ben de düşündüm. Küçüklüğümden beri akademik çalışmalara meraklıydım. Ta lise yıllarımda doktora mastır yapmayı düşlerdim hep. Bu benim için ele geçmez bir fırsattı. Mahrumiyet bölgesiymiş! Benim için ne fark ederdi ki? Şimdiye kadar benim hayatım hep mahrumiyet içinde geçmemiş miydi? Değişen ne olacaktı ki?

Kısa bir tereddütten sonra "niye olmasın" diye geçirdim içimden. Bana teklifi getiren büyüğüme:

—Hayhay! Ben giderim, dedim.

Sekiz on kişilik bir arkadaş grubumuz vardı. Sonunda hep beraber gittik başvurumuzu yaptık. Toplam on bir kişiydik başvuru yapan. Sınavı on birimiz de kazandık.

Gittiğimiz şehir gerçekten tam bir mahrumiyet bölgesiydi. Fakülte şehrin 10 kilometre kadar dışındaydı. Şehirden fakülteye giden ne bir dolmuş ne bir belediye otobüsü vardı. Gerçi şehrin içinde çalışan belediye otobüsü de yoktu ya. Fakülteye gidebilmek için oradan geçen köy dolmuşları vardı, onlara biniyorduk. Birkaç saatte bir geçen taksilere otostop yapıyorduk.

Sınavı kazanan on bir kişiden birisi, bu mahrumiyetleri görünce göreve hiç başlamadı bile.

—"Burası bana göre değil" diyerek, daha göreve başlamadan gerisin geriye dönüp gitti.

Diğer birisi ise, bir heves, bir heyecan ile göreve başladı, ama fazla dayanamadı bu şehrin zor şartlarına. Bir müddet sonra o da bırakıp gitti bizi, bu şehrin mahrumiyetlerle dolu kucağında.

Biz kaldık dokuz kişi. O şehre gelen ilk asistanlar bizdik. Bu şehir belki de tarihinde ilk defa bir asistan görüyordu. Fakültenin ilk göz ağrılarıydık biz. Dokuz kafadar, tıpkı İsa Peygamberin dokuz havarisi gibiydik.

Bize de çok zor geliyordu bu mahrumiyetler içinde yaşamak, ama kararlıydık, geri dönüp gitmek yoktu. Bunu yediremedik kendimize. Biz bu şehre gelirken gemileri yakıp öyle gelmiştik. Onun için geri dönemezdik. Dönmek yoktu bizim literatürümüzde. Dönmeyi hiç düşünmedik.

Fakültede hiç hoca yoktu. Altı yedi saat mesafede bulunan bir üniversiteden hocalar geçici olarak gelip, giderek

ders veriyordu bu fakültede. Zaten fakültede de tek bölümde tek sınıfta öğrenci vardı.

Aslında biz de verebilirdik bu dersleri, fakat siz de biliyorsunuz, o zamanlar yeni çıkarılmış olan Yüksek Öğretim Kanunu'na göre asistanlar ders veremiyordu. Ancak bizler hocalara yardımcı oluyor, derslerde yoklamalarını filan alıyorduk. Şimdiki gibi sınavlarda gözetmenlik yapıyorduk.

O zamanlar elimizden tutan, bize yol gösteren, araştırma nasıl yapılır, bilimsel kaynaklar nasıl taranır bize bunları anlatan kimse yoktu. Nereden buldularsa fakültenin başına bir dekan bulmuşlar o kadar. Onun da kimseye bir faydası yoktu. Ne fakülteye ne de kendisine.

Böylece iki yılımız bu fakültede boşu boşuna geçti. Yaptığımız tek faydalı iş, fakültenin çevresini güzelce bir ağaçlandırmak oldu. Fakültenin etrafına ve lojmanların tüm çevresine elimizden geldiğince ağaç diktik. Bir gün oralara yolunuz düşerse eğer, gördüğünüz o ağaçların hepsini biz diktik. Bizim eserimiz onlar.

Bizim bu fakültede doktora filan yapacağımız, akademik olarak yükseleceğimiz yoktu. Sonunda doktora programı olan bir üniversitede doktora yapabileceğimizi öğrendik, iki sene geçtikten sonra.

Altı yedi saatlik mesafedeki başka bir şehirde bulunan gelişmiş bir üniversitenin doktora sınavlarına girdik ve kazanarak başladık akademik merdivenleri tırmanmaya. Böylece ilk basamağa ilk adımı atmış olduk.

Benim doktora danışmanım belli olduktan sonra arkadaşlarım:

—Boşuna gidiyorsun o üniversiteye, o adamın yanında doktora yapamazsın sen, diye beni uyardılar.

Ben zor şartların adamıydım. Hayatımda hiçbir zaman başladığım işi yarım bırakmadım. Hiçbir zaman yarı yoldan

geri dönmedim ben. Bir yola girdimse eğer, ölümüne de olsa sonuna kadar gitmeliydim. İşte böyle bir adamım ben.

Zaman arkadaşlarımı haklı çıkardı. Bölümün en titiz hocasını bana danışman yapmışlar. Bu hocanın yanında doktorasını tamamlayabilen sadece birkaç kişi varmış koskoca üniversitede. İşimin ne kadar zor olduğunun farkındaydım.

Aynı fakülteden diğer arkadaşlarım bulunduğumuz şehirden geliş gidiş yaparak doktoralarını yürütürken, ben bu şehre taşınmış ve hocamın arkasından onu gölge gibi takip etmeye başlamıştım. Derslerine giriyor, yoklamalarını alıyordum. Bölümün diğer asistanlarının laboratuar analizlerini bölüm laborantları yaparken, ben bütün analizlerimi tek tek kendi ellerimle yaptım.

Hocamın titizliği yanında bir özelliği daha vardı, 33 dereceli masondu hocam. Bu üniversitede o kadar çok mason vardı ki, tanıdığımız arkadaşlar hocaları bize gösterirken dereceleri ile birlikte söylüyorlardı isimlerini. Şu hoca şu derecede mason, bu hoca şu derecede mason diye derecelerini bile söylüyorlardı.

Hocamın bu özelliği, benim için titizliğinden daha büyük risk oluşturuyordu. Çünkü benim de, bu zihniyette olan hocamın hoşuna gitmeyecek bazı özelliklerim vardı.

Ben hocamın hoşuma gitmeyen özelliklerine katlanıyordum. En azından sesimi çıkarmıyordum, çıkaramazdım da. Fakat onun hoşuna gitmeyen benim özelliklerime katlanmak gibi bir mecburiyeti yoktu. Hiçbir zaman katlanmadı da. Ama yine de ben kendimi fazla belli etmeden çalışmalarımı kusursuz bir şekilde sürdürdüm.

Hocamın hoşuna gitmeyecek benim en önemli özelliğim inançlı olmam, örf ve adetlerimize bağlı bir yaşam tarzını benimsemiş olmamdı. Ne yalan söyleyeyim, ben namaz

kılıyordum. Kılıyordum ama bölümün çok uzaklarında, kimsenin görmediği bir yerlerde kılıyordum. Hocamın veya bölümden başka birisinin o anda beni görmesi mümkün değildi.

Hem ne vardı ki bunda, ben anlamıyorum. Ben, yüzde doksan dokuzu Müslüman olan bir ülkede yaşıyorum. Benim nüfus kâğıdımda açıktan açığa Müslüman yazıyor. Ben uzaydan gelmedim ki bu ülkeye. Üstelik Fransız veya Alman vatandaşı da değildim. Gerçi onların da böyle bir şey yapmaya hakları yok muydu? Onlar insan değil miydi? Onlar böyle bir yaşam tarzı benimseyemezler miydi?

Yine de neden yadırgıyorlardı bizi anlamıyorum. Halkının tamamına yakın kısmı Müslüman olan bir ülkede, günde beş vakit ezanların okunduğu bu topraklarda bu ülkenin değerlerine nasıl yabancı kalabilirdim ki ben? İnanın benim namaza başlamam da tamamen kendi hür irademle ve kendi araştırmamla olmuştur.

Ben henüz küçük bir çocukken, etrafımı inceden inceye araştırmaya başladığım yaşlarda bir gün baktım birisi yüksekçe bir yere çıkmış, avazı çıktığı kadar bağırıyordu.

—Bu adam niye bağırıyor? Diye sordum, çocukça bir masumiyet içinde.

—Ezan okuyor, dediler.

—Ezan nedir ki? Diye tekrar sordum.

—Müslümanları namaza davet ediyor.

—Pekiyi niye böyle bağırıyor?

—Daveti herkes duysun diye.

Ben doymayan bir tecessüs ile ha bire soruyordum:

—Namaz ne işe yarar?

İçlerinden birisi:

—Namaz Allah'ın emri, dedi. Bizi yoktan yaratan Yüce Yaratıcı, bize verdiği hayat nimetine karşılık, göz kulak, el

ayak ve akıl gibi bunca nimetlerine karşı ücret olarak bizden namaz kılmamızı istemiş. Biz namaz kılarak ona karşı borcumuzu ödüyoruz. Bu borç çok ağır olduğu için taksitlere bölmüş. Günde beş vakit, beş taksit demektir. İşte her gün beş vakit O'nun bize verdiği nimetlere karşı borcumuzu ödüyoruz.

—Ya demek ona karşı borcumuzu ödüyoruz ha dedim ve başka da soru sormadım.

Ben küçüklüğümden beri çok soru soran birisiydim. Kafama takılan, anlayamadığım her şeyi sorardım. Nedendir bilmiyorum, o gün orada fazla sormaya devam etmedim. Eğer sormaya devam etseydim cevap veremeyeceklerini biliyordum. Fazla kurcalamak istemedim.

O gün bu gündür, madem ona borcumuz var, ödememiz gerekir, ben de herkes gibi borcumu ödüyordum işte. Bunda yadırganacak ne var sanki?

Fakat şunu da itiraf etmeliyim ki, namaz kıldığım zaman müthiş bir rahatlama hissediyorum içimde. Ruhumun hoşuna giden bir şeyi niye yapmayım ki? Onlar nefislerinin hoşuna giden her şeyi yapıyorlar ya! Onlara bir şey diyen var mı?

Neyse pek çok güçlükler içinde dört yılda kazasız belasız doktoramı bitirdim ve çalıştığım fakülteme geri döndüm. O bana "boşuna gidiyorsun o üniversiteye, o adamın yanında doktora yapamazsın sen" diyen arkadaşlar var ya, hala doktoralarını bitirmeye çalışıyorlardı ben döndüğümde. Hepsinden önce doktoramı bitirip geri dönmüştüm ben, o mahrumiyetler şehrine.

Doktoramın başına bir kaza gelmeden doktoramı bitirdim bitirmesine de, doktoramı bitirdikten sonra küçük bir hata yaptım. Benim bu hatam akademik hayatım boyunca hep karşıma dikildi, arkadan kilitlenmiş, tonlarca ağırlığı sahip som demirden kale kapısı gibi.

Benim doktora yaptığım üniversitede bir gelenek varmış: Doktorasını bitiren herkes bir kokteyl verirmiş, bütün hocalar toplanıp patlayıncaya kadar içerlermiş. Bir kere benim kitabımda böyle bir gelenek yoktu, onu baştan söyleyeyim. Aslında bu gelenek filan da değil resmen zorunluydu, zorluyorlardı insanları.

Kimse de bu zorunlu âdeti çiğnemeyi, faturasını düşünerek göze alamıyordu. Çünkü eğer kokteyl vermezlerse başlarına neler geleceğini çok iyi biliyorlardı.

Ben ne yapacağım, bu işin içinden nasıl çıkacağım diye düşünürken tam o esnada kayınbabam vefat etti. Kayınbabamın vefatı imdadıma yetişti.

Doktora hocamın kokteyl ısrarları karşısında:

—Hocam ne olur! Benim bu acılı günümde benden kokteyl vermemi istemeyin, dedimse de, hocam, "kokteyl" dedi, başka bir şey demedi.

Hocam önce, benim paraya kıyamadığımdan, masraftan kaçtığımdan dolayı kokteyl vermek istemediğimi zannetti:

—Selim Bey! Beni arkadaşlarım arasında küçük düşürme. Sen yeter ki kokteyl ver, bütün masraflarını ben karşılarım, dedi.

Ben kokteyl vermezsem, arkadaşları arasında küçük düşecekmiş. Arkadaşlarım dediği diğer hocalar buna:

—"Herkesin doktora öğrencisi kokteyl veriyor, senin öğrencin vermedi" diyeceklermiş. Bu da bunun üzerine mahcup olacakmış.

Bu nasıl bir anlayıştı böyle, anlamıyorum. Kokteyli vermeyen benim, sen değilsin ki… Bırak bana desinler, kokteyl vermedi diye. Hem Fen Bilimleri Enstitüsüne verdiğimiz doktora programında kokteyl diye bir şey yoktu ki…

Tam tamına üç ay dil döktüm, doktora hocamı ikna etmek için. Fakat sonunda benim masraftan filan kaçmadığımı, ne için kokteyl vermek istemediğimi anladı. Ve böylece kokteyl vermedim ben.

Ancak insanlar masraftan kaçtığımdan dolayı kokteyl vermediğimi zannetmesinler diye bir bölüm yemeği verdim. Dillere destan bir sofra donattım bölümde. Dünyanın en güzel, en nefis lahmacunlarını yaptırdım. Türlü türlü içecekler vardı sofrada. Bir kuş sütü eksikti doğrusu sofrada. Bir de içki. Sadece içki yoktu benim verdiğim bölüm yemeğinde.

Bölüm başkanından çaycısına kadar, bütün hocalar, bütün personel tam kadro yemekteydi. Bir tek doktora hocam gelmedi yemeğe. Biliyorum, beni protesto ediyordu, kokteyl vermedim diye.

Tüm bölüm personeli:

—İşte doktora böyle kutlanır! Dediler. Bir kokteyl veriyorlar, hocalar toplanıp içiyorlar. Bizi kimse adam yerine koyup çağırmıyor. Bundan sonra kokteyller hep böyle verilse ne kadar güzel olur! Diye temennilerini dile getirdiler.

Fakat bu hatamın faturasını yıllarca ödedim ben. Bu hatam yüzünden yıllarca doçentliğimi vermediler. Doktoramı bitirdikten sonra tam on dokuz yıl sonra doçentliğimi alabildim. Bunu hangi öğretim üyesine yaptılar şimdiye kadar?

Benim doçentlik jürilerim özel belirleniyordu. Benim işimi bitirecek hocalar özel seçilip jürime yazılıyordu. Bunu benim bilmediğimi zannediyorlar.

Adamın bir tane uluslar arası yayını yoktu, benim doçentlik jürime giriyor, benim bir sürü uluslar arası İngilizce yayınlanmış makalelerim olduğu halde “eserleri bilimsel olarak yetersizdir” deyip, kestirip atıyordu.

Bana uyguladıkları, tabir yerindeyse tam bir Bizans zulmü idi.

Şunu da söylemeden edemeyeceğim. Şöyle ki, benim o üniversitede kokteyl vermememem bir milat olmuş. Ondan sonra doktorasını bitirenler kokteyl verip vermeme konusunda rahatlamışlar biraz. Artık bir nevi isteğe bağlı hale gelmiş son günlerde. Kimseyi kokteyl vereceksin diye zorlamıyorlarmış artık.

O üniversitenin Çin Seddi'nden daha muhkem olan surlarından, farkında olmadan bir gedik açmışım meğer.

* * *

Biz doktoramızı bitirip dönünceye kadar yeni öğretim üyeleri ve asistanlar alınmıştı fakülteye. Sayımız iyice arttı. Bilhassa Yüksek Öğretim Kurumu, bizim doktora yaptığımız üniversiteye bizim fakülte adına asistan alıp yetiştirme görevi verdi.

Bu zamana kadar hiç görülmemiş bir uygulamaydı bu. Bir sürü asistan alarak bizim fakülteye gönderdiler. Böylece bir sürü yeni masoncuk gelmiş oldu bizim fakülteye. Amaç o ilk gelen dokuz tane havarinin, yani bizlerin izlerini silmekti bu fakülteden. Muvaffak da oldular doğrusu.

Sayımız artmakla birlikte fakültenin eski tadı tuzu kalmadı. Biz bir aile gibiydik. Aramızda ayrımız gayrımız yoktu. Sayımız çoğalınca dedikodular, adam kayırmalar, kıskançlıklar da artmaya başladı içimizde. Hele fakültemiz iyice büyüyüp üniversite olduktan sonra, rektörlük seçimlerinde ortalık iyice toz duman olmaya başladı.

Bir rektörlük seçimi yaşadık ki sormayın! Dillere destan bir seçimdi doğrusu. Bu seçim, yeni kurulan üniversitemizde ilk rektörlük seçimimizdi bizim.

Hali hazırda rektör olan Servet Bey tekrar aday oldu. Servet Bey, bu üniversitede kurucu rektördü aynı zamanda. Bizim saygı duyduğumuz bir dekanımız vardı, gerçek bir bilim adamıydı. Servet Bey'in karşısında o da rektörlüğe aday oldu, nerden aklına geldiyse bilemiyorum. Hâlbuki onu

bu fakültenin başına dekan yapan da oydu. Başka bir üniversiteden buraya getiren de.

Kendisini bu göreve getiren rektörün karşısında aday olması bir hataydı, olmamalıydı. Üstelik ne kadar oy alırsa alsın, rektör olarak atanma şansı hemen hemen hiç yok gibiydi.

Doğrusu bu hocamız herkesle meşveret eden ve onların görüşlerine değer veren bir insandı. Niye böyle fevri bir karar verdi hala anlamış değilim.

Bir gün yanına gittim, adaylığını tebrik ettikten sonra:

—İyi düşündünüz mü hocam? Diye sordum.

Allah şahidim, karşımdaki kim olursa olsun bildiğim doğruları çekinmeden söylerim ben. Hiç sözü öyle evirip, çevirmem, hele asla kıvırmam. Bunu ben hayatım boyunca kendime şiar edinmişim.

Bu düsturu kendime şiar edinmemin sebebi Peygamber Efendimizin bir sözüdür. Zira Peygamber Efendimiz "Hut Suresi beni ihtiyarlattı" demiş. Ben de merak ettim, bu Hut Suresinde ne var ki böyle koskoca peygamberi ihtiyarlatmış diye. Bir gün bu sureyi enine boyuna iyice araştırdım. Sonunda öğrendim ki bu surede bir ayet var, oymuş Peygamber Efendimizi ihtiyarlatan meğer. Bu ayette Yüce Allah, o şanlı peygamberine "Emredildiğin gibi dosdoğru ol" diye buyuruyor.

Hayret! Peygamber Efendimiz zaten dosdoğru yaşayan, herkesin, hatta düşmanlarının bile kendisine son derece güvendiği bir peygamberdir. Üstelik ismet sıfatına da sahip, yani hata yapmaktan Allah tarafından korunuyordu. Öyleyse niye endişe ediyor ki?

Acaba Peygamber Efendimizin doğruluğunda bir sapma mı vardı ki, böyle endişe ediyordu? Sonra anladım ki, o şefkatli Peygamber, kendisi için değil, bizim için, yani

ümmeti için endişe ediyormuş meğer. Biz ümmetinin nasıl yetmiş üç fırkaya ayrılacağını, bölük bölük bölüneceğini, doğruluktan nasıl yamuk yapıp yamulacağını gördüğünden endişe ediyordu. Peygamber efendimizin endişesi bundandı. Bizlerin düşeceği halleri gördükçe üzüntüsünden ihtiyarlıyordu Peygamber Efendimiz. O şefkat kahramanı peygamber, bizim için üzülüyormuş meğer.

İşte ben de âcizane bu bahsettiğim ayet ve hadisin muhatabı benmişim gibi elimden geldiği kadar dosdoğru olmaya çalışıyordum. Eğriye eğri, doğruya doğru demek dururken, lafı hiç gevelemiyorum.

Şunu da belirtmeliyim, doğruyu söylüyorsam da öyle ulu orta, paldır küldür değil. Âcizane her doğrunun her yerde söylenmesinin doğru olmadığını da bilirim. Belagat denen şeye de yabancı değilim ben. Belagatin muktezayı hale mutabık hareket etmek olduğunu, yani yerine ve zamanına göre konuşmak gerektiğini çok iyi bilenlerdenim. Öyle her zaman doğruyu söyleyeceğim diye kolay kolay pot kırmam.

Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlarmış! Benim külahıma anlatsınlar bunu! Bunlar insanları yalana alıştırmak için uydurulmuş sözler. Doğru söyleyeni hiçbir yerden kovamazlar! Sen yeter ki doğru ol ve dik dur.

İşte bu yüzden ben de hocama bildiğim doğruları söylemek zorundaydım. Ve usulüne uygun bir şekilde söyledim.

Rektör adayı hocamız uzun uzun düşündükten sonra:

—Evet, iyi düşündüm diye karşılık verdi. Enine boyuna iyice düşündüm, gerekli istişareleri yaptıktan sonra rektörlük seçiminde aday olmaya kara verdim.

—Demirel faktörünü de düşündünüz mü? Diye tekrar sordum. Bakın hocam şu anda aday olan Rektörümüzün arkasında çok önemli iki destek var. Birisi Rektörümüzün de

çok samimi olduğu ve aynı zaman da hemşerisi olan bir Bakan, diğeri ise o bakanın samimi olduğu Sayın Cumhurbaşkanı Demirel. Üstelik karşınızdaki en güçlü rakibiniz olan şahsın kurucu rektör olması da ayrı bir avantajıdır. Bunları çok iyi düşünmeniz lazım.

—Evet, hepsini düşündüm. Arkadaşlar bir ön çalışma yaptılar, şu anda eğer aday olursam en çok oyu ben alacağım. Sayın Demirel demokrat bir insan, en çok oyu alan aday dururken, daha az oy alanı rektör olarak atamaz. Benim tespitlerim böyle.

—Siz Demirel'i tanımıyorsunuz, dedim. En çok oyu değil, tüm öğretim üyelerinin oyunun tamamını da alsanız, o Bakan ile Demirel orada olduğu müddetçe sizin hiç şansınız yok bence.

—Ben öyle düşünmüyorum, dedi hocam yüzünü ekşiterek.

Söylediklerim pek hoşuna gitmemişti herhalde. Ama ben yine de düşündüklerimi söylemekte kararlıydım:

—Siz bilirsiniz, dedim ve devam ettim. Bence aday olmak yerine, mevcut rektörümüzü destekleseniz, sonun da yine böyle dekan olarak çalışsanız bence daha faydalı olur. Hem o da sizin bir arkadaşınız değil mi? Sizi buraya o getirmedi mi? Bence onun karşısında aday olmanız etik değil. Eğer karşısında aday olmazsanız belki rektör yardımcısı da yapabilir sizi, bir dahaki seçimde yine aday olursunuz. Eğer aday olursanız öğretim üyeleri arasında da sıkıntıya neden olabilir. Çünkü her iki adayı destekleyecek olan öğretim üyeleri de bizim arkadaşlarımız. Arkadaşlar arasında dedikodu ve çekişmeler olabilir. Onun için bence böyle bir kargaşaya, bir fitneye neden olmamak için aday olmasanız daha iyi olur.

Aday olmasının mahsurlarını, avantaj ve dezavantajlarını uzun uzun anlattım hocama. Sonunda ikna oldu ve adaylıktan vazgeçti.

Büyük bir olgunlukla ve tevazu ile:

—Haklısın, dedi, bunları hiç düşünmemiştim. Arkadaşlar beni yanılttılar bu konuda.

Teşekkür ederek, içim rahat bir şekilde ayrıldım makam odasından.

Birkaç gün sonra bizim hocanın tekrar aday olduğunu öğrendim. Bu işte bir bit yeniği vardı. Meğer çokbilmiş iki arkadaşımız dekanımızın yanına gidip gelip rektör adayı olması için kafasını karıştırıyorlarmış. "Şu kadar oyumuz var, bu kadar oyumuz var, kesin birinci olursunuz, senden başkasını atamazlar" gibi laflarla hocayı ikna edip yeniden aday olmasını sağlıyorlarmış.

Nerden öğrendiğimi sorarsanız, cevabım hazır: Yedinci Hissim söyledi bunu bana. İnsanda öyle bir his var ki, eğer insan ona kulak verse, onun sesini dinlese hiç hata yapmaz. Yedinci His de aynen Altıncı His gibidir. Yalnız Yedinci His daha donanımlı ve daha karmaşıktır, yani Altıncı Hissin bir üst versiyonudur o.

Çoğu insan Altıncı Hissini kullanır ve Altıncı Hissim der. Ben ise herkesten farklı olarak Yedinci Hissimi kullanırım. Zorda kaldığım çoğu zaman bu hissime müracaat ederim ve beni yanıltmaz. Burada da dönen dolapları ve çevrilen entrikaları bana Yedinci Hissim söyledi. Ben yedinci Hissime güvenirim.

Neyse ben caydırdım, onlar heveslendirdi, ben caydırdım, onlar heveslendirdi, böylece değiş dövüş içinde seçime girdik.

Aslında o değerli hocamızın rektör adayı olmasını istemeyen sadece ben değildim. Pek çok aklıselim sahibi,

hatırı sayılır kimse onun aday olmasını istemedi. Aklın yolu birdir. Onlar da benim düşündüklerimi düşünüyordu muhakkak.

Ve seçim oldu. Gerçekten de o çokbilmiş iki arkadaşımızın dediği gibi en çok oyu bizim adayımız, yani bizim dekanımız aldı. Ama ondan sonra işler onların planladığı gibi gitmedi.

O zaman ki Cumhurbaşkanı Demirel, çok daha az oy almış olmasına rağmen eski rektörümüzü yeniden rektör olarak atadı üniversitemize. Perşembenin geleceği Çarşambadan bellidir demişler. Bunun böyle olacağı belliydi zaten.

Bunu da mı Yedinci Hissin söyledi diye sorabilirsiniz. Bunu tahmin etmek için Yedinci Hissi kullanmaya gerek yok. Herkes zahiri beş duyusunu kullanarak da, az bir dikkat ile bunun sonucunun böyle olacağını görebilirdi.

Neyse seçim bitti, atama yapıldı. Ben yine devreye girdim. İyi niyet elçisi olarak tarafları barıştırmaya çalıştım. Allah beni affetsin, hep böyle boyumdan büyük işlere girişiyordum.

Hem rektörümüzü hem de karşısında aday olan dekanımızı ziyaret ederek, tebriklerimi ilettikten sonra:

—Artık yarış bitti, bundan sonra birlik ve beraberlik zamanı. Savaş baltalarını gömelim, bu üniversite hepimizin, birlikte onu yükseltmeye çalışalım, dedim.

Dedim demesine de, kimseyi dinletemedim. Hele o iki çokbilmiş arkadaşımız var ya, hiç rahat durmadılar ki. Bizim arkadaş gurubumuz adına oraya buraya sürekli rektörün aleyhinde mektuplar yazdılar. Harun isminde bir arkadaşımız vardı. Bizim doktora yaptığımız üniversite tarafından bizim üniversiteye gönderilen öğretim üyelerinden birisi.

Ben kaç defa söyledim arkadaşlara buna dikkat edin, bu arkadaş Batı Çalışma Grubunun adamıdır diye. Sakalım olmadığı için kimseye dinletemedim. Dekanımızı rektör adayı olması konusunda ayartan da oydu, mektupları yazan da. Basireti bağlanmış bir arkadaşımızı da yanında piyon gibi kullanarak.

Sakın bunu da nerden çıkardın deme! Böyle şeyleri bana kimin söylediğini az çok tahmin ediyorsundur artık.

Çevirdiği entrikalarla, yazdığı mektuplarla koskoca iki gurubu bir birine düşürerek resmen çarpıştırdı, bu arkadaş. Birkaç yıl önce canciğer arkadaş olan bizler, rektörlük seçiminden sonra resmen birbirimize girdik, açıkçası birbirimizle savaştık.

Gıybet, dedikodu, iftira bunlar, adam öldürmeyle eşdeğer şeyler değil mi? O dönem herkes, hepimiz bu cürümleri fazlasıyla işledik maalesef.

Biz bu mücadeleden büyük yara alarak ve itibar kaybederek çıktık. Kötü örnek olduk doğrusu. Elimizde dünyanın en kıymetli, en güzel düsturları olduğu halde, hiçbirisini uygulamadık, ağzına gözüne bulaştırdık. Durumumuz, bir savaşı kaybetmekten daha kötüydü.

O iki arkadaşımız ha bire Yüksek Öğretim Kurumuna, gerekli gereksiz her yere mektuplar yazıyor, rektörün açıklarını gösteren belgeler göndermeye devam ediyordu.

Sonunda rektör bu iki arkadaşımızın sözleşmesini feshederek görevlerine son verdi. Bunun böyle olacağı belliydi. Sen gücüne, kariyerine bakmadan rektörle, yani amirinle uğraşıyorsun. O da gücünü ve yetkilerini kullanarak sizi bir çırpıda kapının önüne koyuveriyor.

Tabii rektörün yaptığı da tasvip edilecek bir iş değildi. Aleyhinde mektup yazdılar diye iki öğretim üyesinin işine son vermek gerekmezdi. Bunun karşılığı bu olmamalıydı.

Bunun daha başka cezaları olmalıydı bence. Hukukta cezalar işlenen suçlarla muadil olmalıdır.

Ya da yanlış yapmayacaksınız, aleyhinizde delil olacak açıklar vermeyeceksiniz. Eğer bütün gözler sizin üzerinizde ise yaptığınız her işe, atacağınız her adıma dikkat edeceksiniz. Sırtınızda yumurta küfesi varmış gibi, parmaklarınızın ucuna basa basa yürüyeceksiniz bu yolda.

Eğer önemli bir konumda bulunuyorsanız, mühim bir makamda oturuyorsanız yanlış yapma lüksünüz yoktur. Gerçi bu kural herkes için geçerlidir. Bu zamanda yanlış yaptı mı, aşağıdakileri de affetmezler.

Neyse. Bu iki öğretim üyesi arkadaşımız, işlerine son verildikten sonra da boş durmadılar. Rektörle uğraşmaya devam ettiler.

Yüksek Öğretim Kurumu da bu rektörden pek hoşnut değildi zaten. Bunların şikâyetlerini dikkate alarak seçimle gelen yeni rektörü iki yılını bile tamamlayamadan görevden aldılar. Yerine başka bir üniversitede öğretim üyesi olan Aytekin Berkman'ı vekâleten atadılar.

Gelen, gideni aratmazmış. Aytekin Berkman ile birlikte sıkıntılarımız bir kat daha arttı.

* * *

Bu üniversitenin tadı iyice kaçmıştı artık. Kimse kimseye güvenmiyor, herkes birbirinin kuyusunu kazmaya çalışıyordu. Bu rektörlük seçimleri de herkesin ağzının tadını iyice bozmuştu doğrusu. Bu bunun adamı, şu şunun adamı diye herkes birbirinin ardından konuşuyordu.

1996 ve sonrası benim için oldukça sıkıntılı yıllardır. Aslında 1996 ve 1999 yılları arası üniversitedeki pek çok öğretim üyesi için sıkıntılı geçmiştir. Bu dönem bir 28 Şubat Süreci yaşadık malum. Biz, özellikle ben, Şubat Soğuğunu iliklerimize kadar hissettik ve bütün zorluklarıyla o dönemi yaşadık.

O yıllar benim için bir yargı maratonu başladı. Şu yazdıklarım belki size hikâye gibi gelebilir, ama bunların hepsini yaşadım ben. Size hikâye anlatmıyorum, en ufak bir mübalağa yapmadan, abartmadan sadece yaşadıklarımı yazıyorum size. Yazdığım her şeyin, tarihleri ve saatleriyle birlikte arşivimde belgeleri mevcuttur. İsteyen herkese gösterebilirim.

Bir gün fakültedeki küçük odamda çalışırken, kapalı olan kapımın altından içeriye küçük bir kâğıt parçası itildiğini fark ettim. Tarih 7 Şubat 1996, öğleden sonra saat 13.15 gibi. Kâğıtta ne yazdığını öğrenmeden acaba kim attı diye hemen kapıyı açıp baktım. Doğrusu önce, "birisi beni aradı bulamadı da bir not bırakıyor" diye düşündüm.

Kapıyı açmamla, odası odamın tam karşısında olan bir öğretim üyesinin hızla odasına girmesi bir oldu. Koridora baktım, ortalıkta kimsecikler yoktu. Kâğıt parçasının odama atılmasıyla benim kapıyı açmam arasındaki süre o kadar kısa olmuştu ki, kâğıdı atanın o sürede koşarak gitse bile koridorun sonuna varması imkânsızdı, en fazla beş on metre ilerde olabilirdi. Adım gibi eminim, o kâğıt parçasını atan ondan başkası değildi.

Ben hala kâğıtta ne yazdığından habersiz, eğilip aldım yerden o notu. Kâğıdı yerden alıp okuyunca gözlerime inanamadım. Aman Yarabbi! Tam bir utanç vesikasıydı bu. Kulaklarıma kadar kızardım. Bir el ayası büyüklüğündeki kağıtta "Bunu yazanın anasını avradını ……." yazıyordu. Son noktasına kadar yazmıştı, bu yazıyı yazan kimse. Ana avrat dümdüz gitmişti.

Her şeyden önce bir öğretim üyesinin böyle şeyler yazmış olmasını çok yadırgadım. Bir öğretim üyesine bunları yakıştıramadım doğrusu.

Sonra benimle ne ilgisi vardı bu kâğıt parçasının? Durup dururken kapımın altından bu kâğıt parçasını neden atmıştı? Onun bu hareketi yapmasına neden olacak ne yapmıştım ben? Önce bunu çözmeye çalıştım. Onu bu kadar kızdıracak bir şey yaptığımı hatırlamıyorum.

Şüphelendiğim öğretim üyesini dâhili telefondan arayarak, sakin bir şekilde ve kibarca durumu anlattım ve bilgisi olup olmadığını sordum.

Daha ben sözlerimi bitirmeden:

—Bu yaptığın terbiyesizlik senin! Öyle telefondan sorulmaz, odama kadar gelip bizzat odamda soracaksın! Diye bağırarak telefonu yüzüme kapattı.

Onun bu sert tepkisi karşısında bir kez daha şok olmuştum. Böyle birdenbire hiddetlenip bağırması,

şüphelerimi daha da artırdı. Onun bu tavrı açıkça kendisini ele veriyordu. Bu bir suçluluk psikolojisinin göstergesiydi bence.

Ama böyle bir şeyi durup dururken niye yapmıştı? İnceden inceye düşünerek, çözmeye çalıştım. Elimdeki kâğıt parçasını incelemeye başladım.

Daha ilk bakışta bir ipucunu hemen yakaladım. Kâğıtta muhtemelen iki ayrı el tarafından yazılmış, iki farklı yazı vardı. En üstte büyükçe "Şehirdeyim" notu yazıyordu; hemen onun altında daha küçük harflerle, farklı bir kalemle ve farklı bir stilde " Bunu yazanın anasını avradını ……." Diye dümdüz gidiyordu. Yani en üst satırdaki yazıyla, küfür içeren satırları yazan el aynı el değildi.

Malum siz de bilirsiniz, bizler fakültedeki odamızdan bir yere ayrılırken kapımızın üzerindeki isim panosuna "Dersteyim", "Laboratuardayım", "Şehirdeyim" gibi notlar yazarız. Birisi bizi aradığı zaman, bu notlardan bizim nerede olduğumuzu öğrenir ve bize kolayca ulaşabilirdi.

Bu malum kâğıtta yazan "Şehirdeyim" yazısı da o notlardan birisiydi muhakkak.

Uzun uzun düşünerek işin sırrını çözmeye çalıştım. Ve sonunda çözdüm. Birisi üzerinde "Şehirdeyim" notu yazan kâğıdı başka bir kapının panosundan alarak, Hasan Dümenci'nin kapısının panosuna takmıştı. O da o notu benim oraya taktığımı sanarak, bana karşı ana avrat dümdüz giderek benim kapımın altından atmıştı o notu.

Galiz ifadelerin hemen üzerindeki "Şehirdeyim" notu, benim yazıma o kadar benziyordu ki, ama benim yazım değildi. Bizde herkes az çok birbirinin yazısını tanırdı. Hasan Dümenci de, aynı bölümde olduğumuz için benim yazı stilimi bilirdi. Bu "Şehirdeyim" notu benim yazıma o kadar çok benziyordu ki ben de şaşırdım.

Uzun araştırmalarımın sonunda o notun da kime ait olduğunu buldum. Bizimle aynı koridorda oturan, fakat başka bir bölümde çalışan Mustafa Okant diye bir arkadaşımız vardı. Bu fakültede ilk göreve başlayan dokuz kişiden birisi. Mustafa Okant ile tek ortak tarafımız yazılarımızdır, yazılarımız birbirine çok benziyordu.

Sizin anlayacağınız Mustafa Okant kapısının üzerindeki isim panosuna "Şehirdeyim" notunu yazıp gidiyor, daha sonra gizli bir el o notu oradan alarak Hasan Dümenci'nin kapısının üzerine takıyor. Hasan Dümenci de o yazıyı kapısının üzerinde görünce benim yazıp oraya taktığımı zannederek altına ana avrat dümdüz gidip, getirip benim kapının altından atıyordu. Durum bundan ibaret işte!

O notu oradan alarak Hasan Dümenci'nin kapısına takan şahsı da buldum sonunda: Hani bizim fakülteye sonradan gelip de rektörlük seçimlerinde iki arkadaş grubunu karşı karşıya getiren Harun Bey var ya, işte oydu bu "şehirdeyim" notunu Mustafa Okant'ın kapısının üzerinden alıp da Hasan Dümenci'nin kapısı üzerindeki isim panosuna takan!

Şimdi diyeceksin ki, gördün mü? Hayır. Delilin, şahidin var mı? Hayır. Pekiyi nereden biliyorsun bunları? Yedinci hissim sayesinde öğrendim bütün bunları. Böyle durumlarda yedinci hissime müracaat ederim ve beni yanıltmaz o. Kimsenin bilmediği, görmediği şeyleri söyler bana.

Bütün bunlardan emin olduktan sonra yakın arkadaş gurubumu toplayarak yazıyı gösterdim ve durumu izah ettim onlara.

Şaşkın bakışları arasında:

—Benim yerimde siz olsaydınız ne yapardınız? Diye sordum.

Hepsi istisnasız gereken neyse onun yapılmasını ifade ettiler. Bunun üzerine ben de elimde o kağıt parçası ile

fakülte dekanımız Mahmut Sert'in yanına gittim. Durumdan ona da bahsederek, bunu şüphelendiğim kişinin yazdığından tam emin olmak istediğimi ve kişisel dosyasındaki el yazılarıyla karşılaştırmak istediğimi söyledim.

Dekan ile birlikte dosyasından çıkardığımız birkaç el yazısını suç unsuru küfür yazısıyla yan yana koyduk ve inceledik. Hayret! Tıpa tıp aynıydı yazılar. Bunu onun yazdığından en ufak bir şüphem yoktu artık.

Bu küfür ifadelerinin Hasan Dümenci tarafından yazıldığı konusunda en ufak bir tereddüdüm kalmadıktan sonra yapmam gerekenleri yaptım. 14 Mart 1996 günü hem Cumhuriyet Başsavcılığına hem de üniversite rektörlüğüne suç duyurusunda bulundum.

Çünkü bu, Hasan Dümenci'nin ilk cürümü değildi. Daha önce de herkesin içinde, hem de bölüm kurulu toplantısında aynı ifadeleri bana karşı bir kez daha kullanmıştı. O zaman arkadaşlar ve bilhassa bölüm başkanı rica etmişti ve ben de istemeyerek sineye çekmiştim. Ama şimdi artık durum farklıydı. Daha fazla katlanamam bu tarz ifadelere. Evet, ben sabırlı, uyumlu, hoş görülü bir insanım, ama böyle zillet ve hakaretlere de tahammül edemem yani.

Hasan Dümenci ile ne sıkıntın var diyebilirsiniz? Benim Hasan Dümenci ile hiçbir sıkıntım yoktu, fakat onun herkesle sıkıntısı vardı. Çevirdiği dümenler yüzünden fakültede kavga etmediği kimse kalmadı. Herkesle davalı ve mahkemelik idi. En son altı kişi hakkında "arabama Molotof kokteyl attılar" diye dava açmıştı. Arabası bir logar kapağına çarptı diye belediyeyi mahkemeye verdi. Bir ayağı adliyede, sürekli gidip geliyordu.

Daha birkaç gün evvel fakülte dekanı Mahmut Beyle, fakülteden lojmanlara giden, dar patika yolda karşılaşmışlar.

Yanlarında kimseler yokmuş. Aralarında ne geçti bilmiyorum, birbirlerine girişmişler.

Fakülte dekanı Mahmut Bey'i bilirim ben, hiç altta kalır mı? Kolay yutulur lokma değil o. Hasan Dümenci'nin hakkından ancak o gelirdi bu fakültede.

Uzaktan gören bir tanığın ifadesine göre, Hasan Dümenciyi iki defa yere indirmiş, yani kroke duruma düşürmüş. Mahmut Bey'in pazıları güçlüdür, bir yumrukta indirir onu yere. Hasan Dümenci, ona çatmakla iyi etmemiş bence. Ona karşı dümenleri sökmez.

Ha şunu da ifade edeyim, dekan Mahmut Bey, Molotof kokteylinden dolayı dava açtığı altı kişiden birisiydi. Koskoca fakültenin dekanı işini gücünü bırakıp, gidip onun külüstür arabasına Molotof atacak. Buna kim inanır? Kimse de inanmadı zaten.

Tamamen düzmeceydi onun Molotof hikâyesi. Bir arabaya Molotof kokteyl atılır da araba yanmaz mı hiç? Bunun arabasında en ufak bir hasar yoktu. Molotof şişesi gelmiş gelmiş, tam arabasının önünde sönmüş. Olacak iş değil bu. Buna kargalar bile güler.

Neyse bu iki rauntluk kavganın sonunda ikisi de birbirinden şikâyetçi olmuşlar. İkisi de birer haftalık iş görmezlik raporu almış. Karşılıklı dava açmışlar birbirlerine. Davaya bakan hâkim dayanamamış:

—Hocam ikiniz de koskoca profesörsünüz, insanlara örnek olmanız gerekirken, böyle kavga etmeniz çok ayıp oluyor, diyerek bunları barıştırmış ve davayı kapatmış.

İşin ilginç tarafı her ikisi de hâkimin karşına çıktığı zaman, " o beni dövdü" diye şikâyetçi oluyor, arkadaşları arasına dönünce, " ben onu dövdüm" diye hava atıyormuş. Çocukların kavga etmesi gibi bir şeydi onların yaptıkları. Koskoca iki tane bilim adamı! Güler misin ağlar mısın?

İşte Hasan Dümenci böyle bir adamdır. Fakültede dümen çevirmediği kimse kalmamıştı. Onun bu huyunu bildiğim için elimden geldiği kadar ona bulaşmamağa ve ondan uzak durmaya çalışırdım hep. Beni de hiç sevmezdi zaten, aramızda doku uyuşmazlığı vardı. Adamın kendisi gibi düşünmeyenlere hiç tahammülü yoktu. Elinden gelse hemen oracıkta canınızı almak isterdi.

Ama artık istemeyerek de olsa ona bulaşmış oldum. Onunla yıllarca sürecek mahkeme maceralarımız başladı böylece.

Şikâyetim üzerine rektörlük Hasan Dümenci hakkında, bir öğretim üyesine küfür ve hakaretten dolayı idari soruşturma başlattı. Cumhuriyet Başsavcılığı ise benim şikâyetim üzerine harekete geçerek gerekli işlemleri başlatmış, Hasan Dümenci'nin el yazısı örneklerini toplayarak on beş kadar belgeyi Adli Tıp Kurumuna göndermiştir.

Fakat ne ilginçtir ki, en az on beş tane belge olmasına rağmen Adli Tıp Kurumu ha bire daha fazla ve yeni belgeler istiyordu. Benim bildiğim Adli Tıp Kurumu, değil bu kadar çok belgeden, bir tane belgeden bile, hatta bir kelime ve bir harften bile istediği sonucu çıkarabilirdi. Ne hikmetse bu kadar çok belge varken, sürekli yeni belgeler istiyor ve bir türlü kriminal inceleme sonuç raporunu göndermiyordu. Yedinci Hissim kulağıma "boşuna bekleme" diye fısıldıyordu.

Bir yıl beklememize rağmen herhangi bir sonuç çıkmadı, Adli Tıp Kurumu'ndan. Avukatımın uyarısı üzerine Cumhuriyet Savcılığına müracaat ederek inceleme dosyasının en yakın ildeki Bölge Polis Kriminoloji Laboratuarına gönderilmesini talep ettik.

Adli Tıp Kurumundan bir yıldan fazladır cevap gelmezken, Bölge Polis Kriminoloji Laboratuarı bir ayda sonuçlandırmıştı incelemeyi. Dosya gönderileli daha bir ay bile olmadan, Bölge Polis Kriminoloji Laboratuarı'ndan öyle bir ekpertiz raporu geldi ki göreceksiniz!

Açık ve net olarak, hiç yoruma mahal kalmayacak şekilde "Bu küfür ifadeleri Hasan Dümenci'nin elinin ürünüdür" diye yazmaktaydı bu raporda.

Ekpertiz raporu bana ulaştıktan sonra avukatımla görüşerek 9 Mayıs 1997 tarihinde Hasan Dümenci hakkında yazılı küfürden dolayı sembolik olarak 600 milyon TL (şimdiki değeri 600 TL) tazminat davası açtım.

Amacım bu adamdan para filan almak değildi. Böyle bir şeye zerre kadar ihtiyacım yoktu. Buna tenezzül de etmem zaten.

Bu adam önüne gelene küfrediyordu. Küfür makinesi mübarek! Ağzı biraz yansın, ona buna küfredemesin diye buna bir ders vermek istiyordum. Dili biraz yansın istiyordum.

Daha önce rektörlüğe verdiğim şikâyet dilekçesine istinaden Üniversite disiplin kurulu ekpertiz raporunu delil kabul edip Hasan Dümenci'ye Kademe İlerletmesini Durdurma cezası verdi. Bu onun canını biraz acıttı, ama yeterli değildi onun için.

* * *

Sıcak bir yaz günü, yine o küçük odamda buram buram sıcakta akademik çalışmalarımla meşgulken postacı bir mahkeme celbi getirdi. Zarfı açınca gözlerime inanamadım. Ciddi bir suçlamadan dolayı mahkemeye ifade vermeye çağrılıyordum. Suçum: Ölümle tehdit etmek.

Hasan Dümenci kendisini ölümle tehdit ettiğim iddiasıyla Sulh Ceza Mahkemesinde hakkımda dava açmıştı.

Şikâyet dilekçesinin tarihine baktım. 24 Haziran 1997. Yani yaklaşık benim kendisi hakkında yazılı küfür ifadesinden dolayı tazminat davası açmamdan bir ay sonra. Ben onun hakkında 9 Mayıs 1997 tarihinde yazılı küfürden dolayı tazminat davası açmıştım.

Uyanık, benim şikâyetimden sonra mahkeme kendisinden savunma isteyince, hemen karşı atağa geçerek, suçluluk psikolojisi ile hakkımda böyle uydurma, mesnetsiz bir şikâyette bulunmuştur.

Şikâyet dilekçesini inceledim, çelişki ve saçmalıklarla doluydu. Bir defa her şeyden önce, aramızda geçtiğini iddia ettiği tartışmanın tarihi düzmeceydi. Adam, 24 Haziran 1997 tarihinde mahkemeye kendisini ölümle tehdit ettiğim iddiasıyla şikâyetçi oluyor, fakat ölümle tehdit tarihinin 7 Kasım 1996 olduğunu iddia ediyordu. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu?

Koskoca mahkeme reisi kalkıp da:

—“Kardeşim seni madem ölümle tehdit ediyorlardı da bir senedir neredeydin? Niye şimdiye kadar şikâyetçi olmadın?” diye sormuyordu.

7 Kasım 1996 tarihinde bölüm başkanının odasında Sivas’ta vuku bulun katliam ve Said Nursi hakkında konuşmalar oluyormuş da! Bu arada ben, “Said Nursi’nin büyük bir din âlimi olduğunu, Müslümanların onun düşüncesi etrafında birleşmesi gerektiğini” söylemişim. Daha sonra da güya “Aziz Nesin gibi dinsizlerin her yerde Müslümanları kışkırtan konuşmalar yaptığını, Sivas’ta da Müslümanlara dil uzatıldığını ve Müslümanlara dil uzatanların mutlaka cezalarını bulduğunu, orada asıl yakılması gerekenlerin başında Aziz Nesin’in geldiğini, Sivas’ta da, başka yerde de Müslümanları kışkırtanların her zaman karşılığını bulacağını” söylemişim. Ve ardından “Sen de Aziz Nesin gibi konuşuyorsun, Müslümanlar hakkında böyle konuşursan senin de başına Sivas’taki olayın aynısını getiririz” diye adamı ölümle tehdit etmişim.

Vay be neler yapmışım da haberim yokmuş benim! Böyle bir iddiaya kurbağalar bile güler. Sivas’la aramızda neredeyse bin kilometre mesafe var. Adam neredeyse Sivas’taki katliamı benim yaptığımı ya da onlarla işbirlikçi olduğumu söyleyecek.

Bugün, Sivas’taki Madımak Oteli katliamını kimin, ne amaçla yaptığını dünya âlem biliyor. Ancak Madımak Oteli katliamı en azından o gün için amacına ulaşmıştır. Amaç, Sünni-Alevi çatışması çıkarmak ve kargaşa ortamı oluşturmaktı. Bu sabotajı düzenleyenler en azından o gün için amaçlarına ulaştılar. Sivas başta olmak üzere bu ülkedeki bütün Müslümanlar zan altında bırakıldı.

Adama baksana, bu olayla uzaktan yakından en ufak bir alakam olmadığı halde, sırf inancımdan dolayı bu katliamı

ben yapmışım gibi beni suçluyor. Said Nursi gibi bir din âlimini, "Biz muhabbet fedaileriyiz, husumete vaktimiz yoktur" diyen ve Madımak Katliamından otuz-kırk sene önce vefat etmiş olan bir gönül adamını bile bu çirkin katliamla ilişkilendirmeye çalışıyor. Kin ve düşmanlığın bu kadarına da pes doğrusu!

Hasan Dümenci'nin Sulh Ceza Mahkemesi'ne vermiş olduğu şikâyet dilekçesi düzmece ve çelişkilerle doluydu. Arabasının on metre ilerisinde yanmış bir şişe bulduğunda hemen aynı gün aralarında Rektör Yardımcısı ve Fakülte Dekanının da bulunduğu altı kişi (altısı da öğretim üyesi) hakkında, "Arabama Molotof kokteyl ile sabotajda bulundular" diye savcılığa suç duyurusunda bulunan bir adam, nasıl oluyor da kendisini ölümle tehdit ettiğim halde üzerinden bir yıl geçmesine rağmen herhangi bir şikâyette bulunmamıştı. Hala anlamış değilim.

Sizin de takdir edeceğiniz gibi, Hasan Dümenci'nin şikâyeti tamamen uyduruk ve düzmece bir iddiadan ibaretti. Çevirdiği dümenlerden birisiydi bu.

Gerçi Hasan Dümenci ile geçmişte aramızda bu mealde bir tartışma geçmişti. Ama bu tartışmanın tarihi onun iddia ettiği gibi 7 Kasım 1996 olmadığı gibi, aramızda geçen konuşmaların da onun anlattıkları ile alakası yoktu.

Yanılmıyorsam sene 1993 veya 1994 idi. Sivas'taki Madımak Oteli katliamının yapıldığı yıl, olay henüz gündemde tazeliğini koruyorken aramızda geçmişti böyle bir tartışma. Bu katliam 1996'da mı oldu? Onun iddiasının düzmece olduğu buradan belliydi. İddiası müruru zamana uğramasın diye 1996'da vuku bulmuş gibi göstermeye çalışıyordu.

O gün bölüm başkanı Faruk Kalın'ın odasında bölüm kurulu toplantısındaydık. Bölümün ders programını ve rutin işlerini konuşuyorduk.

Hasan Dümenci her zamanki gibi hırçın ve uzlaşmaz bir tavır içinde:

—"Müslümanlar geri kafalı, Said Nursi cahil bir insandır. Böyle cahil insanların arkasından gidilmez" diye zırvalayıp duruyordu. Beni provoke etmeye çalıştığını biliyordum, bu yüzden onun oyununa gelmemek için azami gayret sarf ediyordum.

O saçmaladıkça ben her defasında:

—Hocam bunlar bizim konumuz değil, biz bölüm kurulundayız, bölümle ilgili sorunları konuşsak iyi olur diye, hep alttan almaya çalışıyordum.

O ise bölüm kurulu bitinceye kadar bana karşı provakatif ve tahrik edici tavırlarını sergilemeye devam etti. O gün iyi saatimdeydim herhalde, tahammülün fevkinde bir olgunlukla sabrettim onun tahriklerine. Kazasız belasız toplantıyı atlattık diye içimden seviniyordum.

Ancak ne var ki, toplantının sonunda bölüm başkanının odasından ayrılırken ben dostane tavırla ona bir hatırlatma yapmak istedim:

—Hocam biz bilim adamıyız, birbirimizin dilinden anlarız. Ne olur başka yerde böyle konuşmayın. İnsanlar her zaman birbirlerine karşı anlayış göstermiyorlar. Sözleriniz yanlış anlaşılır, başınız belaya girebilir diye nazikçe uyardım onu.

Keşke uyarmaz olaydım! Madımak Oteli katliamı gündemde sıcaklığını korurken, benim gibi bir insanın bu hatırlatmayı yapması yerinde bir hatırlatma olmadı herhalde.

Adam galiba Sivas olayını ima ettiğimi zannetti. Kırmızı paçavra görmüş, kızgın İspanyol boğası gibi hiddetle burnundan kesik kesik solumaya başladı.

Daha ben sözümü tamamlamadan hiddetle ve öfkeyle:

—Müslümanların da senin de ananı avradını….! Diye bağırarak üzerime saldırdı.

Ben bir an neye uğradığımı anlayamadım, şoke oldum. Sonra kendimi toplayarak, ama öfkeme mani olamadan:

—Pis herif! Terbiyesiz herif! Sen bu pis ağzınla bilim adamı olamazsın! Diye ben de onun üzerine yürüdüm.

Bu yaşıma geldim, daha ömrü hayatımda kimsenin üzerine böyle hiddetle yürüdüğümü hatırlamıyorum. Oysa ben halim selim, kolay kolay kızmayan serinkanlı, sakin bir insandım. Nasıl olduysa o gün, onun o küfrü karşısında kendime hâkim olamadım, o durağan sakin halimden çıktım.

Araya o anda odada bizimle birlikte olan diğer bölüm öğretim üyelerinden Suphi Aslan ve Nejat Amca girdiler, Hasan Dümenci'yi tuttukları gibi odadan dışarıya kaçırdılar. Durumun vahametini onlar da anlamıştı. Yoksa o gün elimden bir kaza çıkabilirdi. Çünkü çok sinirlenmiştim, kontrolümü kaybetmiştim.

Onlar Hasan Dümenci'yi karga tulum dışarıya kaçırdıktan sonra, bölüm başkanı Faruk Kalın'a yöneldim ve masasına yumruğumu şiddetle vurarak:

—Adamının yaptıklarını gördün mü? Bir daha aynı şeyler tekrar ederse, bundan sonra olacaklardan siz sorumlu olursunuz! Diye bağırdım.

Masaya öyle şiddetle vurmuşum ki, masanın üzerinde ne varsa yarım metre yukarıya uçarak yerlere savruldu. Bölüm başkanı Faruk Kalın'ın beti benzi atmış, rengi kâğıt gibi bembeyaz olmuştu.

Ağzını açıp tek kelime bile söylemedi. Adam dilini yutmuştu sanki.

Bu üniversitede çalışan herkes bilir ki, Hasan Dümenci, bölüm başkanı Faruk Kalın'ın has adamıydı. Bazen çevireceği dümenlerde onu kullanırdı. Daha önceki bölüm kurulu toplantılarında da zaman zaman bana karşı benzer davranışlarda bulunmuştu. Faruk Kalın onun bana karşı bu hırçın davranışlarına karşı hep göz yumardı. Ben de onun bu çirkin saldırılarına karşı sabreder ve bir tatsızlık çıkmasın diye sineye çekerdim.

Fakat bu sefer öyle olmadı, ikimiz de kantarın topunu kaçırdık. Onun o çirkin saldırısı, bardağı taşıran son damla olmuştu.

İşte Hasan Dümenci, yıllar önce aramızda geçen böyle bir tartışmayı yeni olmuş gibi çarpıtarak, kendisini ölümle tehdit ettiğim iddiasıyla hakkımda dava açmış. 1993 yılında geçen bir tartışmayı müruru zamana uğramasın diye 1996 yılında olmuş gibi göstermeye çalışıyordu.

Bir duruşmada hâkim bana:

—Sen Hasan Dümenci'ye "Pis herif, terbiyesiz herif" dedin mi? Diye sordu.

Benim çocukluğumdan beri yapamadığım iki şey vardı: Birincisi yalan söylemeyi beceremezdim, diğeri ise hiç kimseden bir şey isteyemezdim. Babam öldürse beni komşulardan bir şey istemeye gönderemezdi.

Nedendir bilemiyorum, kimseden bir şey isteyemezdim. Şahit olduğum bir şey karşısında ölsem doğruyu söylerdim. Hayatta zaten ne geldiyse başıma hep bu huyum yüzünden gelmiştir. Evirmeden kıvırmadan doğruları söylemem, başımı hep belaya sokmuştur benim.

Peygamber efendimiz, "Bir kimse bir şeye şahit olursa ya doğruyu söylesin ya da sussun" diye buyurmuş. Ben de

hayatım boyunca bana zararı dokunacağını da bilsem hep doğruları söyledim. Beni bilenler bu huyumu bilirler.

Bazı kitaplarda, "Üç şey için yalan söylemek caiz olurmuş," diye yazmaktadır. Ben hiç itibar etmem böyle şeylere. "Karı-kocanın arasını bulmak için yalan söylemek caizmiş". Bu ne anlamsız bir söz! Kardeşim, karı kocanın arasını bulacaksan eğer, doğrulukla ve doğruları söyleyerek bulsana! Niye adamların geleceğini yalan üzerine kuruyorsun ki!

Ben onu bunu bilmem, ya doğru konuş ya da sus! Benim de kendime göre düsturlarım, prensiplerim vardır. İşte o düsturlardan birisi, "Her söylediğin doğru olmalı, fakat her doğruyu her yerde söylemek doğru değildir". Bu da çok doğru, konuşacaksan doğru söyle; eğer doğruyu söylediğin zaman birileri yanlış anlayacaksa, aksülamel yapacaksa, o zaman dilini tut! İşte bu kadar!

Hâkimin bu suali karşısında:

—Evet, dedim, Hasan Dümenci'ye bu sözleri söyledim, ona pis herif, terbiyesiz herif dedim. Fakat bu sözleri onun iddia ettiği gibi 1996 yılında değil, 1993'de söyledim. Üstelik ağır tahrik karşısında kendime hâkim olamadım, söyledim. Herkesin içinde bana ana avrat küfretti, ben de dayanamadım bu sözleri sarf ettim. Siz de takdir edersiniz ki, ortada ağır bir tahrik var. Bu ifadeleri karşısında ona teşekkür mü etmeliydim?

Benim bu cevabım karşısında hâkim gayet sakin ve sessizce:

—Peki dedi, tamam anlaşıldı.

Hâkimin memnun olacağını zannettiğim benim bu doğru sözlülüğüm, bana çok pahalıya mal oldu.

Çok ilginç ki, Hasan Dümenci bu ceza mahkemesi devam ederken, benim itiraflarımı kullanarak:

—Bakın hâkim bey, bana "pis herif, adi terbiyesiz herif" dediğini kendisi de itiraf ediyor diyerek hakkımda bu sefer de 5 Aralık 1997 tarihinde Asliye Hukuk Mahkemesinde 600 milyon liralık tazminat davası açmıştır.

Ben kendisi hakkında yazılı küfür ifadelerinden dolayı 600 milyon liralık tazminat davası açmıştım ya! Hasan Dümenci o davayı kaybedeceğinden gayet emindi. Çünkü mahkemeye sunulmuş, devletin resmi bir kurumu tarafından hazırlanan kapı gibi bir belge vardı ortada. Bu belge mahkemenin elinde olduğu müddetçe Hasan Dümenci'nin kıvırma şansı yoktu. İşte bu yüzden ne yapıp edip bana vereceği bu 600 milyon lirayı geri almaya çalışıyordu son kuruşuna kadar. Bütün manevra ve çabaları bundan ibaretti. Bu da çevirdiği dümenlerden birisiydi işte!

Arkadaşlar beni, davaya bakan hâkimin Hasan Dümenci ve arkadaşlarının arkadaşı olduğu konusunda uyarıyorlardı hep. Bazı akşamlar bazı yerlerde bir masa başında toplanırlarmış. Zaman zaman yedinci hissim de dikkatli olmam konusunda uyarırdı beni.

Ama o zamanlar benim yargıya güvenim tamdı. Çünkü ben biliyordum ki, Türk hâkimleri bir dava hakkında karar verecekleri zaman ellerini vicdanına koyup, Türk Milleti adına karar verirlerdi. Fakat daha sonra yaşadıklarım benim yargıya güvenimi derinden sarsmıştır. Daha sonraki yaşadığım yargı süreci kazın ayağının öyle olmadığını gösterdi bana.

Fakat burada çok ilginç bir durum daha vardı: Hasan Dümenci benim hakkımda ciddi bir iddia ile hem ceza hem de tazminat davası açmıştı ve bir sürü şahitler de vardı. Bunlar kendi samimi arkadaşları olmasına rağmen, hiç birisini şahit olarak göstermiyordu. Hâlbuki mahkemeler şahitlere göre karar verirdi. Acaba kendi arkadaşlarına

şahitlik konusunda güvenmiyor muydu? Başka açıklaması olmadığı için benim kafamda, arkadaşlarına bile güvenemiyor kanaati oluşmuştu.

Ben her iki davada da, Hasan Dümenci'nin dünya görüşüne sahip olmalarına rağmen Suphi Aslan ile Nejat Amca'nın şahit olarak dinlenmesini ve bu iki şahsın hangi tarihte bu üniversiteden ayrıldıklarının Rektörlükten sorulmasını istedim. Bu talebimi hem yazılı hem de sözlü olarak mahkemeye bildirdim.

Amacım Hasan Dümenci'nin sahtekârlığını ortaya çıkararak mahkemeyi yanılttığını ve ne dümenler çevirdiğini ispat etmekti. Böylece onun yalanları ortaya çıkacak ve açmış olduğu davalar düşecekti.

Ne ilginç ve ne acıklıdır ki, ben hem yazılı hem de sözlü olarak "bu iki şahidin hangi tarihte bu üniversiteden ayrıldıklarının" rektörlükten sorulmasını talep etmeme rağmen, mahkeme başkanı bu şahitlerin hangi tarihte üniversitede göreve başladıklarını sormaktadır.

Bu hâkim ya anlama özürlüydü, ne talep edildiğini anlayamıyordu; ya da art niyetliydi, kasıtlı olarak benim talebimin tersini yapıyordu. Eğer birinci şık doğruysa, bu ülkedeki sanık sandalyesinde oturan bütün zanlılara Allah yardım etsin diyorum.

Bence ikinci şıkkın doğruluğu daha ağır basıyor, bu hâkim Hasan Dümenci'nin açmış olduğu davayı kazanması için ne gerekiyorsa yapıyordu.

Nitekim öyle de oldu. Bu ülkede pek çok önemli davaların zaman aşımından düşmesine rağmen, ben ne olduğunu anlamaya çalışırken, bu davaya bakan ve Hasan Dümenci'nin arkadaşı olduğu söylenen hâkim, Hasan Dümenci'nin açmış olduğu tazminat davasını onun lehine tak

diye sonuçlandırıverdi. O zamanın parasıyla tam 3.000 dolar tazminat ödedim.

Baktım durum ciddi, diğer davadan da ceza alacağım. Hemen rektörlüğe koşarak kişisel olarak bir dilekçe verdim ve Suphi Aslan ile Necat Amca'nın hangi tarihte bu üniversiteden ayrıldıklarının tarafıma yazılı olarak bildirilmesini talep ettim. Dilekçeme verilen yazılı cevabı Sulh Ceza Mahkemesine sunarak:

—Hâkim bey! Hasan Dümenci yüce mahkemenizi yanıltıyor, dedim. Buyurun işte belgesi.

Gerçekten de Hasan Dümenci'nin 5 Aralık 1997 tarihinde açtığı ve 7 Kasım 1996 yılında olduğunu iddia ettiği olaya konu olan uyduruk tazminat davasında şahitlik yapan Suphi Aslan 16 Mart 1995 yılında, Nejat Amca ise 25 Eylül 1995 yılında bu şehirden ve bu üniversiteden ayrılarak başka bir şehirdeki başka bir üniversiteye geçmişler. Burada olmadıkları bir tarihte olduğu iddia edilen bir olayda şahitlik yapmışlardı.

Ellerini vicdanına koyup burada olmadıkları bir olayda nasıl şahitlik yaptılar, doğrusu merak ediyorum. Zira bizim inancımızda yalancı şahitliğin vebalı büyüktür. Peygamber efendimiz: "Yalan yere şahitlik yapanlar, cehennemde yerlerini hazırlasınlar," buyurmuştur.

Yedinci hissim, o cin fikirli hâkimin talimatla ifadelerine başvururken olayın tarihini belirtmeden sadece olayın nasıl cereyan etmiş olduğunu sorduğunu ve şahitleri yanıltarak ifadelerine başvurmuş olabileceğini kulağıma fısıldamaktadır.

Ben şahitlerin o tarihte burada olmadıklarını, Hasan Dümenci'nin mahkemeyi yanılttığını belgeleriyle ispatlayınca daha önce açmış olduğu Ceza davası beraatımla sonuçlandı. Fakat tazminat davası sonuçlandığı için, ne

yaptımsa engelleyemedim, onu haksız yere ödemek zorunda kaldım.

Benim açtığım davalara gelince, hakim devletin resmi bir kuruluşu olan Bölge Polis Kriminoloji Laboratuarının verdiği ekspertiz raporunu bir türlü kabul etmiyordu. İlla da Adli Tıp'tan rapor gelecek diye tutturdu. Adli Tıp Kurumu ise, Hasan Dümenci'nin on beş-yirmi tane ayrı tarihlerde yazılmış ayrı ayrı el yazısını gösteren belge olmasına rağmen, illa daha fazla belge gönderin diye diretiyordu.

Benim Yedinci hissim, Hasan Dümenci'nin sadece mahkemelere değil, Adli Tıp Kurumu'na da ulaştığı bilgilerini fısıldıyordu aklımın kulağına. Yani adamın dümen suyu anlaşılan ta oralara kadar uzanıyordu. Adam ahtapot gibi, kolları her tarafa ulaşıyordu. Her kurumda, her makamda yandaşı vardı bu adamın. Adamlar her tarafı ele geçirmiş de haberimiz yokmuş meğer.

Hâsılı kelam benim açtığım her iki dava da yılan hikâyesine döndü ve ikisinden de herhangi bir sonuç çıkmadı. Adli Tıp Kurumu'ndan bir türlü sonuç gelmediği için, benim davalar uzadı gitti, ikisi de zaman aşımına uğradı.

İşte böyle, bu ülkede yargı böyle işliyordu. Eğer adamın varsa davan hemen sonuçlanıyor, adamın yoksa yıllarca sürüp gidiyordu. Atalarımız boşuna söylememişler; "Geciken adalet, adalet değildir," diye.

* * *

Bu üniversitedeki son yıllarım oldukça sıkıntılı geçmiştir. O dönem tüm ülke için sancılı yıllardı doğrusu. Hep birlikte bir 28 Şubat süreci yaşadık. Benim gibi düşünenler ve özellikle ben, 28 Şubat soğuğunu, eskilerin zemheri dedikleri o soğuğu iliklerimize kadar hissettik ve yaşadık.

O dönemdeki yöneticileri, rektöründen tut da sıradan bir öğretim üyesine kadar herkesi bir türban paranoyağı tutmuştu. Gündemlerinde tek madde vardı: Kılık Kıyafet Yönetmeliği ve türban. Bu konularda beyanat vermek ve açıklamalarda bulunmak modaydı o günlerde adeta.

YÖK Genel Kurulu toplantı yapardı, gündemin birinci maddesi türban ve Kılık Kıyafet Yönetmeliği idi. Üniversiteler Arası Kurul toplantı yapardı, yine rektörlerin gündeminde aynı madde vardı.

Kardeşim bu ülkede başka sorun kalmadı mı da sürekli bunları pompalayıp duruyorsunuz? Bir de kalkıp mensup olduğunuz üniversitenizin bilimsel sıralamada dünya üniversiteleri arasındaki yerini söylesenize ya! Üniversiteniz dünya üniversiteleri arasında nerdedir, kaçıncı sıradasınız bunu açıklasanız ya! Sizin asıl göreviniz bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, elde ettiğiniz bulguları yayımlayarak bilim camiasıyla paylaşmak değil mi?

Bir üniversite rektörünün görevleri 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunda açıklanmıştır ve bellidir. Bu kanuna göre "Rektör, üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayın faaliyetlerinin devletin kalkınma planı ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde, bilimsel ve idari gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumludur.

Buna göre Rektörlerin en önemli vazifesi bilimsel araştırmaları teşvik etmektir, insanların kılık kıyafetleri ile uğraşmak değil. Araştırma görevlisinden, en kıdemli profesörüne kadar herkesin, teknisyen, laborant ve yardımcı elemanlardan en zirvedeki ilim adamına kadar, üniversitede herkesin bilim ile meşgul olması gerekirken, herkesin gündemindeki ve kafasındaki tek sorun türbandı.

Koskoca rektörler, üniversiteleri bilimsel sıralamada dibe vururken, asıl görevlerini bırakarak amfilerde, salonlarda türbanlı öğrenci avına çıkıyorlardı. Sınıflarda derslere baskınlar yaparak hem türbanlı öğrencilere hem de türbanlı öğrencilere göz yuman hocalara müsamaha göstermiyorlardı.

Hele hiç unutmam bir gün dekanlıktan bir yazı gelmişti, derslerde kılık kıyafet yönetmeliğine uymayan öğrencilerin listesinin çıkarılması isteniyordu bizden. Her hocanın dersinde ayrı ayrı liste yaparak dekanlığa bildirmesi gerekiyordu.

Ben de elime kılık kıyafet yönetmeliğini almış, tarafsız bir şekilde öğrencilerim arasında hiç ayırım yapmadan tek tek

kim bu yönetmeliğe uymuyorsa listesini çıkarmıştım. Kot pantolon giyen öğrencilerin listede isimlerinin karşılarına kot pantolonlu, tıraşsız öğrencilerin karşına tıraşsız, mini etek giyenlerin karşısına da mini etekli yazıyordum. İki tane öğrencimin listede isimlerinin karşısına da türbanlı yazdım.

Çünkü kılık kıyafet yönetmeliği gayet açıktı; kız öğrencilerin mini etek veya kot pantolon giymesi, erkeklerin tıraşsız ve kravatsız olarak derslere girmesi de yasaktı, bu yönetmeliğe göre. Ben de aynen yönetmelikte ne yazıyorsa ona göre işaretliyordum, kılık kıyafet yönetmeliğine uymayan öğrencileri.

Benim hazırladığım liste bölüme ulaşınca bölüm başkanı Faruk Kalın küplere bindi. Beni odasına çağırarak:

—Selim Bey, bu ne biçim liste böyle! Diye çıkıştı bana sert bir ifadeyle.

Ben de gayet sakin:

—Hocam gelen yazıda kılık kıyafet yönetmeliğine uymayan öğrencilerin listesi isteniyor, ben de yönetmeliğe uymayan öğrencileri tek tek belirttim listede, dedim.

Bölüm başkanı kafasını iki yana sallayarak:

—Biz senden bunu istemiyoruz, dedi. Sadece türban takan öğrencilerin listesini istiyoruz. Onları belirt yeter.

Ben de işi saflığa vurarak:

—O zaman öyle yazsanıza hocam, dedim. Ben nerden bileyim sizin ne istediğinizi. Siz türban takan öğrencilerin listesini çıkarın deyin, biz de onları bildirelim size.

Bölüm başkanı Faruk Kalın, kulaklarına kadar kızardı. Kepçe kulakları, Maraş biberi gibi kıpkırmızı oldu.

Öfkeyle yine bana dönerek:

—Öyle yazılır mı? Diye beni azarladı adeta.

Öyle yazılmayacağını ben de biliyordum elbet. O şekilde yazarlarsa suç işlemiş olacaklardı. Çünkü bu tarzda yazmaları

ayrımcılığa girer. Bir şeyi uygulayacaksanız ya herkese uygularsınız ya da hiç kimseye uygulamazsınız. Onlar kılık kıyafet yönetmeliğini tek taraflı olarak sadece türbanlı öğrencilere uygulamak istiyorlardı. Bu nasıl etkili ve güçlü bir yönetmelikse böyle!

Bir defasında Yüksek Öğretim Kurumu'ndan (YÖK) bir yazı gelmişti. Çok iyi hatırlıyorum. Bir genelge. Bu genelge onların kafasının içindeki her şeyi bütün çıplaklığı ile ortaya döküyordu.

Ben de, herkes de biliyorduk ki, bu ülkede kılık kıyafeti yasaklayan herhangi bir kanun maddesi yoktu. Hatta serbest bırakan yasa vardı. 2547 Sayılı Kanunun Ek.17 maddesi üniversitelerde kılık kıyafeti serbest bırakıyordu.

Yüksek Öğretim Kurumu'ndan gelen genelgede aynen şöyle yazıyordu: "Her ne kadar Ek 17. Maddeye göre kılık kıyafet serbest ise de, bundan böyle üniversite kampusları içerisinde, dersliklerde türban takmak yasaktır."

Bu nasıl bir genelge? Bu nasıl bir yönetmelikti böyle? Anayasa'nın da, yasaların da üstünde bir güce sahipti bu yönetmelik. Anayasa'nın 42. Maddesinde "Kimsenin öğrenim hakkı engellenemez" denildiği, yasaların serbest bıraktığı bir hakkı, genelge ve yönetmelik ile yasaklıyordu bunlar.

Hâlbuki yasalar gücünü Anayasa'dan, yönetmelikler de yasalardan alır. Yasalar, Anayasa'nın bir maddesine dayanılarak çıkarılır, yönetmeliler de yasaların. Bu keyfi yönetmeliğin dayandığı ve güç aldığı ne bir Anayasa maddesi vardı ne de bir yasal dayanağı. Tamamen keyfi bir uygulamaydı, bu yönetmelik ve genelgeler.

Kılık kıyafet yönetmeliğine uymayan öğrencilerin listesini çıkardıktan sonra haklarında soruşturma açıyorlar ve soruşturmalarını da benim gibi inançlı hocalara veriyorlardı.

Sizin anlayacağınız bu öğrencilerin ipini bizim elimizle çekmek istiyorlardı. Böyle yapmakla uyanık yönetim bir taşla iki kuş vurmuş olacaktı. Eğer biz bu öğrencilere ceza verilmesini önerirsek, bu öğrenciler bize düşman olacaktı; yok eğer ceza verilmesini önermezsek bu sefer bizim hakkımızda soruşturma açacaklardı. Öğrencilerin yemekten kurtulduğu cezayı bu sefer bize vereceklerdi.

Bizim cezalarımızı garantiye almak için, bizim soruşturmalarımızda güvendikleri kendi adamlarını görevlendiriyorlardı. Yani yukarı tükürsen bıyık, aşağı tükürsen sakal, yan tarafa tükürsen mutlaka birilerini incitme ihtimali vardı. Biz de kimseye zarar vermemek için gidip çöp sepetlerine tükürüyorduk.

O keşmekeş döneminde, hiç unutmam bir öğrencinin soruşturma dosyasını da bana vermişlerdi. Enine boyuna soruşturup araştırdım. Kızcağız sadece dışarıda türban takıyormuş, sınıfa girince açıyormuş başını. Bu kızın hakkında soruşturma açtılar ve ipini çekme işini de bana verdiler. İnceleme raporumda bu durumun kılık kıyafet yönetmeliğine göre suç teşkil etmediğini ve ceza verilmemesini önerdim.

Bu sefer benim hakkımda kılık kıyafet yönetmeliğine uymayan öğrenciyi koruyor diye soruşturma açtılar. Benim soruşturma dosyamı verdikleri öğretim üyesi beni haklı bulup ceza verilemeyeceğini rapor edince, bu sefer de onun hakkında soruşturma açtılar ve cezayı o öğretim üyesi yedi. İşte böyle, sürekli engizisyon mahkemesine çıkarılma endişesiyle geçiyordu günlerimiz.

Malum o dönem daha yüksek yöneticilerimizi de bir irtica paranoyası tutmuştu. Türbanın bir üst versiyonu yani. Onlar da, işsizliğin her geçen gün giderek arttığı, enflasyonun üç haneleri rakamlara ulaştığı ve bu ülkede beş-altı yılda bir

ciddi bir ekonomik kriz yaşandığı halde, ülkenin bütün sorunlarını çözmüşler de başka sorun kalmamış gibi her gün gündemi irtica yaygaraları ile meşgul ediyorlardı.

Her miting ya da yürüyüşte bir gurup genç yumruklarını havaya kaldırarak:

—Türkiye laiktir! Laik kalacak! Diye bağırıyordu avazı çıktığı kadar.

Keşke! Bunu en çok isteyenlerden birisi de bendim. Laiklik, "Sezar'ın hakkı Sezar'a, Tanrı'nın hakkı Tanrıya" tarzı bir anlayıştır. Yani ne devlet dine ve dindarlara karışacak ne de din devletin hükümranlığına müdahale edecekti.

Pekiyi, bu bir avuç insan türban takıyor diye bir bardak suda kopartılan fırtına niye? Hani devlet dine ve dindarların yaşam tarzına karışmayacaktı? Çıkartılan bu kadar gürültü ve bu çocuklara yapılan bunca baskı niçin? Anayasa'nın insanlara tanıdığı temel hak ve özgürlüklerden "Din ve vicdan hürriyeti" nerede?

Bu ülkede laikliği bunlar mı, bu bir avuç türbanlı öğrenci mi ortadan kaldıracaktı? Güldürmeyin beni.

Yoksa "Laiklik elden gidiyor" yaygaralarının arkasında başka bir şey mi vardı? Çıkarttıkları bu gürültü ile bir şeyleri mi gizlemeye çalışıyorlardı.

Siz ne düşünüyordunuz bilmiyorum, ama ta o zamanlar benim burnuma pis kokular geliyordu. Yedinci hissim yine beni yanıltmadı. Bugün artık her şey anlaşıldı, gün gibi ortaya çıktı gizli ne varsa. Akla kara birbirinden ayrıldı. Herkesin bütün kirli çamaşırları ortaya döküldü. Laiklik yaygaraları arasında ne dolaplar döndürdükleri ve ne fırıldaklar çevirdikleri artık bir bir ortaya çıktı. Ama asıl önemli olan bunları önceden görebilmekti.

Yine o dönemde, Genel Kurmay bünyesinde Batı Çalışma Grubu adı altında bir ekip kurulmuş, bunlar il il gezerek her ilin üst düzey yöneticilerine irtica brifingleri veriyorlardı.

Bir gün benim çalıştığım ile de gelmişler. O brifingden sonra brifinge katılan ve beni tanıyan bir üst düzey yönetici beni ciddi şekilde uyardı:

—Hocam lütfen akşamları dışarı çıkmayın, tek olarak bir yerlere gitmeyin, arabasız yaya olarak dışarıya çıkmayın, dar sokaklara girmeyin, dedi dostane bir ifadeyle.

Meğer o toplantıda, bulunduğum şehirdeki irticai faaliyetler masaya yatırılmış ve irticai faaliyetleri örgütleyen isimleri sıralamışlar. Bu şehirde irticai faaliyetleri örgütleyen üç isim saymışlar, meğer en tepedeki isim benmişim. Gene neler yapmışım da haberim yokmuş benim. Bende bir ben daha vardı, benden habersiz ne işler çeviren. O ben'in yaptığı işleri hep sonradan öğreniyordum gerçek ben.

Ve ben şimdi daha iyi anlıyorum ki, hakkımda bazı tedbirler düşünmüşler ve uygulamaya koyacaklardı. Sonradan ortaya çıkan Ergenekon Örgütü ve faili meçhuller davalarından her şey daha iyi anlaşılıyordu.

Sonradan bir araştırma yaptım da tüylerim diken diken oldu. Meğer son günlerde ortaya dökülen faili meçhul davalarının önemli simalarından Veli Küçük ve Cemal Temizöz o tarihlerde hemen yanı başındaymışlar. Korumasız bir yavru kuşun hemen yanı başında bekleyen alıcı kuş misali. Belki de benim işim de onlara ihale edilmişti.

Allah sizi inandırsın bu uyarıdan önce sürekli takip edildiğimi hissediyordum. Yedinci hissim bu konuda sürekli beni uyarıyordu. Ama dönüp arkama baktığım zaman kimsecikleri göremiyordum.

Son derece tedbirli birisi olmama rağmen, bu uyarıdan sonra bana bir cesaret geldi ki sormayın. Yaşadığım şehrin en

dar sokaklarına da girdim, gece yarılarından sonra da dışarıya çıktım, tek başıma da gezdim, her yere arabayla da gittim yaya da. Bana yapılan uyarının hep aksini yaptım. "Ecel birdir tagayyür etmez" demişler. Öldürmeyen Allah öldürmüyor işte!

Ama bu yaptığım hareket doğru mu? Bana sorarsanız, hayır. Bu yaptıklarımı asla tasvip etmiyorum. Yedinci hissim midir, nedir bilemiyorum, bir his yaptırdı bunları bana. Fakat bunlar pek yedinci hissimin telkinlerine benzemiyor. Çünkü yedinci hissim bana hep tedbiri tavsiye etmiştir. Aklın, aklıselimin yolunu göstermiştir bana. Anlaşılan bende yedinci hissin haricinde, teşhis edemediğim, beni dinlemeyen başka bir his daha vardı. Şu insan denen varlık, ne karmaşık bir yaratıktı! Neyse.

Bu şehirde o kadar çok sivil toplum örgütlerinin liderleri, maneviyat önderleri, tarikat şeyhleri, cemaat büyükleri varken, ne arıyordu o listenin en tepesinde benim ismim? Benden başka irticai faaliyetleri örgütleyen başka birisi yok muydu bu şehirde? Bir tek ben miydim suçlu?

Anlaşılıyor ki üniversiteden bazıları Batı Çalışma Grubuna yanlış ve kasıtlı bilgiler aktarıyordu. Nitekim emniyete de benzer bir liste uçurulmuştu içerden. O listeyi bana da gösterdiler, yanlış ve kasıtlı bilgilerle doluydu. Zira Cuma namazı bile kılmayan bazı öğretim üyeleri, sırf azıcık sağ görüşlerinden dolayı irticacı olarak gösterilmişti, üniversiteden gönderilen listede. Yoğun bir fişleme ve karalama kampanyası yürütülüyordu ülkenin dört bir yanında.

O günlerde Tugay komutanı, bölüm başkanı Faruk Kalın'ın odasından çıkmıyordu. Kapalı kapılar arkasında ne konuşuyorlardı saatlerce bilemiyorum? Belki de ülke topraklarının korunması ile ilgili yeni projeler hazırlıyorlardı! Ya da kışlanın bakir ve atıl topraklarını etüt etmek için

planlar yapıyorlardı. Kim bilir hangi önemli projeler üzerinde çalışıyorlardı? Hangi önemli sorunları çözmek için kafa yorduklarını nereden bileceksin? Kesin bilinmeyen konularda suizan etmemek lazım!

Askerle üniversitenin birbirine bu kadar yakınlaştığı tarihin hiçbir döneminde görülmemiştir. Hâlbuki benim bildiğim Faruk Kalın koyu bir ordu düşmanıdır. Ateşin suya, suyun ateşe düşman olduğu kadar düşmandır o, benim kahraman orduma! Fakat bu kadar birbirine zıt iki farklı unsurun böyle samimi bir şekilde bir araya gelebilmesini hala anlamış değilim.

Gördüğünüz gibi ne mayınlı arazilerde dolaşmışız, ne mayınlı tarlalardan geçmişiz haberimiz olmadan. Belki de şimdi çoktan öbür tarafı boylamış olabilirdik. Demek ki daha rızkımız kesilmemiş bu dünyadan. Daha soluyacak havam, içecek suyum, yiyecek ekmeğim varmış bu fani dünyada.

Yeri gelmişken şunu da söyleyeyim ki, korkunun ecele faydası yoktur. Benim ecelim O'nun elindedir ve vakti saati bellidir. O, benim canımı istediği zaman alır. Eğer O istemezse bütün dünya toplanıp bir olsalar bana bir şey yapamazlar.

Hem hayatım boyunca kendime prensip haline getirdiğim düsturlarımdan birisi şudur ki, korkakça yaşamaktansa erkekçe ölmek daha iyidir. Tavşan gibi çalıların arasına saklanarak yaşanmaz. Biz âcizane merdane ölümü, zilletle yaşamaya tercih edenlerdeniz. Ölüm bizim gibi mahiyetini bilenler için, bir kavuşmaktır. Ölüm düğündür bizim için. Nitekim Hazreti Mevlana ölüm için "kavuşma gecesi" demiştir.

* * *

Sizin de bildiğiniz gibi, üniversitelerdeki kadroların bir kısmı sözleşmeliydi. Profesörler ve doçentler daimi kadroda çalışırken, yardımcı doçent ve aşağısındakiler kadro karşılığı sözleşmeli olarak çalışmaktaydılar. Bu öğretim üyelerinin sözleşmeleri iki yılda bir uzatılmaktaydı.

Ben o sıralar yardımcı doçent olarak çalışıyordum. Birkaç defadır başvurmama rağmen bir türlü doçentliğimi alamıyordum. Yani vermiyorlardı. Bölüm başkanı Faruk Kalın dört gözle benim sözleşmemin bitmesini bekliyordu eminim. Nitekim sözleşmemin bitmesine bir kaç ay kala bölüm başkanı Faruk Kalın'dan bir tehdit aldım.

Bölüm başkanım olan Faruk Kalın, o sıralar aynı zamanda hem Rektör yardımcısı hem de bir fakültenin dekanıydı. Yani güç elindeydi. Devir onun devriydi.

Bir gün beni odasına çağırarak:

—Hasan Dümenci hakkında açmış olduğun bütün davalarını geri çekeceksin, aksi takdirde sözleşmeni uzatmam, dedi yüzü hiç kızarmadan.

O zamanlar sözleşmeli statüde çalışan öğretim elemanlarının sözleşmelerinin uzatılıp uzatılmayacağı, bölüm başkanının iki dudağı arasındaydı. Bölüm başkanı, bölümde öğretim üyesine ihtiyacım yok dedi mi işiniz bitmiş demekti. Nitekim benimkisi de öyle oldu.

Bölüm başkanı beni resmen tehdit ediyordu. Tehdit hem idari olarak hem de hukuk açısından bir suçtu, ama kimi inandıracaktım ki. Şahidim yoktu. Üstelik rektörün has adamıydı. Bir yandan hâkimlerle görüşüyor, akşamları bir masa başında toplanıyorlardı. Diğer yandan tugay komutanıyla cicim ayı yaşıyordu. Sizin anlayacağınız devlet bütün müştemilatıyla arkasındaydı onun.

Onun bu tehdidi karşısında ne yapmam gerektiğini uzun uzun düşündüm. Bir yanım bu davaları geri çek, diğer yanım ise çekme diyordu. Ben de ikilem arasında kaldım. Davalardan birisini istesem de geri çekemezdim zaten, çünkü onu savcılık açmıştı ve kamu davasına dönüşmüştü. Diğer tazminat davasını çeksem ne değişecekti ki.

Hem bu davayı çekseydim acaba Faruk Kalın sözünde duracak mıydı? Bu konuda bana hiç mi hiç güven vermiyordu doğrusu. Ben biliyordum ki, bu davayı geri çeksem de çekmesem de o bildiğini okuyacaktı, sonuç yine değişmeyecekti. Çünkü yedinci hissim bana, ne yaparsam yapayım Faruk Kalın'ın sözleşmemi uzatmayacağını fısıldıyordu.

Onun bu açık tehdidine rağmen, açmış olduğum davaları geri çekmedim. Hukuk mücadelemi devam ettirmek istiyordum.

Bu arada bölüm öğretim üyelerinden birisi aracılığıyla bir tehdit de ben ona savurdum.

—Hırsızlık yapıp çaldığın kitabın orijinal baskısı elimde, eğer sen benim sözleşmemi uzatmazsan ben de senin ipliğini pazara çıkarırım, dedim.

Hem rektör yardımcılığı hem de bölüm başkanlığı yetkilerini elinde bulunduran Faruk Kalın, benim bu tehdidim karşısında epeyce düşünmek zorunda kaldı. Bir müddet benim sözleşmemi uzatmamayı göze alamadı doğrusu. İşin

ciddiyetinin o da farkındaydı. Onun şakası yoktu, ama benim de şakamın olmadığını çok iyi biliyordu.

Faruk Kalın'ın tescillenmiş bir kitap hırsızlığı vardı. İsviçre'de yayınlanmış 650 sayfalık "Plant Nutrition" isimli bir kitabı Türkçeye çevirerek kendi eseriymiş, kendisi yazmış gibi "Bitki Besleme Kitabı" adıyla yayınlamış. Yazdığı bu kitabın tercüme olduğundan, nerden alındığından hiç bahsetmemiş. Bunun adı, bilimsel hırsızlıktır ve etik olarak büyük bir suçtur.

Plant Nutrition isimli kitabın İngilizce orijinal baskısı benim elimdeydi. Bunu Faruk Kalın da biliyordu. Bu yüzden benim sözleşmemi uzatıp uzatmama konusunda karar vermede bir hayli zorlandı doğrusu. Bu riski bir türlü göze alamıyordu işin doğrusu.

Sonunda etrafındaki kafası basmayan dalkavukların etkisinde kalarak, benim sözleşmemi uzatmama yönünde girişimlerde bulunmaya başladı. Ben bunun sinyallerini değişik yollardan alıyordum.

Bu arada bizim üniversiteye rektör dayanmıyordu, altı ayda bir rektör atanıyordu YÖK tarafından. Önce Aytekin Berkman'ı getirdiler üniversitenin başına. Aytekin Berkman göreve gelir gelmez rektörlük seçimleri için hemen kulislere başladı.

Altı ay sonra rektörlük seçimleri vardı ve Aytekin Berkman da adaylar arasındaydı. Altı ay sonraki rektörlük seçimlerine var gücüyle hazırlanıyordu.

Bir gün dâhili hattan beni arayarak:

—Selim Bey önümüzde rektörlük seçimleri var biliyorsun, dedi.

Ben de:

—Evet, biliyorum hocam, dedim sakin bir ifadeyle.

Hoca devam etti, kararlı ve ciddi bir ses tonuyla:

—Elini vicdanına koy ve seçimlerde oyunu bana ver. Doçentliğinden profesörlüğüne kadar tüm akademik geleceğin benim elimde. Aksi takdirde sen bilirsin, iyi düşün.

Üstü kapalı, hatta apaçık bir tehditti bu. Gerçi bu tarz tehditlere alışkındım ben.

Ne yapabilirdim ki? Adam rektör vekiliydi, belki de altı ay sonraki seçimde başımıza rektör seçilecekti. Aynı zamanda Üniversitelerarası kurul üyesiydi, doçentlik jürilerinin belirlenmesinde aktif görev ifa etmekteydi.

Ben de iyi düşündüm. Gerçekten benim bütün akademik geleceğim onun elindeydi. Bu gerçeği sonraki yıllarda çok daha iyi anladım.

Benim doçentlik jürime her üniversitenin en azılı öğretim üyesi seçiliyordu. Benim kadar uluslar arası yayını olmayan adamlar doçentlik jürime giriyor ve benim bu kadar eserimi bilimsel olarak yetersiz buluyordu. Doçentliğimi bir türlü vermiyorlardı. Bir de hiç sıkılmadan yüzüme karşı, "Doçentlik alınmaz, belki verilir" diyorlardı, pişkin pişkin. Yani biz istemedikten sonra, sen ağzınla kuş tutsan doçentliğini alamazsın demek istiyorlardı.

Ve bu doçentlik jürilerinde öyle çifte standartlar uygulanıyordu ki, hayret edersiniz. Size çok müşahhas bir örnek vereyim. Benimle aynı bölümde çalışan Mehmet Ali Çulcu adında bir öğretim üyesi var. Biz Çulcu ile aynı dönem, aynı hocanın yanında doktora yaptık. Dört tane ortak yayınımız vardı; dördünde de akademik olarak benim unvanım onun üzerinde ve isim sıralamasında ben ondan daha öndeydim. İkimiz de aynı yayınları doçentlik başvurusunda kullandık.

Sayın jüri üyeleri ikimizin ortak eserlerini değerlendirirken, onunkinde "Şöyle bilimsel, böyle bilimsel, bilime şu yenilikleri getirmiş" diye yere göğe sığdıramazken;

benimkisinde "Bilimsel olarak bir değeri yoktur" deyivermişler.

Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu! Noktasıyla virgülüyle aynı yayın. Neden aynı yayın o sunduğu zaman "Şöyle bilimsel, böyle bilimsel, bilime şu yenilikleri getirmiş" oluyor da, ben sunduğum zaman bilimsel olarak bir değeri olmuyordu? Böyle bir çifte standart dünyanın neresinde görülmüş?

Yine o dönem bölümde Ali Sıyrık diye bir öğretim üyesi vardı. Bana karşı hep hava atardı, doçentlik başvurum hep ayni neticeyle sonuçlandıkça.

—Benim senin kadar yayın yapmaya ihtiyacım yok ki. Sekiz on tane yayın yapar alırım doçentliğimi, derdi hep.

Gerçekten öyle oldu. Ben otuz küsur yayınla doçentliğimi bir türlü alamazken, o sekiz on tane yayınla bir çırpıda doçentliğini alıverdi.

Aynı zamanda Üniversiteler Arası Kurul üyesi olan Aytekin Berkman, onun doçentlik jürisine giren hocalara:

—Bu arkadaş üniversite genel sekreterliği yapıyor, işi çok yoğun. Bilimsel çalışmaya vakit ayıramaz. Verin gitsin bunun doçentliğini, demiş.

Onlar da vermişler gitmiş, o arkadaşın doçentliğini. İşte böyle haksız yere alınan unvanları duydukça benim kanıma dokunuyordu. Onları bıktırıncaya kadar doçentliğime başvuracaktım, sonunda bir şekilde doçentliğimi alacaktım. Bu konuda kararlıydım.

Doçentliğe her başvuruşumda aynı şeyleri yaşıyordum. İşte bütün bu nedenlerden dolayı, doçentliğimi dördüncü başvurumda on dokuz senede ancak alabildim.

Ben çok iyi biliyordum ki, bütün bunlar Aytekin Berkman ve Faruk Kalın'ın başının altından çıkıyordu. Bana yıllarca bu Bizans zulmünü yapmakla ne geçti ellerine? Bu dünya

onlara da kalmaz ve kalmadı da. Şimdi her ikisi de köşesine çekilmiş, geçmişte yaptıklarının muhasebesini yapmakla meşguller belki de. Bu yaptıklarını hatırladıkça, bir haz duyuyorlar mıdır acaba?

Neyse, onun bu tehdidi karşısında ben çaresiz:

—Hocam siz hiç merak etmeyin, dedim. Benim vicdanıma güvenebilirsiniz, benim vicdanım yanlış yapmaz.

Aytekin Berkman benim vicdanıma güvendi mi bilmiyorum, ama ben seçim günü elimi vicdanıma koydum, yapmam gereken en doğru tercihi yaptım.

Gerçi Aytekin Berkman o rektörlük seçimlerine katılamamıştı. Koltukta rahat oturmadığı için, koltuktan kayarak belini sakat etmiş ve rektörlük seçimlerinden çekilmek zorunda kalmıştı. Allah'ın işine bakın! İnsan ne oldum dememeli, ne olacağım demeli.

Belki Mehmet Ali Çulcu'nun doçentlik raporunu nereden bildiğimi merak edebilirsiniz. Onu da söyleyeyim. Bazı yanlışlar vardır ki, kimseye zarar vermez; edebiyatçılar bunları, "tatlı yanlışlar" diye adlandırır. Bu da öyle bir şey işte!

Malum siz de bilirsiniz, bir zamanlar Üniversiteler Arası Kurul, doçentliğe başvuran adayların jüri raporlarını direk bağlı oldukları üniversitenin rektörlüğüne gönderirdi. Biz ikimiz aynı dönem doçentliğe başvurduğumuzdan, üniversiteler arası kurul onun jüri raporlarını rektörlüğe göndereceğine yanlışlıkla bana göndermiş. Ben de bundan çok memnun oldum, bu raporun bir fotokopisini alarak aslını gitmesi gereken yere, yani rektörlüğe gönderdim.

Bu ülkede bazen böyle güzel yanlışlar da yapılıyordu işte. Bu rapor hala arşivimde mevcuttur.

Benim zengin ve sağlam bir arşivim var, önemli gördüğüm ve gelecekte işime yarayacağını düşündüğüm her

belgeyi saklarım. Ayrıca günlük tutar, önemli her hadiseyi saati ve tarihi ile birlikte kaydederim. Her şeyin elimde belgesi olduğundan böyle rahat konuşabiliyorum. Siz hiç merak etmeyin, ismini açıkça zikrettiklerim de biliyorlar, her söylediğim şeyin doğru olduğunu ve elimde belgesi bulunduğunu.

* * *

Adım adım sona doğru yaklaşıyordum. Nisan ayı benim için çok önemlidir. Bu ayın benim âlemimde yeri diğer aylardan farklıdır. On iki ay içerisinde benim en çok sevdiğim ay, bu aydır. Nisan, baharın bütün renkleri ve güzelliği ile tüllendiği ay. Nisanda yağan yağmurlar bile başka. Bu ay içinde yağan yağmurların bıraktığı etki bile farklı. Nisan yağmuru diyoruz buna, yeryüzüne can geliyor. Yeryüzü bu ayda yeniden diriliyor. Nisan yağmurları yağmazsa hayat durur. Bence on iki ayın en önemlisi Nisan ayıdır.

Ben bu ayda doğmuşum. Elma çiçeklerinin pempe pembe, tomur tomur açıldığı bir günde dünyaya merhaba demişim. Kim bilir, belki de yine böyle bir Nisan ayı içerisinde bu fani dünyaya veda edeceğim.

Bu ay içinde geçen ve peş peşe gelen şu üç tarihi ömrü hayatım boyunca unutmam mümkün değil: 16, 17, 18 Nisan. Her birinin ayrı bir önemi ve yeri var benim hayatımda.

16 Nisan, uzun ve zorlu bir mücadeleden sonra doçentlik unvanını aldığım tarih. 17 Nisan, bu ülkede ender gelen önemli devlet adamlarından Turgut Özal'ın ve çok sevdiğim bir dava adamı olan Nazım Gökçek Ağabeyimin vefat ettikleri tarihtir. 18 Nisan ise, on dört yıldır çalışmakta olduğum üniversiteden atıldığım, çocukluğumdan beri içimde bir ideal olarak taşıdığım öğretim üyeliği mesleğinden

uzaklaştırıldığım tarihtir. Bu üç tarihin benim hayatımda derin izleri ve hatıraları var. Bu tarihleri unutmak mümkün mü? Benim için mümkün değil.

Ben bu yolu ta daha lise birinci sınıftayken çizmiştim kendime. Çünkü ben o zamanlar, daha lise birinci sınıfta gencecik ve incecik bir delikanlıyken kendimce bir plan yapmıştım. Liseden sonra üniversiteye gidecektim. Üniversiteyi bitirdikten sonra üç yılda doktoramı yapacak, üç yılda doçent olacak ve bir üç yılda da profesörlüğümü alacaktım. Bu serüvenin ardından bir üç yıl sonra da ordinaryüs olacaktım. On iki yılda akademik merdivenlerin en tepesine tırmanacaktım.

Fakat işler planladığım gibi gitmedi, on dokuz yılda ancak doçentliğimi elde edebildim. Olsun, hiç önemli değil. Gecikmeli de olsa bu hedefime ulaşacağım ya bir gün. Önemli olan, insanın kendisi için koyduğu hedefe ulaşabilmesi. Bu can tende durdukça, bu nefes kesilmediği sürece adım adım koyduğum hedefe doğru yürümeye devam edeceğim.

Hani bir hikâyede var ya, karıncaya sormuşlar:

—Nereye gidiyorsun böyle? Diye.

O da hiç istifini bozmadan:

—Hacca gidiyorum, demiş.

Karıncanın bu boyundan büyük sözlerine gülmüşler.

—Bu ayaklarınla mı? Bu ayaklarla sen Hacca zor varırsın, demişler.

Boyu küçük, fakat hedefi büyük karınca bilgiç bilgiç cevaplamış onları:

—Olsun, ben hacca gidemezsem de bu yolda ölürüm ya bu bana yeter, demiş.

İşte bu azimli ve sebatkâr karınca misali, ölünceye kadar adım adım hedefime doğru yürüyeceğim. Tabi ben bu yolda

yürürken, önüme engeller çıkacak, yoluma taş koyacaklar. Derin uçurumlardan, dik bayırlardan geçeceğim. Yağmura, tipiye, doluya yakalanacağım. Sırılsıklam ıslanacağım yağan yağmurlardan. Önüme aşılmaz dağlar, geçilmez denizler, engin okyanuslar çıkacak. Çin Seddi gibi aşılmaz duvarlarla karşılaşacağım. Fakat ben bunların hiç birisine aldırmadan yoluma devam edeceğim.

İşte ben hikâyedeki azimli karınca misali, her adımı engellerle dolu yoluma devam ederken, bölüm başkanı Faruk Kalın da el altından sözleşmemin sona erdirilmesi için gerekli faaliyetlerde bulunuyordu.

Üniversitede süreç şöyle işlemektedir: Eğer bölüm başkanı bir öğretim üyesinin sözleşmesini uzatmak istemiyorsa, ciddi bir gerekçe göstererek önce bölüm kurulundan karar aldırması gerekir.

Bölüm başkanı Faruk Kalın, benim çağrılmadığım bir toplantıda, bölümde kendi yandaşları ile bu kararı almıştır. Ancak bu karar yeterli değildir, bu kararın resmileşmesi için fakülte kurulundan ve üniversite kurulundan da geçmesi gerekmektedir. Ancak ne var ki, Faruk Kalın'ın bu kararı fakülte kurulundan geçirmesi o kadar kolay görünmemektedir. Bölümden aldırdığı bu kararı tam dört kez fakülte kuruluna gizli olarak getirdiği halde, çoğunluğu sağlayamayacağını anladığından bir türlü gündeme aldırmıyor.

Aklı sıra bakacaktı ki toplantıda beni savunacaklardan bir kişi eksikse, yani çoğunluğu sağlayabilecekse hemen gündeme getirecek ve bir oldubitti ile bu kararı fakülte kurulundan geçirmiş olacaktı.

Bunu başarabilmek için çok ince planlar yaptı, fakülte kurulunu ani ve acil toplantılara çağırttırdı. Fakat benim ince tedbirlerim sayesinde bu fırsatı bir türlü yakalayamadı. Onun

gelemeyeceğini umduğu bir fakülte kurul üyesini kaç kez yatağından kaldırıp bir saat içinde fakülte kurulu toplantısına yetiştirdim.

Baktı ki olacak gibi değil, fakülte kurulundan geçiremeyeceğini anlayınca, fakülte kurulunu atlayarak direk üniversite kuruluna gönderdi bu bölüm kararını. Böylece fakülte kurulunu baypas etmiş oldu. Bu üniversitede bir ilk daha yaşanmış oluyordu benim sayemde. Çünkü bu tarz hem yasal değildi hem de bu üniversitede ilk kez böyle bir uygulama yapılıyordu.

İşler bölüm başkanı Faruk Kalın'ın arzu ettiği gibi yürümediğinden, benim sözleşmem 18 Mart 1999'da sona ermesi gerekirken 18 Nisan 1999'da ancak sona erdirilebilmiştir.

Burada yasaları açıkça bir kez daha ihlal ettiler. Çünkü 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nda ve ilgili yönetmelikte her şey açıktır ve şöyle yazmaktadır: "Kadro karşılığı sözleşmeli olarak çalışan bir personelin sözleşmesinin sona ermesinden sonra en geç bir ay içinde sözleşmesinin uzatılması teklif edilmezse, otomatik olarak sözleşmesi uzatılmış sayılır". Benim sözleşmem 18 Mart 1999'da sona ermektedir. Onlar 18 Nisan 1999 tarihinden itibaren sona erdirmişlerdir. Üniversite senatosu kararını 18 Nisan tarihinden sonra vermiştir ve bu karar da bana ancak 9 Mayıs 1999 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Yıl 1999. Milenyuma bir yıldan daha az bir zaman var. Birkaç ay sonra yeni bir yüzyıla, yeni bir çağa gireceğiz. Ben ise on dört yıllık bir meslek hayatından sonra kendimi birden bir boşlukta buldum. Doğrusu buna hazır değildim.

On dört yıl akademik hayatı ve hizmeti olan, bu güne kadar en az on defa sözleşmesi uzatılan bir öğretim üyesinin sözleşmesini uzatmamak için, ciddi bir gerekçeniz olması

lazım. Nedir benim suçum? Banka mı soydum? Hırsızlık mı yaptım ben? Devleti zarara mı uğrattım? Yüz kızartıcı bir suç mu işledim? Devletin malına zarar mı verdim? Bana verilen görevleri mi savsakladım? Mesaiye mi gelmiyorum? Bu kadar meslek hayatımda en ufak bir disiplin suçu işlemedim.

Benim sözleşmemin uzatılmamasının tek sebebi, Hasan Dümenci hakkında açmış olduğum davalar mı yoksa? Bu benim yasal hakkım. Ben onurlu, itibarlı bir öğretim üyesiyim. Ben Anadolu çocuğuyum. Zillet ve hakarete asla tahammül edemem! Herkesin içinde bana küfür ve hakaret eden bir adam hakkında bütün yasal yolları kullanırım. Benim ona karşı fiili bir taşkınlığım, küfür ve hakaretim var mı? Siz ona bakın! Benim sözleşmemin uzatılmama nedeninin bu olduğunu sanmıyorum.

Benim tek suçum bu ülkeyi canımdan çok seviyor olmam, bu ülkenin milli ve manevi değerleriyle barışık yaşıyor olmamdır. Faruk Kalın'ı bilenler bilirler, bu değerlere saygı duymak bile suçtur ona göre. Ben uzaydan gelmedim, bu ülkenin insanı bu toprağın çocuğuyum. Bu ülkenin değerlerine bigâne kalabilir miyim?

Bölüm başkanı Faruk Kalın'ın bölümden gönderdiği yazıda tek gerekçesi vardı: "Bölümde öğretim üyesine ihtiyaç yokmuş!" Ya diğer öğretim üyeleri, diğer yardımcı doçentler? Bölümde araştırma görevlileri de vardı. Onlara ihtiyaç var mıydı? Faruk Kalın'ın bu davranışı bile başlı başına bir suçtu. Çünkü öğretim üyeleri arasında ayrımcılık yapıyordu. "Benden olanlar", "benden olmayanlar" diye ikiye bölüyordu öğretim üyelerini.

Ne ilginçti ki, benim sözleşmemin sona erdirilmesinden sonra daha iki ay bile geçmeden gazeteye ilan verilerek, bölüme iki yardımcı doçent daha aldılar. Hani bölümde öğretim üyesine ihtiyaç yoktu?

Ben anladım ki Faruk Kalın'ın kendisi gibi düşünmeyen, kendisi gibi yaşamayan öğretim üyesine ihtiyacı yokmuş! Benim jeton biraz geç düştü!

Üniversiteden ilişiğim kesildikten sonra, bir müddet boşlukta öylece asılı kaldım. Yolda yürürken adımlarımı adeta boşluğa atıyor, sanki ayaklarım havada başım yerde imiş gibi yürüyordum. Hiç kimsenin bu ruh halini yaşamasını arzu etmem. Çünkü herkes katlanamaz buna. On dört yıllık hizmeti olan bir öğretim üyesinin birdenbire kendisini kapının önünde bulması kolay bir şey değil. Adeta karanlıkta önünüzü göremeden, el yordamıyla sonu meçhul bir yöne doğru yürüyorsunuz.

O sıralarda fazla koşuşturmaktan kendimi biraz ihmal etmiştim herhalde. Stresin de etkisiyle ciddi bir bronşit geçirdim, yatağa düştüm. Öksürük krizi tuttuğu zaman boğulacak gibi oluyordum. Göğsüm daralıyor, sanki birisi boğazımı sıkıyormuş gibi nefesim kesiliyordu. Sırtımdan soğuk terler boşalıyordu. Sosyal güvencem de sona ermişti. Bir doktor arkadaşıma muayene olmaya gittiğimde:

—Hocam sen depresyon geçiriyorsun, dedi ciddi bir ifadeyle.

—Ne depresyonu ya? Bu da nerden çıktı? Soğuk almışım ben, dedim.

Ben aslında duyarsız denebilecek kadar rahat, olayları fazla umursamayan, sıkıntıları içine atmayan, kader cihetinde mütevekkil bir insandım. Kadere imanım tamdı benim. Bu yaşıma kadar depresyonun nasıl bir şey olduğunu bilmiyordum. Sadece birazcık İngilizce bildiğimden lügatten kelime karşılığını biliyordum, o kadar.

Doktor arkadaşımın teşhisini fazla ciddiye almadım:

—Sadece üşütmüşüm, çabuk toparlarım sen merak etme, dedim.

Gerçekten kendimi çabuk toparladım. Ben aynı zamanda dirençli ve mücadeleci yapıya sahip bir insandım. Böyle ne badireler atlattım ben hayatımda. Bu beni fazla sallamaz. Sallamadı da.

Birazcık kendime gelince hemen bölge idare mahkemesine başvurarak, yargı mücadelemi başlattım. Üniversitenin haksız uygulamasının iptalini ve yürütmenin durdurularak görevime geri döndürülmemi istedim.

Faruk Kalın'ın ve can dostu rektörün ayak oyunları buralara kadar uzanmaya başladı. Bölge idare mahkemesinde birisiyle tanışmıştım, bana zaman zaman haber veriyordu, mahkeme başkanını kimlerin ziyaret ettiğini.

Faruk Kalın ve rektör Haluk Soran zaman zaman bölge idare mahkemesi başkanı Ekrem Atçıyı ziyaret ederek, benim üniversiteye geri dönememem için bir şeyler pişiriyorlardı.

Bu arada ben de boş durmuyor, mahkemenin yürütmeyi durdurması ve bu haksız uygulamanın iptali için ne gerekiyorsa yapıyordum. Geriye dönüp baktığım zaman, "Keşke şunu da yapsaydım, şurası eksik kaldı" diyeceğim hiçbir şey yok.

Dosyama bakan hâkimlerle tek tek tanışarak haklılığımı ispat etmeye çalıştım.

Hiç unutmam bir ziyaretimde bu genç ve hakperest hâkimlerden birisi (ismini vermek istemiyorum) bana:

—Hocam kesinlikle hukuken haklı durumdasınız, bu uygulama tamamen haksız ve hukuka aykırı, fakat mahkeme başkanı (yani Ekrem Atçı) senin davanı oy çokluğuyla senin lehine sonuçlandırmayalım diye ikimizi aynı oturuma birlikte çağırmıyor, dedi ağlamaklı bir ifadeyle.

Bölge idare mahkemesinde açılan dava dosyalarını incelemek üzere iki hâkim görevlendirilir ve dosyaların

incelenmesinden sonra, bunların oylamasıyla dava karara bağlanır.

Sonradan öğrendim ki, koskoca bölge idare mahkemesinde benim lehimde oy kullanabilecek sadece iki genç hâkim vardı ve ikisi de benim dosyamda görevlendirilmişlerdi. O hâkim, ikimizi derken, diğer o genç hâkimi kastediyordu.

Belli ki mahkeme başkanı Ekrem Atçı davanın açıldığında beni tanımıyordu, bilmeden o hâkimleri görevlendirmişti benim dosyamda. Fakat Faruk Kalın ile rektör Haluk Soran, bölge idare mahkemesi başkanı Ekrem Atçıyı ziyaret ettikten sonra işler değişti.

Aylar sonra davam sonuçlanınca mahkeme kararını inceledim. Gerçekten bu iki hâkim dosyamı incelemek ve davayı karara bağlamak için görevlendirilmişler, fakat karar oturumunda isimleri yoktu.

Dosyamda bunların görevlendirilmiş olmasına rağmen, Bölge idare mahkemesi başkanı Ekrem Atçı, başka iki hâkimle toplantı yaparak davamı karara bağlamıştır. Kararda Ekrem Atçı ve dosyamda görevli olmayan başka diğer iki hâkimin imzası vardı. Dosyamda görevli bu iki hâkimin de karar metninde isimleri ve imzaları yoktu.

Tabii ben hukukçu değilim, hukukun nasıl işlediğini onlar daha iyi bilirler. Benim bildiğim tek şey: Bu ülkede Türk Milleti adına karar veren ne cin fikirli hâkimler varmış!

* * *

Bölge idare mahkemesinin benim açtığım davada iki aya kadar yürütmeyi durdurma konusunda kararını vermesi gerekiyordu. Çünkü dava açarken yürütmenin durdurulmasını da talep etmiştim. Karar mahkemenindi; ya yürütmeyi durduracaktı ya da yürütmeyi durdurmayarak dosyanın esastan incelenmesine karar verecekti.

Eğer bölge idare mahkemesi yürütmeyi durdurma kararı verirse, davanın sonuçlanmasını beklemeden en geç bir ay içinde tekrar görevime geri dönecektim. Eğer mahkeme üniversitenin bu haksız uygulamasını yerinde bulur da yürütmeyi durdurmazsa, bu benim bir veya iki yıl işsiz kalacağım anlamına geliyordu.

Pekiyi o zaman ne yapacaktım ben? Şimdiye kadar öğretim üyeliğinin dışında herhangi bir işle meşgul olmamıştım. Elimden başka bir iş de gelmezdi benim. Kara kara düşünmeye başladım, bölge idare mahkemesinin vereceği kararı ve sonrasını.

Bu arada bir yandan bölge idare mahkemesindeki davayı kazanmak için gerekli girişimlerde bulunurken, bir yandan da bolca kitap okudum. Yüce Kitabımızın ilk ayeti "Oku" diye başlıyordu, bunu biliyor muydunuz? Yüce Yaratıcı, okuma yazması olmayan ümmi bir peygambere "Oku" diye hitap ediyordu.

O sevgili peygamber:

—“Ben okuma bilmem” dedikçe, O, ısrarla yine üç defa peş peşe “Oku” diye emrediyordu ona. Elbette O da biliyordu sevgili peygamberinin okuma yazma bilmediğini ve ümmi olduğunu. Yüce Yaratıcı bir mesaj vermek istiyordu burada, sevgili peygamberine ve ondan sonra gelecek tüm kullarına. Bu mesaj hemen akabinde gelen şu ayette saklıydı: “Yaratan Rabbinin adıyla oku, O ki insanı bir damla sudan, bir kan pıhtısından yaratmıştır” diyordu yüce hitap.

İşte ben de bu ayet bana hitap ediyormuş gibi düşünerek hep okudum boş vakitlerimde. Şimdiye kadar okuyamadığım sayıda kitap okudum.

Benim iki türlü kitap okumam var: Birisi bir kitabı alırım elime, herkesin yaptığı gibi baştan sona kadar ne varsa içinde satır satır okurum. İkinci okuma şeklinde ben nesneleri de kitap gibi okurum. Çünkü bana göre onlar da yazılmış birer kitaptır ve her birisi ayrı bir mana ifade etmektedir. Bir tabloya baktığınız zaman, bunun bir ressamı olduğunu anlarsınız. Çünkü her tablonun ressamı o resim içinde gizlidir. Kitabın yazarı da kitap içinde gizlidir. Ben nesneleri kitap gibi okuduğum zaman içinde yazarını görürüm hep.

Etrafımızda görüp seyrettiğimiz her nesne aslında birer tablodur. Çiçek açmış her ağaç, havada kanat çırpan her böcek birer kitaptır bana göre. Aslında şu muhteşem kâinat baştanbaşa kudret kalemiyle yazılmış mücessem bir kitaptır. Yüce Yaratıcı sonsuz kudretiyle gökte yıldızlarla, yerde çiçeklerle mütemadiyen her gün yeni yeni kitaplar yazmaktadır. O’nun biri siyah, diğeri beyaz olmak üzere, iki sayfalı muhteşem bir kitabı vardır. Gündüz beyaz sayfayı, gece de siyah sayfayı önümüze açarak, “Haydi okuyun muhteşem kitabımı" diye bizi kâinat kitabını okuyup mütalaa etmeye davet etmektedir.

"Yaratan Rabbinin adıyla oku" ayetinin manası, kâinat kitabını mütalaa etmek anlamına gelmektedir. İşte bu nedenle Yüce Yaratıcının yaratmış olduğu her canlıyı yazılmış bir kitap olarak görmüş ve onları mütalaa etmişimdir. O kitaplar içerisinde yazarını, yani Yaratıcıyı görmeye çalışmışımdır hep.

Tabii bir kitabı okuyup anlayabilmek için, önce onun alfabesini öğrenmek gerek. Zira her kitabın yazıldığı dilin bir alfabesi vardır. Siz o kitabın alfabesini öğrenmeden, hece ve kelimelerini sökmeden kitabı okuyup anlayamazsınız. Ben bu kâinat kitabını okumadan önce onun alfabesinin öğrendim. Çünkü yazılmış her kitap gibi onun da bir alfabesi vardır. Kâinat kitabının alfabesi doksan dokuz Esmayı Hüsna'dır. Yüce Yaratıcı güzel isimlerini birer harf gibi kullanarak yazmış bu muhteşem kitabı.

İşte ben kâinata bir yönden baktığım zaman bir muhteşem kitap gibi görür ve satır satır okurum onu. Diğer yandan baktığım zaman mükemmel bir tablo olarak seyrederim, onun içinde ressamını görmeye çalışırım.

Hiç unutmam asistanlık yıllarımda, yaz tatillerinden birinde doğup büyüdüğüm köye gitmiştim, sılayı rahim için. Zaman zaman böyle köyüme gider, hem sılayı rahim yapar hem de bolca tefekkür yapma imkânı bulurdum. Yaz mevsiminde bizim köyde okunup mütalaa edilecek pek çok çeşitte kitap bulmak mümkündür.

Bir gün bir bostan tarlasında tefekkürle meşguldüm, yani okuyacak güzel bir kitap bulmuştum. Karşımda sarı gelin gibi süslenmiş bir ayçiçeği duruyordu. Yan sürgünler de çiçek açmış, sanki bitki tepeden tırnağa sarıya boyanmıştı. İrili ufaklı bütün çiçekler istisnasız yüzlerini hepsi Güneş'ten yana dönmüşlerdi. Bu yüzden bu çiçeğe bizde "Günebakan" derler. İri yeşil yaprakları, adeta geniş sarıçiçekler arasında

kaybolmuştu. Güneş ışınları vurdukça çiçek altın tepsi gibi parlıyor, parlak sarı rengi insanın gözünü kamaştırıyordu. Arılar vızır vızır, biri inip biri konuyordu ayçiçeğinin altın sarısı tepsisine.

Tam benim aradığım türden bir manzaraydı bu. Ayçiçeğinin etrafında önce bir daire çizdim, her yönden dikkatlice inceledim bu harika sanat eseri tabloyu. Bu mucizevî kitabın renklerini ve harflerini mütalaa etmeye, gizemli sırrını çözmeye çalıştım. Sanki ruhumu gıdıklıyordu bu çiçek benim.

Benim ayçiçeğinin etrafında böyle tavaf eder gibi dönmem dikkatini çekmiş olmalı ki, bitişik tarlada çalışan köylülerden birisi yanıma geldi. Ben hala önümdeki ayçiçeğini seyretmekle meşguldüm.

Bana meraklı gözlerle:

—Ne yapıyorsun böyle? Diye sordu.

Ben de gayet ciddi, hiç istifimi bozmadan:

—Kitap okuyorum, dedim ona.

Adam önce şöyle bir eğildi baktı ayçiçeğinin yaprakları arasına. Herhalde okuduğum kitabı arıyordu bitkinin dalları arasında. Sonra başını kaldırarak:

—Hani kitap nerede? der gibi keskin bakışlı gözleriyle sordu bana.

Ben de hiç konuşmadan, işaret parmağımla ayçiçeğinin parlak sarıçiçeklerini gösterdim.

Adam işin esprisini anlamıştı, sadece:

—Hımm, dedi ve sessizce o da beni seyretmeye başladı.

Bu meraklı çiftçi, köyde aynı zamanda antika eserler arayan, eski eserlere meraklı birisi olarak da bilinirdi herkes tarafından. Antika eser bulacağım diye tepeleri delik deşik ederdi.

Yaptığım işin ehemmiyetini ona ilgi duyduğu sahadan bir örnek vererek açıklamaya çalıştım.

—Şu tepenin birisinden aynen bu ayçiçeğine tıpatıp benzeyen som altından yapılmış bir ayçiçeği heykeli çıkarsalar ve bu çiçeğin yanına koyup sana, "Hangisini tercih edersin deseler ne yaparsın? Diye sordum.

Adam gevrek bir kahkaha attı ve ardından:

—Elbette altından olanı tercih ederim, dedi.

Elbette altından olanı tercih edecekti. Çünkü onun işi buydu ve antikadan ancak antikacılar anlardı.

Adam yine gülerek bana döndü:

—Ya sen? Dedi. Sen olsaydın hangisini tercih ederdin? Diye o da bana sordu.

Doğrusu böyle bir soru beklemiyordum ondan. Önce bir afalladım. Sahi onun yerinde ben olsaydım hangisini tercih ederdim? Karşımda gelin gibi süslenmiş duran gerçek ayçiçeğini mi? Yoksa som altından bile olsa ancak onun taklidinden ibaret olan heykel ayçiçeğini mi?

Ben işaret parmağımla önümde som altından heykel gibi duran ayçiçeğini göstererek:

—Ben gerçek ayçiçeğini tercih ederdim, dedim.

Adamın kömür gibi kara gözleri iri iri oldu. Bir an yuvasından fırlayacak zannettim. Adam sağ elini havaya kaldırdı, ileri geri döndürerek anormallik işareti yaptı:

—Kafanda biraz var mı senin? Dedi yarı ciddi yarı şakayla karışık.

Hayır, kafamda filan bir şey yoktu, gayet normaldim. Ah bir de benim gözümle bakabilseydi bu çiçeğe! Oysa ben bir taraftan bakınca harika bir sanat eseri, kusursuz bir heykel olarak onu seyrediyor ve arkasındaki heykeltıraşını görüyordum. Diğer yandan bakınca mucizevî bir kitap olarak

görüyor, bu kitabı satır satır, didik didik okuyor ve içinde yazarını, yani Yüce Yaratıcıyı buluyordum.

Ona, bu ayçiçeğin ustasının Yüce Yaratıcı olduğunu, oysa altından yapılmış ayçiçeği heykelinin ustasının insanlar olduğunu ve bir eserin değerinin ustasından kaynaklandığını anlattım. Dilim döndüğü kadar ayçiçeği üzerinde O'nun güzel isimlerinin tecellisini, bu renklerin nereden geldiğini anlatmaya çalıştım.

Ben anlattıkça adamın yüzü ayçiçeği gibi güzelleşiyordu. Adamın zeki bir insan olduğunu ele veren gözlerinin içi güneş gibi ışıldıyordu.

Benim uzun izahlarımın sonunda:

—Ha, o zaman başka, dedi ve geldiği tarlasına doğru ağır ağır yürüdü gitti.

Ben yatağa uzanmış, bir yandan elimdeki kitabımı okurken ve diğer yandan zihnim eski bir hatırayla neşelenirken kapının zili uzun uzun çaldı.

O zamanlar fakülte kampusü içerisinde bulunan eski lojmanlarda oturuyordum. Oturduğum lojman ile nizamiye girişi arasında yaklaşık beş yüz metre kadar bir mesafe vardı.

Saatime baktım. Saat gece on ikiyi gösteriyordu. Gecenin bir yarısı olmuş. Evde benden başka herkes uyumuştu. Hayret. Gecenin bu saatinde kim olabilirdi?

Zilin ısrarlı çalışları karşısında fazla beklemeden açtım kapıyı.

Karşımda izbandot gibi üç kişi dikiliyordu. Üçü de tanıdık simaydı, üniversitenin girişinde güvenliği sağlamakla görevli güvenlikçilerdi kapıda dikilenler. İçlerinden sadece birisinin ismini biliyordum: Güvenlik idari şefi Eşref Babalık. Namı diğer Kabadayı Eşref idi. Bir zamanlar mafia babalarından İnci Baba'nın peşine takılırdı. Sonradan nasıl

olduysa bu üniversitede memur olmuş, kısa sürede güvenlik idari amiri makamına yükselmişti.

Eşref Babalık aynı zamanda Faruk Kalın'ın hemşerisiydi. Faruk Kalın bazı ayak işlerinde kullanıyordu onu. Onu kullanarak adeta lojmanlarda terör estiriyordu. Bu sefer de benim üzerime salmıştı onları.

Diğer ikisinin ismini bilmiyordum, ama her gün giriş çıkışlarda sürekli gördüğüm, simasına aşina olduğum iki güvenlik görevlisiydi. Üçü de resmi üniformalı ve silahlıydı.

Ben kapıyı açar açmaz nizamiye idare şefi Eşref Babalık, bir ayağını açılan kapı ile eşiği arasına koydu. Herhalde çok önemli bir şey vardı ve kapıyı yüzlerine kapatmayım diye böyle bir yola başvuruyordu.

Ben meraklı gözlerle:

—Hayrola, bir durum mu var? Diye sordum.

Eşref Babalık:

—Evet, hocam önemli bir durum var, dedi. Rektör yardımcısı Faruk Kalın'ın kesin talimatı var. Ya bu gece bu yazıyı imzalayacaksınız ya da!

—Ya da? Ne yapacaksınız? Diye sordum.

Eşref Babalık:

—Ne gerekiyorsa onu yapacağız, dedi kararlı bir ifadeyle.

Bana imzalatmak istedikleri yazıyı tahmin ediyordum. Daha önce gündüz de yanıma gelmişlerdi ve ben onlara bu yazıyı biraz oyalamalarını rica etmiştim, onlar da "tamam" deyip gitmişlerdi.

Fakat Faruk Kalın'ın benim bu lojmanlarda daha fazla oturmama tahammülü yoktu anlaşılan. Hâlbuki sözleşmem sona erdikten sonra, yasal olarak iki ay daha benim devletin lojmanlarında oturmaya hakkım vardı. Bölge İdare Mahkemesinde yürütmeyi durdurma talebiyle görevime iade

davasını başlatmıştım ve mahkeme en geç iki ay içinde yürütmeyi durdurmaya ilişkin kararını vermek zorundaydı.

Faruk Kalın, İdare Mahkemesinin kararından önce beni lojmanlardan çıkarmak istiyordu. Bu yazı oydu işte. Ben de bu yazıyı tebellüğ etmeyi geciktirerek zaman kazanmak ve lojmanda kalma sürem dolmadan yürütmeyi durdurma kararının verilmesinin sağlamak istiyordum. Benim kurulu bir düzenim vardı ve bu düzenin bozulmasını istemiyordum. Gecenin bu saatinde zorla bu yazıyı bana tebellüğ ettirmek amacıyla kapıma dayandıklarına göre, durum bu sefer gerçekten ciddiydi.

Biraz alttan alarak:

—Bakın arkadaşlar, dedim, farkında mısınız bilmiyorum, size bu talimatı veren Faruk Kalın şu anda size suç işletiyor. Sizin şu anda nizamiyede görevinizin başında olmanız gerekirdi. Bu iş, sizin işiniz değil ki. Personel dairesinin memurları bu işi yapar, nizamiyede güvenliği sağlamakla görevli güvenlikçiler değil. Hem tüm yazılar gündüz mesai saatinde tebliğ edilir, gece yarısından sonra değil. Lütfen siz şimdi görevinizin başına dönün, bu yazıyı mesai saatinde ilgili görevli memurlar tebliğ etsinler bana.

Fakat bu yazıyı bana zorla tebellüğ ettirmekte kararlıydılar. Bu arada gürültüden eşim de uyanarak yanımıza geldi.

—Bu yaptığınız ne kadar ayıp! Filan dediyse de onu pek kale alan olmadı.

Eşref Babalık yüksek sesle diklenerek:

—Ya bu yazıyı şimdi imzalarsınız ya da! Diye bir kez daha gözdağı vermeye çalıştı bana.

—Ya da? Ne yapacaksınız?

—Sen daha iyi biliyorsun ne yapacağımızı!

Sonradan öğrendim ki, rektör yardımcısı ve aynı zamanda benim bölüm başkanım olan Faruk Kalın (aynı zamanda sözleşmemi uzatmayan adam) o akşam onları çağırarak:

—Bu gece evine gidin, bu yazıyı zorla imzalatın. Eğer imzalamazsa güzel bir dayak atın. Ben arkanızdayım, demiş.

"Bunu da yedinci hissin mi söyledi" diye aklınızdan geçirebilirsiniz. Bunu bana yedinci hissim filan söylemedi, bizzat Eşref Babalık'ın kendi ağzından duydum.

Benim de gençliğimden kalma biraz Kasımpaşalılığım vardır hani. Kimse bana öyle zorla bir şey yaptıramaz. Karşımdaki üç kişi değil, isterse üç yüz kişi olsun, hiç önemli değil. Benim için hiç fark etmez.

Her şeye rağmen yumuşak bir üslupla:

—Bakın bu yaptığınız yanlış, dedim. Kimseye zorla bir şey imzalatamazsınız. Yapacağınız şey gayet basit, "Gittik tebliğ ettik, ama imzalamaktan imtina etti" dersiniz olur biter. Yapacağınız iş bu kadar basit.

Fakat bu yazıyı bana imzalatmakta hala ısrarcıydılar. Eşref Babalık iki de bir:

—Bu yazıyı ya imzalayacaksın ya da! Deyip duruyordu, tıpkı bir bozuk plak gibi.

Bu arada yanındaki güvenlik görevlilerinden uzun boylu olanı, kedi gibi çevik bir hamleyle karnıma doğru bir tekme fırlattı. Eğer atik davranıp geriye doğru fırlamasaydım, tekmeyi karnımın tam orta yerine yer ve yere yuvarlanabilirdim. Benim de böyle reflekslerim var işte.

Güvenlik görevlisinin tekmesi boşa savrulduktan sonra kapıyı öyle bir kapattım ki yüzlerine, ayağı kapının arasında sıkışan Eşref Babalık öyle bir bağırdı ki, eminim sesi ta nizamiyeden duyulmuş olmalı.

Bu olaydan sonra, Eşref Babalık en az bir ay o ayağının üzerine basamadı. Saksağan kuşu gibi topallayarak dolaştı durdu ortalıkta.

Benim asıl hayret ettiğim, lojman sakinlerinin duyarsızlığıydı. Dört katlı çift daireli bir lojmanda çıkardığımız gürültü ayyuka çıktığı halde, birisi başını lojmandan dışarı çıkarıp da "Ne oluyor, bu gürültü ne?" diye sormuyordu.

Daha sonra bu olayı savcılığa intikal ettirdiğimde şahitlik yapacak adam bulamadım, koca lojmanda. Adamlar daha gecenin ilk yarısında öyle derin bir uykuya dalmışlar ki, bizim gürültümüzü duyamıyorlardı bile.

Kapıyı yüzlerine kapattıktan sonra:

—Biraz bekleyin geliyorum, dedim.

Doğrusu niye böyle söyledim, şimdi tam hatırlamıyorum. Bir taktik miydi yoksa bir manevra mı yapmak istemiştim bilemiyorum.

Benim içerden bir şey, muhtemelen silah getirmeye gittiğimi zannettiler herhalde. Dört katlı binadan bir solukta indiler aşağıya. İnerken merdivenlerden çıkardıkları gürültüye ve binanın sallanmasına bakarsanız, sanki yedi şiddetinde deprem oluyor sanırsınız.

Onların bu çirkin davranışlarından dolayı fevkalade rahatsız oldum. Resmen haneye saldırı ve tecavüz vardı ortada. Olayın şokunu atlattıktan sonra hemen polisi arayarak şikâyetçi oldum.

Yarım saat geçmeden polisler geldi nizamiyeye. Ben de nizamiyeye giderek, evime gelip gecenin bu saatinde beni taciz eden güvenlik görevlilerinden şikâyetçi olduğumu söyledim.

Üçü de oradaydı ve hala yaptıkları işin şokunu üzerlerinden atamamışlardı. Yaptıkları tarzın yanlış olduğunu

kendileri de biliyordu çünkü. Üçünden başka nizamiyede güvenlikçi yoktu, bana bu yazıyı imzalatmak için görev yerlerini bırakarak üçü de birlikte gelmişler.

Ben polislere bunları göstererek bu saatte evime geldiklerini, bir yazıyı zorla imzalatmak istediklerini, bana hakaret ettiklerini söyledim ve şikâyetçi olduğumu bildirdim.

Polis şefi bana dönerek:

—Evde herhangi bir kırılma çarpma darp izi var mı? Diye sordu.

Ben de:

—Hayır, diye cevapladım bu soruyu.

—Pekiyi sende herhangi bir darp izi var mı?

—Hayır, o da yok.

—O zaman bizim de yapacağımız bir şey yok, dedi rahat bir ifadeyle.

O gece bir şey daha öğrenmiş oldum; eğer sizde herhangi bir kırık veya darp izi yoksa evde herhangi bir kırılma dökülme yoksa şikâyetiniz boşuna. İsterse avazları çıktığı kadar bağırarak size küfür ve tehdit etsinler, bu izler olmadığı müddetçe polis, şikâyet ettiğiniz adamlar hakkında bir işlem yapamazmış.

Ben polislere dönerek:

—Ne yani, şimdi sizin işlem yapabilmeniz için benim illa dayak yemem mi lazım? Diye sordum.

Polis şefi çaresiz ellerini ovuşturdu:

—Ne yapalım, maalesef öyle, dedi.

Bu durumda, benim sabah savcılığa giderek şikâyetçi olmamı salık verdiler ve gecenin bir yarısında saldırganlarla beni aynı ortamda baş başa bırakarak çekip gittiler.

Polisler gitmiş olmasına rağmen, bizim güvenlikçilerin bacakları hala tir tir titriyordu. Onları bu kadar korkutan neydi, hala anlamış değilim.

Polis şefinin salık verdiği gibi, sabah savcılığa giderek onlardan şikâyetçi oldum.

Savcılık onların ifadesini alınca korkularından hemen karşı atağa geçerek, onlar da benden şikâyetçi oldular. Suçum: Ölümle tehdit etmek.

Yalama olmuştu artık, kiminle ufak bir tartışmam olsa, hemen adliyeye koşarak ölümle tehdit etmek suçlamasıyla şikâyetçi oluyorlardı. Hasan Dümenci de böyle yapmıştı. Bunlar birbirlerinden akıl mı alıyorlardı ne?

Çok ilginçtir ki, savcılık benim şikâyetime delil yetersizliğinden takipsizlik kararı verirken, onların şikâyeti üzerine benim hakkımda ceza davası açmıştı. Aynı mahkemede ikinci kez ölümle tehdit suçlamasıyla yargılanacaktım. Hâkimler de beni her önüne geleni ölümle tehdit eden bir adam zannedeceklerdi.

Hasan Dümenci'nin mahkemeyi yanılttığını belgelemiş ve o davadan yırtmıştım. Pekiyi bu sefer ne yapacaktım şimdi? Adamlar üçü de hem şikâyetçi hem de birbirlerinin açmış olduğu davada tanık olarak şahitlik yapacaktı. Bu nasıl bir yargı anlayışı idi böyle hala anlamış değilim.

Mahkeme benim eşimin birinci derecede yakınım olmasından dolayı şahitliğini kabul etmezken, onlar birbirlerinin şahidi olabiliyordu. Ayrı ayrı hem şikâyetçiydiler hem de birbirlerinin şahidi idiler. Şıracının şahidi bozacı olurmuş.

Hakkımda, ölümle tehdit suçlamasıyla üç dava birden açılmıştı. Çünkü üçü de benden şikâyetçiydi ve hepsinin de ikişer şahidi vardır. Bu sefer sakalı fena kaptırmıştım.

Bir gün mahkemede duruşmada:

—Hâkim bey, bunlar üç kişiler, ben ise bir kişiyim. Üstelik üçü de silahlı. Ben bunları nasıl ölümle tehdit edebilirim? Dedim. Hem ben bunlardan daha önce şikâyetçi

oldum. Bunlar suçluluk psikolojisi ile karşı atağa geçerek korkularından şikâyetçi oluyorlar.

Davaya bakan hâkim pişkin bir ifadeyle:

—Bilmem, dedi, ben şahitlerin ifadesine bakarım.

Bu sefer durum gerçekten vahimdi. Adamlar gelip gece yarısı beni taciz ettikleri halde, bir de utanmadan onları ölümle tehdit ettiğimi söylüyorlar ve birbirlerine yalancı şahitlik yapıyorlardı. Peygamberimiz "Yalan yere şahitlik yapanlar cehennemde yerlerini hazırlamış olurlar" buyurmaktadır. Bunlar yalan yere şahitlik yaparken bunun manevi mesuliyetini hiç düşünüyorlar mıydı acaba?

Bu dava beş yıldan fazla sürdü. İşsizdim, maaşım kesilmişti. Bu sıkışık zamanında avukat tutmak zorunda kaldım, başıma bir sürü masraf çıkardılar.

Bu dava sonuçlanıncaya kadar ecel terleri döktüm. Hasan Dümenci'nin açmış olduğu tazminat davasında, yüzde yüz haklı olduğum halde pisipisine tazminat ödemeye mahkûm edilmiştim. Benim bu yargıya güvenim kalmamıştı artık.

Hâkim, "Ben şahitlerin ifadesine bakarım" diyordu. Ve bunların eli her yere, yargıya, Adli Tıp Kurumuna, Bölge İdare mahkemesine uzanabiliyordu.

Ya pisipisine bir de hapis cezasına çarptırılırsam, bu sefer bana ebediyen memuriyet yolu kapanmış olacaktı. Ben bu cin fikirli hâkimlerden her şey bekliyordum. Bunları düşündükçe sırtımdan soğuk terler boşalıyordu.

Sonun da onların bu uyduruk davalarından da beraat ettim. Beraat ettim de rahatladım biraz. Ama beş yıl geçtikten sonra.

* * *

Ben bir yandan hakkımda yeni açılan ölümle tehdit davalarıyla uğraşırken, bir yandan da Bölge İdare Mahkemesinde açmış olduğum görevime iade davasını çabuklaştırmak ve lehime sonuçlandırmak için girişimlerde bulunuyordum.

Bölge İdare Mahkemesi başka bir şehirdeydi. Kaç kez gittim geldim bu şehre bir ben bilirim. Bütün çaba ve uğraşılarıma rağmen Bölge İdare Mahkemesi açmış olduğum davada yürütmeyi durdurma talebimi reddetti. Böylece görevime geri dönebilme ümitlerim suya düşmüş oldu.

Rektör Haluk Soran ile rektör yardımcısı ve bölüm başkanı Faruk Kalın'ın mahkeme başkanı Ekrem Atçıyı ziyaretleri meyvesini vermeye başlamıştı. Sonunda emellerine ulaştılar, mahkemenin yürütmeyi durdurma talebimi reddetmesiyle.

Bundan sonra mahkeme dosyayı esastan incelemeye başlayacaktı ve benim davamın sonuçlanması bir veya iki yıl sürebilirdi. Bu, benim bir veya iki yıl işsiz kalacağım ve boş gezeceğim anlamına geliyordu. Davamın nihai sonucundan çok da ümitli değildim artık. Ümitlerim her geçen gün biraz daha azalıyordu. Ama her şeye rağmen yine de girişim ve görüşmelere devam ediyordum.

Bu koşuşturmaca hengâmesinde, bir gün oturduğum lojmanın kapısına yapıştırılmış bir yazıyla karşılaştım.

Rektörlükten emniyete yazılmış, emniyet de bağlı olduğumuz karakola bildirmişti. Karakol da bu tebligatı ben yokken kapımın üzerine yapıştırmış.

Bu tebligatta üç gün içerisinde lojmanı boşaltmam gerektiği yazıyordu. Aksi takdirde polis zoruyla çıkarılacaktım.

Faruk Kalın sahip olduğu tüm yetkileri kullanarak, bu üniversiteden beni tamamen silmeye çalışıyordu. Rektör Haluk Soran'ın yakın adamıydı ne de olsa. Bu yakınlıktan dolayı aynı anda hem rektör yardımcılığı, hem Tıp Fakültesi dekanlığı (Tıp Fakültesiyle uzaktan yakından ilgisi olmadığı ve bu fakültede tıp kökenli bir sürü öğretim üyesi olduğu halde), hem de bölüm başkanlığı yetkilerini elinde bulunduruyordu. Bu kadar yetkilere ancak eski zaman kralları ve derebeyleri sahip olabilirdi.

Bölge İdare Mahkemesi yürütmeyi durdurma talebimi ret eder etmez hemen apar topar lojmandan çıkarılma yazımı yazarak, beni üniversiteden attırdığı yetmiyormuş gibi bir an önce lojmandan da çıkarmak istemişti.

Ben bir tatsızlığa meydan vermeden bir ev tutarak bana verilen yasal süre dolmadan üç gün içerisinde lojmanı boşalttım.

Lojmandan çıkarılmamıza benden çok çocuklarım üzüldüler. Çünkü çocukluklarının geçtiği, koşup oynadıkları doğal çevrelerinden ve arkadaş ortamından bir çırpıda sökülüp atılmaları onları derinden sarsmıştır. Bu tehcirin izlerini çocuklarımın üzerinde sonraki yıllarda da uzun süre gözlemledim.

Faruk Kalın'a verilmiş bir sözüm vardı, onu yerine getirmenin zamanı gelmişti artık. Hatta geçiyordu bile. Ben âcizane bu zamana kadar verdiğim tüm sözlerin hep arkasında durmuşumdur. Bunu da yerine getirmeliydim.

Benim gibi üniversiteden ilişiği kesilerek mağdur edilmiş bir arkadaşla mahalli televizyonlardan birinde bir program yaparak basın açıklaması yapacaktık. Bu programda Faruk Kalın ile ilgili kamuoyuna bir basın açıklaması duyuracaktık. Program saati bile televizyonda duyurulmuştu.

Bizim programa beş on dakika kala yapacağımız program apar topar yayından kaldırıldı. Bir takım gizli eller bu mahalli televizyona kadar uzanmıştı.

Program iptal edilince biz de mahalli gazetelere bir basın açıklaması yaptık. Mahalli gazeteler bizim basın açıklamamıza bir hayli ilgi gösterdiler. Sonra bazı ulusal basında da yer aldı bizim açıklamamız.

Ulusal ve mahalli basında çarşaf çarşaf resimlerle birlikte yayınlandı bu haber. Umduğumuzdan da fazla ses getirdi bu açıklamamız. Bu kadar ses getireceğini doğrusu ikimiz de beklemiyorduk. Böylece duymayan kalmadı Faruk Kalın'ın bilim hırsızlığını.

Bu arada ben ulusal ve mahalli basında yer alan ilgili haberleri toplayarak bir dilekçe yazdım. Bu gazetelerle birlikte dilekçemi hem üniversite rektörlüğüne hem de Yüksek Öğretim Kurumuna gereğinin yapılması talebiyle gönderdim. Hatta bilgi olması amacıyla aynı yazıyı Cumhurbaşkanlığına da yazdım.

Ne üniversite rektörlüğünden ne de Yüksek Öğretim Kurumundan en ufak bir çıt bile çıkmadı. Tenezzül edip de dilekçeme cevap bile vermediler. Dilekçemin cevabı sadece Cumhurbaşkanlığından geldi. Onlar da bu konunun muhatabının Yüksek Öğretim Kurumu ve ilgili üniversite rektörlüğü olduğunu, oralara yazmam gerektiğini belirtiyorlardı.

Elbette ben de biliyordum muhatabımın oralar olduğunu. Ama ortada muhatap yoktu ki. Ben Cumhurbaşkanlığı

makamına sadece bilgi olsun diye yazmıştım ve bu yazıda dilekçemi başka nerelere gönderdiğim yazıyordu. Neyse.

Hiçbir suçları ve yanlışları olmadığı halde Ömer Dinçer'in doçentliğini iptal eden, Sami Taşçı'nın profesörlüğünü elinden alan Yüksek Öğretim Kurumu, Faruk Kalın'ın bu apaçık bilim hırsızlığı karşısında kılını bile kıpırdatmadı. Çifte standardın böylesine pes doğrusu! Böyle bir çifte standart ancak bizde görülebilirdi.

Bu bilim hırsızlığını yapan ben olsaydım ya da benim gibi birisi, o zaman göreydiniz siz bunların hışmını! Bizi yok etmek için dört koldan birden saldırırlardı.

Bu haberlerin gündemde sıcaklığını koruduğu günlerde mahalli basın muhabirlerinden birisi, gazetelerde çıkan haberler üzerine Faruk Kalın'ın yanına gitmiş.

—Gazetelerde çıkan bu haberlere ne diyorsunuz? Diye sormuş.

Faruk Kalın pişkin pişkin:

—Boşuna uğraşıyorlar, demiş. Ben bu işi yapalı on yıl oldu. Müruru zamana uğradı artık, bana bir şey yapamazlar.

Karşısındaki adamın muhabir olduğunu, yanında gizli kamera getirebileceğini hiç hesaba katmadan bülbül gibi konuşmuş.

Adamdaki pişkinliğe bakın! Hırsızlığın müruru zamanı mı olurmuş? Siz benim arabamı çalacaksınız, bir on yıl sırra kadem bastıktan sonra ortaya çıkıp:

—"Müruru zamana uğradı artık, bana bir şey yapamazsın" diyeceksiniz. Yok, öyle şey! Hırsızlık, her zaman hırsızlıktır.

Faruk Kalın bu badireyi ucuz atlatmanın rahatlığı içinde, etrafına gülücükler dağıtmaya devam edebursun, işin sonu hiç de onun arzu ettiği yere doğru varacağa pek benzemiyordu.

Bazı depremler vardır ki, merkez üssü büyük okyanuslarda olmaya görsün! Yerin derinliklerinden gelen sarsıntı, önce denizi şöyle bir dalgalandırır, gemileri sağa sola sallandırır, sonra geçer. Siz depremi geçti sanırsınız, fakat onun etkileri sonradan görülmeye başlar. O sarsıntının etkisiyle oluşan dev dalgalar, başka dalgaları oluşturur, onlar da diğerlerini. Bu şekilde zincirleme oluşan dalgalar yüzlerce kilometre uzaktaki kıyılara vurarak tsunamiye dönüşür. Bu depremlerin gerçek etkisi bundan sonra görülmeye başlar. Bazen yüksekliği metreleri bulan bu tsunami dalgaları, karaları basarak önüne ne çıkarsa sürükler götürür. Böyle depremlerin gerçek etkisi, oluşan tsunamiden sonra belli olur.

İşte böyle bir tsunami sessizce, ağır ağır Faruk Kalın'a doğru yaklaşıyordu. O, sırça sarayında bunlardan habersiz gününü gün ede dursun.

Biz bu işi başlatmadan önce, adı geçen İngilizce "Plant Nutrition" isimli kitabın İsviçre'deki yayın evi ile irtibata geçmiş ve kitabın editörüne durumu izah ederek, adı geçen kişiye bu kitabın Türkçeye tercüme edilmesi için izin verilip verilmediğini sormuştuk. Onlar da bizim bu ihbarımızı ciddiye almışlar ve bize hemen dönerek, "kimseye böyle bir yetki vermediklerini" bildirmişlerdi.

Bilirsiniz bir yayınevinin yayınlamış olduğu bir kitabı başka bir kişi veya yayınevi yayınlamak istediği zaman izin almak ve belli bir telif hakkı ödemek zorundadır. Aksi takdirde suç işlemiş olur ve normalde ödemesi gereken telif hakkının birkaç misli telif ödemek zorunda kalabilir.

Meğer biz içerden Faruk Kalın'ın saltanatını yıkmaya çalışırken, ilgili yayın evi de İsviçre'de bir tazminat davası başlatmış.

Bu davanın savunmaları Yüksek Öğretim Kurumu kanalıyla istenince, Faruk Kalın'ın paçaları tutuştu, bacakları

titremeye, uykuları kaçmaya başladı. Bu tsunamiden kaçıp kurtulma şansı yoktu artık, Faruk Kalın'ın. Onun kalın kafası işin bu noktalara gelebileceğini hesap edememişti.

Benim şikâyet dilekçeme cevap vermeye bile tenezzül etmeyen, bu apaçık bilim hırsızlığı karşısında kılını kıpırdatmayan Yüksek Öğretim Kurumu ve ilgili üniversite rektörlüğü, bu sefer gereğini yapmak zorunda kalmıştı.

İsviçre'deki yayınevinin açmış olduğu tazminat davasının sonucu ne oldu bilmiyorum, ama bu süreç sonunda Faruk Kalın hem rektör yardımcılığı hem de tıp fakültesi dekanlığı görevinden alındı. Daha doğrusu alınmak zorunda kalındı.

Bölümde fazla öğretim üyesi kalmadığından bölüm başkanlığını elinden almadılar herhalde.

Bu yalancı saltanatı fazla uzun sürmeyen Faruk Kalın, ortalıkta süt dökmüş kedi gibi dolaşmaya başladı. Onun o yalancı saltanatı, orta direği sökülmüş göçebe çadırı gibi çöküvermişti bir anda.

Demek ki insan ne oldum dememeli, ne olacağım demeli. "Alma masumun ahını, çıkar aheste aheste!" diye boşa söylememişler.

Pekiyi bütün bunlar, Faruk Kalın'ın yaptıkları zulüm karşısında yeterli miydi? Bence hayır. Bundan çok daha fazlasını hak ediyordu o. Ama ne zaman beddua için elimi kaldırsam, ihtiyaçlarını karşıladığı evindeki zihinsel özürlü çocuğu gözümün önüne geliyordu.

Evinde zihinsel özürlü, kendi boyunda bir oğlu vardı. O çocuğun hatırı için Faruk Kalın'a beddua edemiyordum. Çünkü biliyordum ki, Faruk Kalın'ın başına bir şey gelse o çocuk ortada kalacak, sefil perişan olacaktı.

Faruk Kalın, yatsın kalksın bu çocuğa dua etsin. Bu çocuk bir paratoner gibi koruyordu onu. Eminim ki Yüce Yaratıcı da o çocuğun hatırı için ona müsaade ediyordu.

İşte görüyorsunuz biz bir şey yapacağımız zaman neleri, nereleri düşünüyoruz. Çünkü bizim sinemizde şefkat dolu bir yüreğimiz var. Biz yolda yürürken ayaklarımızın ucuna bakarız, karıncaları çiğnemeyelim diye. Küçük de olsa herhangi bir canlıya zarar vermemek için ayaklarımızın ucuna basarak yürürüz.

Dünyayı ateşe veren zalimlerin kulakları çınlasın! Onlar ise eğer ellerinden gelse hepimizi bir kaşık suda boğacaklar. Hepimiz susuzluktan ölsek, eminim bir yudum su vermezler insana.

Faruk Kalın ve çevresindekilerin zulmü benimle sınırlı kalmadı. Biz iki kafadar onun saltanatını yıkıncaya kadar, otuzdan fazla arkadaşımızı mağdur ettiler. Birçoğu ciddi sıkıntılar geçirdi, bu şehirden ayrılarak başka yerlere, başka şehirlere gitmek zorunda kaldılar.

O dönem üniversiteden ilişkisi kesilen bir arkadaşımızın eşi bu strese fazla dayanamadı. Üzüntüsünden beyin kanseri oldu ve çok geçmeden vefat etti. Üç tane masum küçük çocuğu annesiz kaldılar. Bu çocukların vebali kime ait? Bu masum çocukların hesabını kim verecek? Onların günahı neydi?

Bir çocuk için annesini kaybetmekten daha büyük felaket olabilir mi? Siz bir de o çocukların yerine koyun kendinizi ve onlardan sorun bunu! Bu küçücük yaşta annesiz kalmanın ne demek olduğunu onlardan öğrenin.

Bir çocuğun dünyasında elbette baba da önemlidir, ama annenin yeri başka. Onun yerini hiç kimse, hiçbir şey dolduramaz. Ömrünüzün sonuna kadar onun bıraktığı boşluğu hissedersiniz içinizde. Eğer baba ölse, anne saçını süpürge yapar, büyütür çocuklarını. O şefkat kahramanı ne yapar ne eder babanın yokluğunu hissettirmez çocuklarına. O aynı anda hem annelik hem de babalık görevini yapabilir.

Fakat anne öldüğü zaman, baba hiçbir zaman annenin yerini dolduramıyor.

İşte böyle, 28 Şubat süreci bir silindir gibi geçti üstümüzden. Hepimiz bu sürecin izlerini uzun süre atamadık üzerimizden.

* * *

Dümeni kırık bir gemi gibi her akşam bir limana uğruyordum. Bir akşam, bir arkadaşımla başka bir arkadaşı ziyarete gittik. Ben gittiğimiz arkadaşı tanımıyordum, arkadaşımın arkadaşı yani.

Evde bizden başka birkaç kişi daha vardı. Aslında simalar fazla yabancı değildi bana. Diğer fakültelerden bazı arkadaşlar bir araya gelmişler, farklı konularda sohbet ediyorlar, güncel konuları tartışıyorlardı.

Genişçe bir salonda, koltukların hepsini doldurmuştuk neredeyse. Yerdeki Gaziantep işi halıların deseni ile sarımsı kahverengi renkteki koltuklar gayet uyumlu görünüyordu. Kristal avizelerden saçılan renkli ışık huzmeleri halının üzerinde esrarengiz, büyülü ışık tayfları oluşturuyordu. Duvardaki yağlıboya resimler dikkatimi çekti, bir süre onları seyrettim çaktırmadan.

Bir ara havadan sudan konuştuktan sonra, benim ilk defa karşılaştığım ve diğer arkadaşların "hocam" diye hitap ettikleri tombul yüzlü, geniş basık alınlı, palyaço burunlu bir zat damdan düşer gibi:

—Şeyhi olmayanın şeyhi şeytandır, diye başladı konuşmaya.

Ben içimden bir "la havle" çektim. Bu ne biçim söz, bu ne biçim laftı böyle! Böyle şey mi olur? Bu çağda, yirmi

birinci yüzyılda şeyhle ne işim vardı benim? Ne yani şeyhim yok diye şimdi beni şeytan mı yönlendirecekti? İtiraz etmemek için kendimi zor tuttum. Fıtratım itibariyle böyle yanlışlara hiç tahammül edemezdim.

Aklıma bir zamanlar, bir kitaptan okuduğum bir hikâye geldi. Hikâye şöyleydi: Bir zaman eski medreselerde okuyan bir talebe, tedrisatını bitirmiş, icazetini, yani diplomasını almış, tam memleketine gidecekken hocası ona:

—Gel evladım gitme, demiş, bir yıl daha sabret kal burada. Bir yıl da ilmi siyaset dersi al. Hayatta sana çok lazım olur bu ilmi siyaset.

Bu talebe, hocasının bu tavsiyesini dinlememiş:

—Yok, demiş, şimdiye kadar tahsil ettiğim ilmim bana yeter.

Ve müsaade alıp yoluna devam etmiş. Medresesinden ayrıldıktan sonra yolu bir köye düşmüş. O gün de günlerden Cuma imiş. Kimsenin kendisini tanımadığı bu köyde camiye girmiş, bir köşede bağdaş kurup oturmuş ve başlamış vaaz eden hocayı dinlemeye.

Kürsüde bir karış sakalı olan, yaşlı bir hoca efendi vaaz ediyormuş. Bu hocanın mektep medrese görmediği her halinden, her sözünden belli oluyormuş. Ayet, hadis ne varsa yalan yanlış okuyup, kafasını gözünü kırıyormuş. Kendisi medrese mezunu, neyin ayet neyin hadis olduğunu, neyin doğru neyin yanlış olduğunu biliyor ya. Bu hocanın yanlışlarına dayanamamış, hemen itiraz etmiş ona:

—Hayır, yanlış söylüyorsun, orası öyle değil, demiş.

Cami cemaati tanımadıkları bu yabancıya önce ters ters bakmışlar. Fakat hoca freni patlamış kamyon gibi dur durak bilmeden konuşmasına devam ediyormuş. Tabii konuştukça yalan yanlış sözlerine devam ediyor, o da ha bire ona müdahale ediyormuş. Bir, iki, üç müdahale derken, sonunda

cami cemaatinin sabrı taşmış. Onun bu müdahalelerine dayanamamışlar:

—Sen kim oluyorsun, sen bizim hocamızdan daha iyi mi bileceksin? Diye caminin içinde, bu mübarek mekânda buna güzel bir dayak çekmişler. Kafasını gözünü kırarak, caminin dışına atmışlar onu.

Bu talebe hatasını anlamış anlamasına da, bu tecrübesizliği ona çok pahalıya mal olmuş. Hocasının sözlerini hatırlamış, pişmanlık içinde. Hemen geriye dönerek, doğruca geri mezun olduğu medresenin yolunu tutmuş.

Hocası daha uzaktan görür görmez anlamış, onun başına gelenleri.

—Gel bakalım gel, demiş. Ben sana demiştim bir yıl da ilmi siyaset dersi al diye. Şimdi anladın değil mi?

Bu acemi hoca, usta hocasına karşı bir kelime etmemiş, tasdik anlamında manalı manalı sadece başını sallamış.

Tekrar aynı medresede hocasının rahleyi tedrisatına diz çöküp, bir yıl da ilmi siyaset dersi almış bu acemi talebe. Fakat o camide yediği dayağı bir türlü unutamamış. İçi o hocaya karşı hınç ile doluymuş. O hocadan intikamını almak için içinden yeminler etmiş.

Bir senenin sonunda ilmi siyasetten de icazet aldıktan sonra doğruca dayak yediği o köyün yolunu tutmuş tekrar.

Günlerden yine Cuma, hoca aynı hoca, cemaat yine aynı cemaatmiş. Yine sessizce geçmiş oturmuş caminin bir köşesine. Hoca yine bilip bilmeden yağıp gürlüyormuş. Fakat bu sefer hiç sesini çıkarmamış. Eğer itiraz etse başına neler geleceğini biliyordu. Artık ilmi siyaset dersi aldı ya, postu kolay kolay deldirir mi? Sessizce, sabrederek hocanın vaazı ve namazı bitirmesini beklemiş.

Arada bir başını sallıyormuş, ama hocanın söylediklerini tasdik anlamında değildi bunlar. İçinden "biraz sonra gösteririm ben sana" diye geçiriyormuş.

Neyse namaz biter bitmez, herkesten önce dışarı çıkmış ve kapının hemen önünde beklemeye başlamış. Kendisinden sonra camiden çıkan herkesin tek tek kulağına eğilip:

—Sizin bu hocanız var ya, öyle mübarek bir insan ki, sakalından bir tel koparan kesin cennete girer, diye fısıldamış.

Bu müjdeli haberi alan herkes onun yanında dizilerek, cami kapısının hemen önünde büyükçe bir halka oluşturmuş ve sabırsızlıkla hocayı beklemeye başlamışlar.

Zavallı hoca efendi kapının eşiğinden adımını dışarı atar atmaz, onu hışımla bekleyen bu büyük dairenin içinde bulmuş kendisini.

Cemaatini genişçe bir daire halinde kapıda kendisini bekler görünce içinden:

—Bu gün çok güzel vaaz ettim galiba, cemaatim beni tebrik edecekler herhalde? Diye geçirmiş.

Daha hoca ne olduğunu anlayamadan, dairenin kendisine en yakın yerinden başlamak üzere cami cemaatinin her biri:

—Hocam sakalından bir kıl ver, diyerek hocanın sakalından kıl koparmaya başlamışlar.

Caminin avlusunun orta yerinde, zavallı hocayı bağırta bağırta sakalını yolmuşlar. Adamın sakalını cascavlak etmişler oracıkta.

O talebe de avlunun bir köşesinde, hocadan intikamını almanın hazzı içerisinde acı acı tebessüm ederek seyretmiş onları.

İşte ben de bu hikâyeyi bildiğim ve hayat mektebinden birazcık ilmi siyaset dersi aldığımdan bu hocanın yadırgadığım sözlerine itiraz etmedim. Bu hoca da

hikâyedeki hoca kadar değilse de konuşması esnasında bazı hilafı hakikat sözler sarf ediyordu. Her şeye rağmen adam sohbetini bitirinceye kadar sesimi çıkarmadım. İçimden sohbetin bir an önce bitmesini arzu ediyordum.

—"Şu sohbet bitse de bir an önce buradan gitsem" diye düşünüyordum.

Ha bitti ha bitecek derken adam sonunda öyle bir laf etti ki, artık daha beni kimse durduramazdı. Hiç de samimi olmayan yapmacık bir tebessümden sonra:

—Biz insanlar esmayı ilahinin aynalarıyız, dedi. Yaratıcı bize kendi ruhundan üflemiştir. Biz bir nevi onun kendi ruhundan üflemiş olduğu emanetini taşıyoruz. Tabir caiz ise biz Yaratıcının bir parçası gibiyiz. Hallacı Mansuri "Enel Hakk" demekle aslında yanlış söylememiş, fakat etrafındakiler onu anlayamamışlar.

Hoppala! Tamam, biz insanlar Esmayı ilahinin aynalarıyız, burası doğru, fakat gerisi hocanın anlattığı gibi değildi.

—Pardon, dedim heyecanla, anlayamadım burayı biraz daha açıklar mısınız?

Sonradan bir camide imam olduğunu öğrendiğim hocanın domates gibi yassı burnu kızardı. Burnuyla beraber yüzü de kıpkırmızı oldu adamın. Önce eveledi geveledi, fakat herhangi bir açıklama yapmadı, yapamadı.

—Bu ne demek yani, Yaratıcı maddi bir şey mi ki, kendi ruhundan birazcık da bizlere veriyor? Diye sordum tekrar hocaya.

Hocanın kısa tombul parmaklarının titrediğini fark ettim. İri mavi gözleri biraz daha büyümüş, geniş yassı alnında daha belirgin hale gelmişti.

—Hayır, onu demek istemedim, diye kekeledi hoca efendi.

Ben üsteledim:

—Pekiyi ya ne demek istediniz? Diye tekrar sordum.

Hocanın bu alışılmadık sözleri karşısında orada bulunan diğer öğretim üyeleri de tedirgin olmuştu, ama nedense benden başka ses çıkaran olmadı. Bu hep böyle olur, bunun gibi ihtilaflı meselelerde hep ben atılırım ortaya Donkişot misali. Benim esas yadırgadığım, bu öğretim üyelerinin böyle ilmi konuları bir cami hocasından dinliyor olmalarıydı. Yanlış anlaşılmasın, benim cami hocalarını filan küçümsediğim yok. Takdir ederim onları, içlerinde çok bilgili ve saygın olan insanlar da var.

Aslında şu bahsedilen konu çok derin bir meseledir ve ilmi bir konudur. Ben isterdim ki, böyle ilmi bir meseleyi sıradan bir hoca efendi değil de bir bilim adamı anlatsın bizlere.

Siz dinden kendinizi iyice soyutlarsanız, çıkar başkası sahiplenir ona. Sonra da "Mecaz ilmin elinden cehlin eline düşerse, teşbihler hakikat zannedilir" diye tenkit etmeye kalkarsınız onları.

Benim burada aslında itiraz ettiğim bu muhterem hoca efendinin şahsı değildi. Ben bu ülkede ehli ilim olarak geçinenlerin, her sayhası baştanbaşa lebaleb ilimle dolu olan böyle güzel bir dine karşı bigâne kalmalarına isyan ediyordum. Tarihin hiçbir döneminde bilimin dinden bu kadar uzaklaştığı görülmemiştir. Korkmayın efendiler bu din yemez sizi!

Odada kısa bir sessizlik ve şaşkınlık oldu. Ben bunu fırsat bilerek:

—Şunu mu demek istediniz hocam, diyerek başladım konuşmaya. Evet, biz insanlar Yüce Yaratıcının güzel isimlerinin aynalarıyız, dedim ve devam ettim. Yüce Yaratıcı "Ben bir gizli hazineydim, bilinmek istedim. Onun için

yarattım bu âlemleri ve insanı" buyurmaktadır. Her cemal ve kemal sahibinin kendi cemal ve kemalini görmek ve göstermek istemesi sırrınca; Yüce Yaratıcı istedi ki, bir meşher açsın, içinde sergiler dizsin; ta şuur sahibi kullarının nazarında saltanatının haşmetini, hem servetinin şaşaasını, hem kendi sanatının harikalarını, hem kendi marifetinin garibelerini izhar edip göstersin. Ta kendi cemal ve kemalini iki vecihle müşahede etsin. Birinci vecih: Bizzat kendi ince ve dakik nazarıyla seyrettin kendi mucize eserlerini. İkinci vecih: Gayrın nazarıyla, yani melekler, cinler ve insanların nazarıyla seyretsin kendi eserlerini. Yani onlar da seyretsinler bu mucize eserleri. Onları da şahit göstersin bu harika eserlerine. Onlar bu yüce sanatın, bu mucize eserlerin karşısında hayran olsunlar istedi. İşte Yüce Yaratıcı bu âlemleri bunun için yaratmış, bu sergi ve teşhirgahın içini antika ve harika sanat eserleriyle doldurmuş ve biz şuur sahibi mahlûkatını seyre, tenezzühe ve ziyafete davet etmiştir.

Salondakiler pürdikkat beni dinliyordu. Ben ara vermeden devam ettim:

—İnsan üç cihetle Yüce Yaratıcıya ayine darlık ediyor:

Birinci Vecih: İnsan acz ve zaafıyle, fakr ve ihtiyacıyla Yüce Yaratıcının kudret ve kuvvetine, gına ve rahmetine ayine darlık eder. İslam âlimleri bu ayine darlığa zıddiyet itibariyle ayine darlık demişler. Karanlığın ışığın derecelerini, soğuğun da sıcaklık derecelerini gösterdiği gibi, insan da mahiyetindeki acz ve zaafıyle, fakr ve ihtiyacıyla Yüce Yaratıcının sonsuz kuvvet ve kudretini, hadsiz gına ve rahmetini göstermektedir. Biz insanlar ne kadar aciz isek, Yüce Yaratıcı da o kadar kudretlidir, yani sonsuz derecede kudret sahibidir. Biz ne kadar fakir isek, O, o kadar zengindir; biz ne kadar zayıf isek, O, o kadar kuvvetlidir.

Yani bu itibarla bizde olanın zıddı, sonsuz olarak O'nda vardır.

İkinci vecih ayine darlık: İnsan sahip olduğu cüzi ilim ve irade, görme ve işitme, hayat ve kudret gibi manalarıyla Yüce Yaratıcının külli ve ihatalı sıfatlarına ve şuunatına ayine darlık eder. Biz şimdiye kadar insanın, Yaratıcının sadece esmayı hüsnasına ayine darlık ettiğini biliyorduk. Oysa insan sadece onun isimlerine değil, Yüce Yaratıcının sıfat ve şuunatına da ayine darlık etmektedir. İnsan sahip olduğu bilmek, işitmek, görmek, söylemek, istemek gibi cüzi sıfatlarıyla Yüce Yaratıcının sonsuz ilmini, iradesini, görme ve işitmesini, kudret ve hayat gibi sıfatlarını; muhabbet ve şefkat, gazap ve yaratmak gibi şuunatını göstermektedir. İslam âlimleri bu tarz ayine darlığa "vahidi kıyası itibariyle ayine darlık" ismini vermişler. Yani bizde cüzi ve sınırlı bir ilim var, O sonsuz bir ilme sahip, bizde cüzi bir irade var, O'nun sonsuz bir iradesi vardır. Biz sınırlı bir görme ve işitmeye sahipken, O'nun sonsuz bir görme ve işitmesi vardır. O, her şeyi bütün sıfat ve keyfiyetiyle aynı anda görmekte ve her sesi işitmektedir. Bizim hayatımız, O'nun sonsuz hayatının cilvesinin bir lem'asıdır. Yüce Yaratıcı sonsuz şefkat ve merhamet sahibidir. Biz de şefkat ediyoruz. Bizdeki şefkat ve merhamet, O'nun sonsuz şefkatinin bir cilvesidir. Yüce Yaratıcının sıfat ve şuunatının cilveleri bulunmaktadır bizde. O'nun sonsuz bir muhabbeti var, biz de seviyoruz. Bizdeki bu cüzi ilim ve irade, şefkat, merhamet, muhabbet gibi duygular, O'nun sonsuz sıfat ve şuunatının bizdeki tecellileridir.

Size bu bahsi çok güzel açıklayan somut ve müşahhas bir misal verebilirim. Güneşe karşı tutulan bir ayna düşünün. Gökteki Güneş'in küçük bir misali bu aynanın içinde tecelli etmektedir. Güneş sahip olduğu ışığı, ısısı ve yedi rengiyle

beraber tecelli etmektedir bu aynada. Gökteki gerçek Güneş'te ne varsa, aynadaki misali Güneş'te de büyüklüğü nispetinde aynısı bulunmaktadır. Yeryüzünde yüzlerce, binlerce ayna olduğunu düşünün, hepsinin içinde de misali birer Güneş bulunmaktadır. Sadece bir tane gerçek Güneş vardır, o da gökteki Güneş'tir. Aynalardaki her bir misali Güneş, büyüklüğüne ve çapına göre gökteki gerçek Güneş gibi ısı, ışık ve yedi renge sahiptir. Eğer gökteki Güneş'in ışığı aklı, ısısı kudreti yedi rengi de yedi sıfatı olsaydı, yeryüzündeki aynalarda tecelli eden misali Güneş'lerin her birisiyle ayrı ayrı irtibat kurup konuşabilirdi.

İşte Yüce Yaratıcı insanın kalbini bir ayna gibi yaratmıştır. Gökteki Güneş'in küçücük bir aynada tecelli ettiği gibi, O da insanın minicik kalbinde tecelli etmektedir. Nitekim kendisi de bu hakikati "Ben yerlere göklere sığmadım, ama mümin kulumun kalbine sığdım" diye beyan etmektedir. Aynen gökteki Güneş'in küçücük bir aynaya sığdığı gibi, O da tecellisiyle sığmaktadır mümin kulunun kalbine.

Bu ayna ve Güneş misali bu güne kadar anlaşılamayan birçok hakikati da açıklamaktadır. Yine bir Hadisi Kutside "Ben size şah damarınızdan daha yakınım" buyurmaktadır. Oysa biz ondan sonsuz mesafede uzağız. Bu Hadisi Kutsiyi size bu ayna misaliyle açıklayabilirim. Fizikteki düz aynalar bahsini hepiniz hatırlarsınız. Bir düz aynada cisim aynanın dışında, görüntü ise içinde görünmektedir. Cisim ile ayna arasındaki mesafe, ayna ile görüntü arasındaki mesafeye eşittir. Yani buna göre gerçek cisim aynaya ne kadar mesafe uzakta ise, görüntüsü aynanın o kadar mesafe içerisindedir. Şimdi Güneş ile ona karşı tutulan bir ayna düşünelim. Bu ayna Güneş'e 149.5 milyon kilometre uzaktadır. Aynada tecelli eden misali Güneş ise aynanın tam 149.5 milyon

kilometre içerisindedir. Bu misale göre Güneş aynaya, aynanın kendisinden daha yakındır. Yani tabir caiz ise Güneş, aynanın içinin içinin içindedir.

Konuşmaya öyle bir dalmışım ki, bir an nerede olduğumu unuttum. Arkadaşların yüzlerine baktım, gözlerinin içi ışıl ışıl parlıyordu. O hoca efendi bile yüzünün kızarıklığı, ellerinin titremesi geçmiş tebessümle beni dinliyordu.

Baktım herkes halinden memnun, pürdikkat beni dinliyorlar, aynı hızla kaldığım yerden devam ettim:

—İşte arkadaşlar aynen ayna misalindeki gibi, dedim. Çekin Güneş'i, onun yerine Şemsi Ezeliyi koyun, aynanın yerine de insanın kalbini. O ezel ebet sultanı Şemsi Ezeli bizim kalbimizde tecelli etmektedir. Biz O'ndan sonsuz uzağız, ama O'nun tecellisi bizim sonsuz mesafe içimizdedir. İşte size "Ben size şah damarınızdan daha yakınım" Kutsi Hadisinin izahı.

Sözün burasında ev sahibi uzaktan elleriyle bir çay hazır işareti yaptı. Meğer çay çoktan demlenmiş de adam benim sözümü kesmemek için çayları getirmiyormuş.

Ben elimle çayları getirmesi işaretini verdim. Baktım arkadaşlar çaylarını içerken, kimse tek kelime etmiyor, hala gözleri bende, konuşmaya devam etmemi bekliyorlardı. Lisanı halleriyle "Haydi kaldığın yerden devam et" diyorlardı sanki bana.

Ben de onların lisanı halleriyle taleplerini kıramadım. Çayımdan bir yudum aldım, kaldığım yerden devam ettim:

—İşte nasıl ki, aynanın içindeki misali Güneşlerin kendi büyüklüğü nispetinde ısısı, ışığı ve yedi rengi varsa; bizim kalbimizde tecelli eden misali Güneş de, Yüce Yaratıcının sıfat ve şuunatının tecellisini göstermektedir. Siz, bizdeki şefkat ve merhametin, acıma ve muhabbet hissinin nereden geldiğini sanıyorsunuz? Bütün bu duygular, O Şemsi Ezelinin

kalbimizde tecelli eden parıltılarıdır. İşte biz Yüce Yaratıcının sıfat ve şuunatına böyle ayine darlık yapıyoruz. Burada, belki başka hiçbir yerde duyamayacağınız, şimdiye kadar kimsenin söylemeye cesaret edemediği bir şey daha söyleyeceğim. Ruh nedir, hiç merak ettiniz mi? Bizim kitabımızda "Ruh Allah'ın bir emridir" diyor. Bence ruh, kalp aynamızda tecelli eden misali Güneş'in ta kendisidir. Yani içimizdeki misali Güneş'tir ruh. Yüce Yaratıcı içimizde tecelli eden misali güneşe bir şahsiyet ve hüviyet vererek onu bize tescillemiştir. Yani bu sensin demiş, bize emanet vermiş. Herkes "ben" diyor, çünkü herkesin ayrı bir "ben"i vardır. Emaneti Kübra dedikleri bu "ben"dir işte. Hepimiz aynadaki Güneş'e sahipleniyoruz. İşte Hallacı Mansuri "Enel Hak" derken aynadaki misali Güneş'i kastetmiş. Ama hocamın ifade ettiği gibi etrafındakiler o zamanlar anlayamamışlar onu. O Şemsi Ezelinin zatı sonsuz olduğu gibi, tecellisi de sonsuz yaşayacaktır. O'nun tecellisi, Güneş'in aynadaki tecellisine benzemez. O Yüce Yaratıcı bize emaneten vermiş olsa da, o "ben" artık ebediyen bize aittir. O Yüce Yaratıcı tecellisi olan "ben"leri de kendisi ile birlikte ebediyete kadar yaşatacaktır.

İşte insanın kıymeti buradan gelmektedir. İnsanı bütün mahlûkat içinde müstesna bir makama oturtan ve ona "eşrefi mahlûkat" vasfını kazandıran bu şekilde Yüce yaratıcının sıfat ve şuunatına ayna vazifesi yapması cihetiyledir. Geçmişte içlerindeki misali Güneş'in mahiyetini anlamayanlar, o Güneş'in gücünü görmüşler, ayakları yerden kesilmiş. Bazıları çok ileri gitmişler, İlahlık davasında bulunmuşlar. İşte Yüce Yaratıcı insanların bu zaaflarını bildiği için, birinci cihet ayine darlığı da hamletmiş bize. İnsan bir yandan içinde tecelli eden misali güneşin varlığını hissederken, öbür yandan aciz ve zayıf bir mahlûk olduğunu

da idrak ediyor. Böylece havalanıp ayakları yerden kesilmiyor ve haddini biliyor böylece.

Üçüncü vecih ayine darlık: Yüce Yaratıcının bin bir esmayı hünsası vardır, Kuran'da doksan dokuzu zikredilmiştir. İnsanda bu güzel isimlerin yetmişten ziyadesi tecelli etmektedir. İnsanın yaratılışında Sani, simasında Cemil, gözlerinde Basir, kulaklarında Semi, midesinde Rezzak isimleri tecelli etmektedir. En basit bir çiçekte bile yirmiden ziyade Esmayı Hüsna tecelli etmektedir. Şu dünyayı baştanbaşa ser beser süsleyen, güzelleştiren O'nun güzel isimlerinin tecellileridir. Bir çiçeğin güzelliği onda tecelli eden Esmayı ilahinin güzelliğinden gelmektedir. Bir baharı güzelleştiren, o baharda tecelli eden güzel isimlerdir. Aslında bu âlemdeki her şey o güzel isimlerin tecellisinden ibarettir. Eski kelam âlimleri: "Hakiki hakaiki eşya, Esmayı İlahinin tecellisinden ibarettir" demişler.

Vakit bir hayli ilerlemişti, sözlerimi tamamlamam gerektiğini biliyordum. Şu cümlelerle sözlerimi bitirdim:

—Demek ki, Güneş'in yeryüzündeki aynalarda tecelli etmesi için kendinden bir şeyler vermediği gibi, Yüce Yaratıcının da bize ruhundan üflemesi gerekmez. O sadece kalp aynamızda tecelli ediyor. O'nun tecellisi de hayat tardır, bizim hayatımız O'nun sonsuz hayatının bir cilvesidir.

Sözlerimi bitirdiğimde ev sahibi:

—Hocam ağzına sağlık, tam bir bilim adamı gibi açıkladınız bu derin konuları, dedi.

O hoca efendi vedalaşırken bana mahcubiyet içinde gülümsedi ve:

—İşte ben bütün bunları demek istemiştim, dedi gülerek.

* * *

Bizim lojmanlardan şehre taşınmamızın üzerinden iki ay bile geçmeden, ani bir kararla Adana'ya taşınmaya karar verdik.

Maaşım kesilmiş, hiçbir sosyal güvencem kalmamıştı. Çocukların okul masraflarının yanında bir de ev kirası vermek zorunda kalıyordum. Adana'da iyi kötü başımızı sokabileceğimiz bir evimiz vardı, hiç olmazsa kira vermekten kurtulmuş olacaktık. Üstelik eşim de Adanalıydı, tüm akraba çevresi oradaydı. Bu nedenlerle eşimle meşveret ederek böyle bir karar aldık.

Bölge İdare Mahkemesinde görevime iadem için açmış olduğum dava devam ediyordu, ama pek ümitli değildim. Çünkü yüzde yüz haklı olduğum halde birkaç davayı kaybettikten sonra benim bu yargıya güvenim derinden sarsıldı.

Bundan da farklı bir sonuç çıkacağını beklemiyordum. Eğer mahkemenin olumlu bir kanaati olsaydı, yürütmeyi durdurma kararı verirdi. Çünkü şimdiye kadar benzer davalarda hep yürütmeyi durdurma kararı vermişti. Fakat bu sefer durum farklıydı, bir yerlerden bölge idare mahkemesinin ayarlarıyla oynuyorlardı.

Bir sonbahar günü sessiz sedasız ayrıldık, on dört yıldır hizmet ettiğim o şehirden. Bir sürü acı tatlı hatıraları geride bırakarak.

Eşyaları bir kamyona yükletmiş, biz otobüsle gidecektik Adana'ya. Oğlumla ben bir tarafa, eşimle kızım da diğer yana bindik otobüste. Bir ara yolda oğlumun başını otobüsün camına dayayarak derin bir düşünceye dalmış olduğunu fark ettim. Bir müddet onu sessizce izledikten sonra:

—Ne düşünüyorsun? Diye sordum.

Oğlum gözleri dolmuş, başını bile kaldırmadan:

—Arkadaşlarım, arkadaşlarımı düşünüyorum baba, dedi ağlamaklı bir ifadeyle.

İşte ben ancak o zaman anlayabildim, depremin şiddetinin büyüklüğünü. Çocuklarımı okullarından, arkadaşlarından, doğal çevrelerinden, çocukluk hatıralarından alıp götürüyordum başka bir diyara.

Gerçi çocuklarım başka bir ilin nüfusuna kayıtlı idiler, ama bu şehirde doğup büyümüşlerdi. Gözlerini bu şehirde açmışlardı dünyaya. Lojmanlarda, okullarında ve bu şehirde bir dünya kurmuşlardı kendilerince. Şimdi ben kendi ellerimle yıkıyordum onların bu gizemli dünyasını.

Eğer şimdiki aklım olsaydı, o zamanlar ne yapar eder, o şehirden ayrılmazdım. En azından çocuklarımın çocukluk ve gençliklerini o ortamlarında geçirmelerini sağlardım.

Bu neye benziyor biliyor musunuz? Hani yerinde kendi halinde gelişmekte olan bir fidanın yerini değiştirirsiniz, oradan söker başka bir yere dikersiniz ya, işte onun gibi bir şeydi bu. Yeri değiştirilen fidan bir daha kolay kolay eski düzenini tutturamaz. Eskisi gibi gür ve canlı sürdüremez gelişmesini.

Zorla yerlerinden yurtlarından ayrılmak zorunda bırakılmaları da çocuklarımın üzerinde öyle bir etki yaptı.

Kolay kolay terk ettikleri o şehri unutamadılar bir türlü. Bedenleri Adana'ya geldi ama ruhları, akılları ve fikirleri o şehirde kalmıştı. Hep o şehrin özlemiyle yaşadılar, bu güne kadar. Bu özlemin büyüklüğünü, arada bir o şehre gezmeye gittiğimizde daha bariz bir şekilde görüyordum.

Peygamberlerin hayatlarında en zor dönemleri, yaşamakta oldukları kendi yurtlarından hicret etmek zorunda bırakıldıkları zamanlar olmuş. Peygamberlerin bile etkilendikleri bir durumdan, daha ilkokul çağında olan benim çocuklarımın etkilenmemeleri mümkün müydü?

Çocuklarımın daha henüz birisi ilkokul birinci, diğeri ise üçünü sınıftaydı. Daha yeni yeni ortamlarına alışmışlarken birden bire okul ve ortam değiştirmek onları derinden etkiledi. Bu sürecin olumsuz etkilerini uzun süre atamadılar üzerlerinden.

Ben bunu niye daha önce düşünememiştim? Bir eğitimci olarak bunun sonuçlarını tahmin etmeliydim. Yedinci hissim de hiç uyarmadı beni.

Hayret, bu ara yedinci hissimden hiç ses seda çıkmıyordu. En ufak bir şeyde bile beni uyaran yedinci hissim, böyle ciddi bir şeye karar verirken en ufak bir uyarı sinyali vermemişti. Bozulmuş muydu yoksa? Galiba son zamanlarda geçirdiğim sıkıntı ve sarsıntılardan o da etkilenmiş ve arızalanmıştı.

Çünkü böyle duyular oldukça hassas olurlar. Baş bir batmanı kaldırdığı halde, göz bir dirhemi çekemezmiş. Galiba benim yedinci hissimde bir arıza vardı. Yoksa mutlaka beni uyarırdı. Doğrusu bu kadar koşuşturmada ben de onu unutmuştum. Hiç fark etmedim onun uzun süre uyarı sinyali vermediğini.

Biz yolda yürürken karıncaları bile incitmemeye çalışırken, onların sakat çocukları yüzünden beddua bile etmekten imtina ederken, onlar sizin çocuklarınıza zerre

kadar merhamet göstermiyorlardı. Ellerinden gelse kanlarına ekmek doğrayacaklardı. İşte bizim, Faruk Kalın ve onun gibi düşünenlerden en önemli farkımız buydu.

Adana'ya yerleştikten sonra, o kışın bölge idare mahkemesine son bir kez daha uğradım. Her şeye rağmen hala içimde bir ümit vardı, arada bir mahkemenin yollarını aşındırıyordum. Aslında fazla ümitli değildim, ama yapmam gereken ne varsa hepsini yapıyordum.

Hatırı sayılır bir kişiden bir avukatın ismini aldım. Avukatın ismi Orhan Kitapçıydı. Bu avukat, aynı zamanda o dönem Anavatan Partisi İl Başkanıydı.

Sora sora buldum bu avukatı. Parti il teşkilatında toplantı halindeydi ona ulaştığımda.

Babacan bir adamdı bu avukat. Hiç unutmam, toplantı halinde olmasına rağmen beni kabul etti, çağırdı odasına. Kulağına o hatırı sayılır kişinin selamını söyledim ve kendisine talebimi bildirdim.

O hatırı sayılır kişinin selamını duyunca:

—Arkadaşlar, dedi, siz devam edin. Benim hocamla biraz işim var. Birazdan dönerim.

Kırk yıllık samimi bir arkadaş gibi koluma girdi, sohbet ede ede bölge idare mahkemesine doğru yürüdük. Parti il binası ile bölge idare mahkemesi arasındaki mesafe takriben bir kilometre kadar ancak vardı.

Adam hem hukukçu hem de iş bitirir kurt bir politikacıydı. Bu ülkede bazı cin fikirli hâkimler vardı, ama böyle babacan, iş bitirici avukatlar da varmış meğer. İçimde bir ümit ışığı belirdi. Doğrusu bayağı heyecanlandım.

Yolda yürürken bu avukat bana:

—Merak etme hocam, dedi. Mahkeme başkanı Ekrem Atçı bana gebe, ben onun bir işini yaptım, o da benim bu işimi yapmak zorunda.

Allah, Allah! Doğrusu çok şaşırdım. Bu ülkede yargı böyle işliyordu demek. Al gülüm, ver gülüm. Yani ahbap çavuş ilişkisi gibi bir şeydi bu.

Mahkeme benim davamda nihai kararı vermek üzereydi. Yani birkaç aya kadar dananın kuyruğu kopacaktı. Ben ya tekrar üniversitedeki görevime geri dönecektim ya da ucu belirsiz bir süre işsiz kalacaktım.

Bölge idare mahkemesinin önüne gelince avukat Orhan Kitapçı bana:

—Hocam sen burada bekle, başkan seni benim yanımda görmesin, dedi. Ben birazdan gelirim.

Haklıydı. Başkan beni onun yanında görürse, işler değişebilirdi.

Mahkemenin önünde bir köşede bekledim onu. Yaklaşık yarım saat kadar sonra döndü babacan avukat. Yüz ifadelerinden müjdeli bir haberle dönmediğini ta uzaktan anlamıştım.

Yanıma gelince derin bir nefes çekti, yüzünü buruşturdu:

—Maalesef hocam, bunlar kararı vermişler, dedi. Fakat eğer sen benim yanıma bir ay önce gelseydin, karar daha farklı çıkabilirdi.

Gerçekten karar tarafıma tebliğ edilince tarihine baktım, bizim avukatla birlikte bölge idare mahkemesini ziyaretimizden tam bir ay önce karar verilmiş. Yazışmaları bekliyormuş benim dosyam, bizim birlikte bölge idare mahkemesini ziyaret ettiğimizde.

Bu yargı hakkında daha benim bir şey söylememe gerek var mı? Eğer hatırı sayılır bir kişi bir ay önce gelseydi karar başka çıkacaktı. Gelmediği için şimdi başka türlü. Meğer at sahibine göre kişnermiş.

Bölge idare mahkemesinin olumsuz kararını öğrendikten sonra, o gece bir kez daha ayaklarımla başım yer değiştirdi

benim. Yine boşlukta yürümeye başladım. Sırtımdan soğuk terler boşaldı.

Doğrusu o gün Adana'ya dönmeyi göze alamadım. Bu ruh haliyle çocuklarımın karşısına çıkmak istemedim açıkçası.

Üniversitede doktora yapan bir arkadaşımın misafiri oldum o gece.

Artık üniversiteye geri dönebileceğime dair en ufak bir ümit yoktu içimde. Sonu meçhul bir yöne doğru gidiyordum elimde olmadan. Artık üniversitenin kapısı adeta bir şatonun ağır demir kapıları gibi kapanmıştı yüzüme. Bir daha kolay kolay üniversiteye dönemeyecektim. Böylece akademik hayatımı da sona erdirmiş oluyorlardı.

Pekiyi şimdi ne yapacaktım ben? Elimden başka bir iş de gelmezdi. On dört yıllık bir akademik çalışmadan sonra ne yapabilirdim ki ben?

Ama benim de bir ailem, çocuklarım, ekonomik sorumluluğum vardı. Bütün bunları düşündükçe bir çıkmaza giriyor, içim daralıyor, soğuk soğuk terliyordum.

Arkadaşımın bekâr evi olarak kullandığı evinde, Konya'dan geldiğini söylediği bir misafiri daha vardı o akşam. Melek gibi parlak yüzlü, sevimli bir gençti bu misafir.

Benim girdiğim ruh halini sezmiş olacak ki:

—Ne üzülüyorsun be arkadaş, dedi. Gün doğmadan neler doğar! Allah bir kapıyı kaparsa, nice kapıları açar.

Daha bir sürü şeyler söyledi bana. Ben ömrü hayatımda hiç kimseden etkilenmedim, bu gencin sözlerinden etkilendiğim kadar. Konuşmaları yüreğime su serpiyordu. İçim rahatlıyor, ruhum nefes alıyordu sanki onun ümit verici sözlerini dinledikçe.

O gece ne olmuştu bana? Sanki içimdeki gerçek ben gitmiş yerine bambaşka bir ben gelmişti. Oysa şimdiye kadar

herkese ben ümit vermiş, onlara akıl hocalığı yapmıştım. Şimdi ise kuzu kuzu bir genci dinliyor, onun ümit verici sözlerinden hayata tutunmaya, ayakta durmaya çalışıyordum.

O gece yaşadığım iki farklı ruh halini hiç unutamam. Bir de o genci. Ben o gencin, hala Hızır olabileceğini düşünüyorum.

Bu nasıl bir misafirdi ki, benimle aynı akşam gelmişti o eve ve sabah benimle birlikte terk etmişti orayı. Bana telefonlarını vermişti ve mutlaka beni arayacağını söylemişti, ama hiçbir zaman aramadı beni. Verdiği telefonlara da ulaşmam bir türlü mümkün olmadı.

Kul darda kalmayınca Hızır yetişmezmiş meğer.

* * *

Boş gezdiğim günlerde Adana'ya yerleşmiştim. Çukurova'nın sıcak, şefkatli kollarına bırakmıştım kendimi. Pusulasız bir gemi gibi engin bir okyanusun ortasında dolanıp duruyordum, ne yöne doğru gittiğimi bilmeden.

İşsizdim. İşsiz güçsüz dolanıyordum ortalıkta. Bir öğretim üyesi ne iş yapabilirdi ki bu yaşta? Kırk yaşına baliğ bir öğretim üyesi sırf inancından dolayı üniversiteden atılmıştı. İrticacı diye yaftalanmıştım. İrticacı, türbana destek veriyor diye fişlemişlerdi beni. İnancından dolayı bir insan işinden çıkarılır mı? Dünyanın neresinde görülmüş böyle bir zulüm?

Boş gezdiğim o günlerde pek çok firmaya başvurdum iş için. Başka şehirlere de gittim iş görüşmesine. Fakat başvurduğum bütün kapılar hep yüzüme kapandı. Haksız da değillerdi. Bu yaşta bir adamı ne yapacaklardı? Benden ne tezgâhtar olurdu ne de satış elemanı. Benim gibi üniversiteden atılmış bir öğretim üyesini fabrikanın başına getirecek değillerdi ya!

Adana'nın dar ve kalabalık kaldırımlarını adımlarken, bir gün bir yerden bir haber aldım. Anadolu'nun başka bir köşesinde yeni açılan bir fakülteye benim branşımda bir yardımcı doçent arıyorlarmış. Yeni bir bölüm açabilmeleri için bir öğretim üyesine ihtiyaçları varmış.

Telefonla dekanını arayıp görüştüm. Dekanı benim üniversite öğrencilik yıllarımda hocam, aynı zamanda danışmanım idi. Beni iyi tanırdı. Bilirdi, nasıl başarılı bir öğrenci olduğumu.

Kendisini aramama o da çok sevindi.

—Aradığın iyi oldu Selim Bey, ben de senin gibi bir adam arıyordum, dedi. Hemen bana özgeçmişini ve yayın listeni gönder.

Özgeçmişimi ve yayın listemi gönderdim sayın dekana. Dekan bey yayın listemi inceledikten sonra bir gün beni aradı telefonla:

—Selim Bey, çok güzel! Akademik geçmişin ve yayın listen harika! Tam benim aradığım adamsın, dedi telefonun diğer ucundan. Ben ilan yazını hemen rektörlüğe gönderiyorum, sen de sözlü sınav için hazır ol. En kısa sürede seni sözlü sınav için çağıracağız buraya.

Beni yeniden bir heyecan sarmıştı. Tekrar üniversiteye dönebilme umudu kuşatmıştı bütün benliğimi. İçimde küllenen, sönmeye yüz tutmuş olan ateş tekrar alevlenmişti. Tarif edilmez bir ümit ve heyecan sarmıştı içimi.

Günlerce bu ümitle dolaştım sokaklarda. Her şey bitti derken, tekrar bana üniversite yolu gözükmüştü. Adana'ya oldukça uzak bir şehirdeydi bu fakülte, ama olsun. Yeter ki ben aynı camiaya, akademik ortama dönebileyim. İşime yeniden kavuşayım. Uzaklık yakınlık hiç önemli değildi benim için.

Ben bu ümitle sözlü sınava çağrılmamı beklerken bir gün yine cep telefonundan sayın dekan aradı beni. Beni sınava çağıracak diye çok heyecanlandım.

Sayın dekan ciddi bir ses tonuyla:

—Selim Bey, bir şey soracağım ama yadırgamayacaksın, dedi.

Ben gayet sakin:

—Hayhay, hocam ne demek, buyurun sorun diye karşılık verdim.

Ben daha sözümü bitirmeden:

—Eşinin başı açık mı kapalı mı? Diye sordu.

Ben önce bir duraksadım, sonra başladım konuşmaya:

—Hocam ben Amerikan Soil Science üyesiyim! Dünya ve Türkiye toprak ilmi dernekleri üyesiyim. Şu şu kongrelere katıldım. Şu kadar uluslar arası indekse giren İngilizce makalem var! Şöyle akademik geçmişim var, diye devam ettim konuşmama.

Dekan Bey sözlerime müdahale ederek beni durdurdu:

—Selim Bey, soruma cevap vermedin, dedi.

Ben derin bir nefes aldıktan sonra:

—Hocam, dedim. Siz fakülteye beni mi alacaksınız yoksa eşimi mi? Diye sordum. Önce bunu öğrenmek istiyorum. Eğer beni alacaksanız, işte özelliklerim. Yok, eğer eşimi alacaksanız o zaman durum başka.

Dekan Bey bu sorum karşısında önce afalladı, ne söyleyeceğini bilemedi. Şaşkınlığı geçince:

—Elbette seni! Diyebildi yarım yamalak bir ifadeyle.

—O zaman işte benim özelliklerim. Ama sorunuzun cevabına gelince, açıkça söyleyeyim, ben demokrat bir insanım. Eşimin kılığına kıyafetine karışmam. İsterse örter, isterse açar, keyfi bilir. Herkes kendi hayatını yaşar.

Gerçekten de şimdiye kadar eşimin kıyafeti konusunda herhangi bir müdahalem olmamıştır. Neredeyse on yıldır evliyiz, bir günden bir güne eşime giyim kuşamıyla ilgili kaşıyın üstünde gözün var dememişimdir.

Benim cevabım karşısında hocam fazla bir şey söylemedi. Sadece:

—Tamam, Selim Bey anlaşıldı, dedi kısaca. Ama beni lütfen yanlış anlama. Ne yapayım konjüktür böyle. Rektör Bey bunu öğrenmemi istedi.

Konjuktür böyleymiş, sayın dekan ne yapsın! Evet, o zamanlar konjuktür öyleydi. İnsanların yaşam tarzlarına bakıyorlardı. Eşinin başı açık mı kapalı mı? İçki içiyor mu içmiyor mu? Namaz kılıyor mu kılmıyor mu?

İnsanın bilimselliğine, araştırma ruhuna baktıkları yoktu. İrtica, türban, laiklik diye diye bankaları batırdılar, kaynakları hortumladılar. Bu millete hiç hak etmediği halde iki büyük ekonomik kriz yaşattılar o dönemde. Birileri bir gecede servetine servet katarken, bu milleti bir gecede fakir yaptılar. Bankaları hortumlayarak batırdılar. Batık bankaların faturalarını bu millete çıkardılar. Kendi hırsızlıklarını gizlemek için de meydanlara çıkarak; "Türkiye laiktir, laik kalacak!" diye bas bas bağırdılar.

O telefon konuşmasından sonra benim içime gene bir kurt düştü. Tekrar ümitlerim azalmaya başladı. Ve benim kadro ilanım hiçbir zaman yayınlanmadı ve beni de sözlü sınavı için çağırmadılar.

Benim bu üniversite heyecanım da uzun sürmedi. Ben tekrar oturdum yerime ve eski rutin yoluma devam ettim.

Sonradan öğrendim ki, beni uzaklaştırıldığım eski üniversitemden, Faruk Kalın'dan sormuşlar. O da:

—"İrticacıdır, türbana destek veriyor, almayın. Alırsanız başınıza bela alırsınız" demiş.

Nitekim onlar da beni başlarına bela etmemek ve ağrımayan başlarını ağrıtmamak için gazeteye gönderdikleri kadro ilanımı iptal etmişler.

Be adam! Koskoca üniversitede beni soracak başka bir adam bulamadınız mı? Benim dünyada varlığıma bile tahammül edemeyen bir adamdan soruyorsunuz beni.

* * *

Bu gün üniversiteden atılışımın on üçüncü seneyi devriyesi. O sıkıntılı günler çoktan geride kaldı. O günler, yaşanması gereken bir süreçti, yaşandı ve kaderin mazi tarafına geçti.

İnsan uzun bir süre çalıştıktan sonra, birden bire o ortamdan kopunca kendini boşlukta hissediyor ve bu sıkıntılar bir daha hiç geçmeyecekmiş sanıyor. Oysa Allah bir kapıyı kapatınca, ne kapılar açarmış. Her gecenin bir sabahı, her kışın bir baharı vardır derler.

Bugün size buradan, Çukurova'nın kanatlarımın altında uzanıp gittiği on altıncı katın balkonundan bu mektubu yazarken, o günleri hatırlıyor ve yüzümü tatlı bir tebessüm, içimi ılık bir sevinç kaplıyor.

Evet, gerçekten o dönem sıkıntılı günlerdi. Allah aynı şeyleri bize bir daha yaşatmasın. Bunları kimsenin başına vermesin. Çünkü herkes dayanamaz buna. Ama yaşadıklarımdan pişman değilim ben. O dönem on dört ay on iki gün işsiz kaldım ve boş gezdim. Fakat yine o dönemde elde ettiğim maddi ve manevi öyle kazançlarım olmuştur ki, normal zamanlarımda kırk yıl çalışsam elde edemem onları. O sıkıntıları çektiğime değdi doğrusu.

Boş gezdiğim o dönemde birkaç kafadar arkadaş ile baş başa vererek arsa alıp sattık o şehirde. Öyle karlı alış verişler yapmıştık ki, toprak diye avuçladıklarımız altın oluyordu

adeta. Rahmetli annemin dualarının kabul edildiğini gözlerimle görüyordum o aralar. Benim hayatı çilelerle yoğrulmuş, eli ayağı nasırlı, elinden tespih dilinden dua düşmeyen bir yaşlı annem vardı. Allah şahidim, hayatımda ona karşı bir kere olsun yüzümü ekşittiğimi, onun hassas kalbini bir kerecik incittiğimi hatırlamıyorum. Hele ömrünün sonlarında onu hep hoşnut etmeye çalışmışımdır. O da bana hep dua ederdi ve "Toprak diye avuçladıkların altın olsun" derdi. İşte ben o duaların neticelerini gözlerimle görüyordum. Gerçekten anne babanın dualarını almak lazımmış.

Beni bilenler bilirler, öyle ticaretten filan fazla anlamam ben. Ama Allah bir şeyi vermeyi murat edince sebebini halk edip verirmiş. Bunda da öyle oldu. Arabamı sattım, elimdeki birikimleri üstüne koydum, arsaya yatırdım. İki ay içinde karımız ikiye katlandı. Bu karlı alışverişi, bu şehirden ayrıldıktan sonra devam ettirdik. Ama yine bu şehirde yaptık tüm alış verişlerimizi.

Boş gezdiğim on dört aylık sürede sadece üç kez arsa alıp sattık. Bu alışverişten inanılmaz derecede kar elde ettik. Fakat kar marjımız her alışverişten sonra biraz daha düşüyordu. Meşveret ettiğimiz, bize danışmanlık yapan emlakçi arkadaşlarımız:

—Kriz geliyor, bu piyasadan çıkın, diye bizi uyardılar.

Biz de elimizdeki son arsalarımız satarak dolara yatırdık. Biz daha 1999 yılının ortalarındayken, 2001 yılında patlak verecek ekonomik krizin ayak seslerini duyuyorduk. Sonradan bize heveslenip arsa işine girişen arkadaşlar bu krizde hep zarar ettiler. Biz paralarımızı dolara bağladığımızdan 2001 yılındaki ekonomik krizde yapılan develüasyondan ötürü servetimiz bir kez daha ikiye katlandı.

Şu anda içinde oturduğum, balkonundan size bu mektubu yazdığım bu daireyi işte o boş gezmiş olduğum dönemde arsa

alış verişinden elde ettiğim kazançla aldım. Bu gün ben eğer kırk yıl çalışsam, her ay aldığım maaşın kuruşuna dokunmadan biriktirsem, üzerine emekli ikramiyemi de koysam yine alamam bu daireyi. Bu ev bana tamamen Allah'ın bir ihsanıdır. Kuran'da bir ayet var, "Biz, bize inananlara çıkış yollarını gösteririz" diyor Yüce Yaratıcı. Demek ki Allah bir kuluna bir şeyi vermeyi murat edince sebebini halk eder, öyle verirmiş. Bu ev de aynen öyle oldu işte.

Bütün bunlar benim başıma neden geldi? Benim o Yüce Yaratıcıya inanmaktan başka bir suçum var mıydı? Faruk Kalın'ın bana bu kadar hıncı ve düşmanlığı sadece inancımdan dolayı geliyordu. Adamın bölümde kendisi gibi düşünmeyen ve onun gibi yaşamayan başka bir öğretim üyesinin varlığına tahammülü yoktu.

Bu arada o dönem nasıl tevafuklar yaşadığımı sonradan öğrendim. İlk arsamızı benim işime son verildiği ay almıştık. Bu ilk alışverişten iki ay bile geçmeden sermayemiz ikiye katlanmıştı. Sonradan bir hesap yapınca gördüm ki, bu ilk alışverişten elde ettiğim kârım, tam tamına benim boş gezdiğim on dört ayda alacağım maaşıma denk geliyordu. Tabii bu tevafuku o zamanlar anlayamamıştım, sonradan hesap yapınca anlaşıldı her şey.

Sanki bana Yüce Rabbim:

—"Al şu boş gezeceğin günlerdeki alacağın maaşını da sus, tevekkül et ve sabret" demek istiyordu.

Tabii o zamanlar ben ne kadar boş gezeceğimi bilemediğimden bu tevafuku anlamam mümkün değildi.

O dönemin sonlarına doğru üniversiteden bir arkadaşım beni arayarak:

—Bir genel müdürlükte sözleşmeli mühendis alacaklarmış, git görüş bu genel müdürlükle, dedi.

Ben de atladım gittim Ankara'ya, adı geçen kurumun genel müdürüyle görüştüm. Halimi anlattım ona, ama sayın genel müdür pek ümit vermedi bana. Bakanı işaret ederek her şeyin bakanlıkta bittiğini söyledi. Bir yakınımın vasıtasıyla Sayın Bakandan randevu aldım ve görüştüm bakanla.

Sayın bakana baştan sona anlattım yaşadıklarımı.

—Benim işime son veren bu adam, dedim, Faruk Kalın'ı kastederek.

Sayın Bakan aynı zamanda kendisi de bir öğretim üyesi olduğundan halimden çok iyi anlıyordu. Hikâyemden çok duygulanmıştı. Bir iki yutkunduktan sonra:

—Tanıyorum o haini, dedi.

—Rektör de bu dedim, Haluk Soran'ı kastederek.

—O haini de tanıyorum, dedi Sayın Bakan.

Meğer daha önce aynı üniversitede beraber çalışmışlar, oradan tanıyormuş onları. Çok değerli bir Sayın Bakan haklarında konuşurken "hain" diyebiliyorsa demek ki çalıştıkları o üniversitede de pekiyi bir intiba bırakmamışlar.

Bu görüşmemizin sonunda Sayın Bakan bir not yazarak uzattı bana. Bu notu gösterdiğim genel müdür:

—Hah işte bu not lazım bana, dedi.

Bu not hala elimde, önemli bir hatıra olarak saklıyorum onu. Çerçevelettim ve odamın duvarına astım bu kıymetli notu. Minnettarım ben o Sayın Bakana ve yazmış olduğu kâğıttaki o nota.

Sonunda yapılan sınavı kazanarak yılların öğretim üyesi olan ben sözleşmeli mühendis olarak bir genel müdürlükte yeniden işe başlamış oldum. Bir öğretim üyesine ayıp olmasın diye beni genel müdürlüğün sözleşmeli proje koordinatörü olarak atadılar. Sözleşmeli de olsa memuriyet hayatım yeniden başlamış oldu böylece.

Evim Adana'da ben Ankara'da, bir üç yıl mekik dokudum Adana-Ankara arasında.

Merhum Şair Yahya Kemal Beyatlı'yı bilirsiniz, İstanbul hakkında çok güzel şiirleri vardır. O da yıllarca Ankara-İstanbul arasında mekik dokumuş, Ankara'da çalıştığı halde evini İstanbul'dan Ankara'ya taşımamıştır. Dikkatinizi çekti mi bilmiyorum, yıllarca Ankara'da bulunduğu halde Ankara hakkında pek şiir yazmamıştır. Onun şiirleri hep İstanbul üzerinedir.

Bir gün ona sormuşlar:

—Ey Üstat, hep İstanbul üzerine şiirler yazıyorsun. Hâlbuki Ankara'da da uzun süre bulunduğun halde Ankara hakkında hiç şiirin yok. Ankara'nın şiir yazacak kadar güzel bir şeyi yok mu? Demişler.

Üstat Yahya Kemal tebessüm etmiş:

—Olmaz olur mu? Ankara'nın da güzel tarafları var elbet. Ankara'nın İstanbul'a dönüşü güzel, demiş.

Her hafta sonu bindiğim otobüs burnunu Ankara otogarından çıkarıp Adana'ya doğru yöneldiğinde hep Üstat Yahya Kemal'in bu veciz sözü aklıma gelir ve tebessüm ederdim.

Şu anda üniversitelerden daha fazla araştırma imkânına sahip bir araştırma enstitüsünde araştırmacı ve yönetici olarak çalışıyorum. Ankara'da geçen üç yıldan sonra bu kuruma geçtim ve o gün bugündür burada çalışmalarımı sürdürmekteyim.

Onlar beni üniversiteden uzaklaştırmışlardı, ama akademik çalışmalarımdan koparamadılar. Ben akademik çalışmalarıma ve uluslar arası dergilerde makaleler yayınlamaya burada da devam ettim. On dokuz yıl süren uzun ve zorlu bir mücadeleden sonra, iki yıl önce doçentlik unvanını kazandım. Doçentlik süremin dolmasını bekliyorum

şu an. Beni yardımcı doçent iken attıkları üniversiteye profesör olarak dönmeyi planlıyorum. İnşallah o günler yakındır. Üniversiteden ayrılırken bir hayli gürültü koparmıştım, ama dönüşüm gayet sessiz olacak.

İşte böyle hocam! Gördüğünüz gibi feleğin çarkından geçmişim ben. Fakat sizi şu konuda temin ederim ki, bu yazdıklarımda en ufak bir mübalağa ve abartı yapmadım. Ben sadece ve sadece yaşadıklarımı yazdım size. Dikkat etti iseniz bazı olayların tarihini ve saatini bile verdim. Çünkü yazdığım her şeyin kaydı ve belgesi var elimde.

Yaşadığımız o sürecin gelecek nesiller tarafından okunmasını ve bilinmesini istiyorum. Çünkü sadece ben değil, tüm ülke olarak ciddi sıkıntılar geçirdik o dönem. Hiçbir şey mazide gizli kalmasın. Ben yayınevlerini ve yayıncıları tanımam. Sizin çevreniz geniş, eliniz uzundur. Tanıdığınız bir yayınevi vardır mutlaka. Bu yazdığım hayat hikâyemin kitap halinde yayınlanmasında bana yardımcı olursanız sevinirim. Kitapta ismi geçen bazı kişilere müstear isimler verdim. Bazılarının gerçek isimlerini yazdım. Özellikle onların yaptıklarıyla bilinmesini ve öyle anılmasını istiyorum. Siz hiç merak etmeyin, kimsenin kişiliğini rencide edecek bir şey yazmadım. Kimseyi karalamak değil amacım. Yazdıklarım doğru ve belgeleri var elimde.

Burada mektubuma son verirken tekrar tekrar selam ediyor, saygılar sunuyorum. Her şey gönlünüze göre olsun. Kalın saadetle.